

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Personální
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

8/2015

Srpen

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentační bulletin MF**

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Personální
Oddělení Informační podpora a
knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Ing. Bc. T. Baslová, Mgr. J. Benda,
M. Benda, B.A., Bc. I. Janoušková,
Ing. Bc. D. Kný, Mgr. J. Machonský,
Mgr. M. Tichá, PhDr. L. Tvrda,
Mgr. E. Vaňová

**Evid. číslo periodického tisku:
MK ČR E 18634**

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Personální,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 1. 9. 2015
Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)
[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Ing. Bc. T. Baslová, M. Benda, B.A.,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Mgr. M. Tichá, PhDr. L. Tvrda,
Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám srpnové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle informace o nejnovějších odborných článcích, knihách a jiných informačních zdrojích vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

Rádi bychom Vás upozornili, že počínaje tímto číslem dochází k avizovaným změnám v obsahu bulletinu. Z periodik, která jsou dostupná zaměstnancům resortu v plném textu v aplikaci Aktivní noviny, jsou nově zařazovány pouze zkrácené záznamy obsahu čísel - najdete je na konci příslušných kapitol.

Z dalších změn lze upozornit na dva přehledové články v čísle a přesunutí seznamu Úplných znění zákonů (ÚZ) dostupných ve fondu Odborné knihovny Ministerstva financí do kapitoly Právo.

V rubrice Podrobně k tématům tentokrát najdete přehledový článek Reflexe kybernetických útoků na servery státních institucí v USA a Německu. Věnuje se několika bezpečnostním incidentům, které rozvířily debatu v zahraničním tisku. V souvislosti s rostoucím významem boje proti kyberkriminalitě mohou být zahraniční zkušenosti a komentáře podnětné.

Druhý přehledový článek, který rubrika přináší, nese název Daň z reklamy v Maďarsku. Text se věnuje aktuálnímu dění kolem návrhu neobvyklé daně a mediálnímu ohlasu, který vyvolal v Maďarsku i na půdě Evropské unie, a to i v kontextu dalších kontroverzních daňových opatření, jež se maďarská vláda pokusila zavést.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme, a rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda
vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Z aktuálních zpráv stojí za pozornost, že vláda dne 29. 7. schválila balíček zákonů regulujících hazardní hry, který předložilo Ministerstvo financí. Konkrétně se jedná o návrh zákona o dani z hazardních her, návrh zákona o hazardních hrách a návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákonů o hazardních hrách a o dani z hazardních her.

V návrhu zákona o hazardních hrách je mimo jiné detailně upravena otázka působnosti orgánů státní správy a samosprávy a role obcí při povolovacím řízení. Povolování hazardních her je nově koncipováno jako dvoustupňové, kdy Ministerstvo financí bude zajišťovat základní povolení ověřující způsobilost žadatele a splnění všech odborných a technologických požadavků, ale povolení k umístění herního prostoru bude ve výhradní pravomoci příslušné obce.

Dle náměstka ministra financí Ondřeje Závodského mají navrhované zákony "především zajistit vysokou ochranu občanů před patologickým hráčstvím, omezit počet heren, zkvalitnit státní dozor a řádně zdanit všechny formy hazardu".

Cílem návrhu zákona o dani z hazardních her je také navýšení příjmu státního rozpočtu při zachování příjmů rozpočtu obcí.

Publikováno na webu MF

Makroekonomická predikce - červenec 2015

<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/prognozy/makroekonomicka-predikce/2015/makroekonomicka-predikce-cervenec-2015-22137>

Fiscal Data for the Czech Republic

<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/monitoring/statistika-vladniho-sektoru/2015/fiscal-data-for-the-czech-republic-12101-12101>

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 20. 7. 2015 – 20. 8. 2015 se tentokrát věnuje tématu:

Koncepce sociálního bydlení a jeho financování

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>.

O B S A H

Podrobně k tématům.....5

Reflexe kybernetických útoků na servery státních institucí v USA a Německu ...	5
Daň z reklamy v Maďarsku.....	8

Dokumentace českého a zahraničního tisku.....10

Daně	10
Ekonomické vědy. Ekonomie	18
Finance. Bankovníctví. Měnový systém.....	19
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny	26
Informatika. Počítače	31
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	31
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	33
Podnik a podnikání.....	34
Pojišťovnictví. Sociální péče	35
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	38
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	38
Právo.....	41
Statistika. Demografie. Sociologie.....	44
Účetnictví	45
Veřejná správa.....	45
Veřejné finance. Rozpočet	46
Zdravotnictví	49
Zemědělství	50
Životní prostředí.....	50
Životní úroveň.....	50

Přehled nových knih.....54

Reflexe kybernetických útoků na servery státních institucí v USA a Německu

Marek Benda, B.A.

Oddělení 3004, Informační podpora a knihovna

Stoupající počet hackerských útoků na státní a veřejné instituce se stává stále více tématem pro světová média. Tento přehledový článek se zaměří na reflexi tohoto fenoménu ve Spojených státech a Německu, jejichž vláda a parlament byly nuceny přiznat značnou zranitelnost svých počítačových sítí. Současně zde budou uvedeny základní informace o stavu tamějších opatření v boji proti napadení hackery.

Napadení serverů státní správy v USA a Cybersecurity Information Sharing Act of 2015

Deník The Wall Street Journal přinesl 10. července 2015 ve zprávě *U.S. news: Over 21 million hit by hack*¹ informaci, že úřadu pro státní službu USA (United States Office of Personnel Management, OPM) mohly být nelegálním vniknutím do jeho intranetu odcizeny patrně všechny osobní záznamy zaměstnanců státní správy vytvořené po roce 2000. Vláda Spojených států vyčíslila celkový únik dat na 21 milionů čísel sociálního zabezpečení, 1,1 milionů otisků prstů a 19,7 milionů vyplněných formulářů s dalšími osobními údaji. Tato čísla výrazně překračují prohlášení OPM z června 2015, ve kterém přiznal zcizení údajů 4,2 milionů bývalých a současných státních zaměstnanců. Článek tuto statistiku doplňuje vyjádřením vedení amerických tajných služeb: podle ředitele FBI Jamese Comeyho za takto masivním únikem však pravděpodobně nestojí organizovaný zločin, ale cizí stát, přičemž podle ředitele národních zpravodajských služeb Spojených států (DNI) Jamese Clappera jsou hlavními podezřelými čínští občané.

Čínská vláda tato obvinění již koncem června důrazně odmítla a vyzvala USA k vážným rozhovorům nad závaznými pravidly chování obou zemí v kyberprostoru, načež obviňování Číny v aféře OPM ze strany amerických oficiálních míst ustalo.² Televize NBC však 10. srpna 2015 zveřejnila informace z přísně tajné zprávy Národní bezpečnostní služby USA (NSA), které mají dokládat zapojení Číny do 600 kybernetických útoků proti státním institucím i soukromým podnikům včetně proniknutí do e-mailových účtů nejvyšších vládních představitelů.³

Podle analýzy Kary Scannell a Giny Chon *Cyber insecurity*⁴ ze 14. července 2015 ve Financial Times americkým úřadům chybí základní nástroje pro boj s kybernetickými útoky a investice do bezpečnosti informačních systémů jsou u federálních úřadů nedostatečné. Kupříkladu výdaje zmíněného úřadu státní služby OPM na opatření proti hackerům se dlouhodobě pohybují v řádu setin procenta celkového rozpočtu. Článek také odkazuje na výroční zprávu Úřadu pro státní správu a rozpočet při prezidentské kanceláři (Office of Management and Budget, OMB) z února 2015, která konstatuje, že 15 z 24 federálních úřadů nesplnilo ani polovinu z doporučených bezpečnostních opatření a nachází se tak až jednu dekádu za standardy v soukromém sektoru.

Komentář Gillian Tett *Prepare for more cyber attacks on US*⁵ publikovaný 9. července 2015 rovněž ve Financial Times nicméně nespatřuje hlavní příčinu amerických potíží v nedostatku invence a ani investic: jen pro tento rok Obamova administrativa vyčlenila na boj s kybernetickým zločinem

¹ PALETTA, Damian; YADRON, Danny. U.S. news: Over 21 million hit by hack. In: *Wall Street Journal* [online]. July 10, 2015 [cit. 2015-07-20]. Dostupné komerčně ze systému Proquest.

² US and China to work together on cyber conduct code. In: *ibtimes.co.uk* [online]. June 25, 2015, 05:26 BST [cit. 2015-08-17]. Dostupné z: <http://www.ibtimes.co.uk/us-china-work-together-cyber-conduct-code-1507849>

³ China read emails of top U.S. officials. In: *nbcnews.com* [online]. August 10, 2015, 9:49 AM ET [cit. 2015-08-17]. Dostupné z: <http://www.nbcnews.com/news/us-news/china-read-emails-top-us-officials-n406046>

⁴ SCANNELL, Kara; CHON, Gina. FT investigation: Cyber insecurity. In: *FT.com* [online]. July 14, 2015, 7:40 pm [cit. 2015-07-20]. Dostupné z: <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/698deb42-200b-11e5-aa5a-398b2169cf79.html#axzz3gQ207Epz>; odkaz na výroční zprávu OMB (The OMB annual report to Congress) tamtéž.

⁵ TETT, Gillian. Prepare for more cyber attacks on US. In: *FT.com* [online]. July 9, 2015, 4:11 pm [cit. 2015-07-20]. Dostupné z: <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/7c2384de-2569-11e5-bd83-71cb60e8f08c.html#axzz3gQ207Epz>

14 miliard dolarů. Problém podle Tett tkví v absenci vzájemné koordinace mezi jednotlivými složkami státní správy. Přimlouvá se proto za zřízení zvláštního úřadu pro boj s kybernetickými útoky, který by koordinoval práci nejen federálního ministerstva vnitřní bezpečnosti, ministerstva obrany, tajných služeb a dalších úřadů, ale spolupracoval by i se soukromým sektorem, jako tomu je již v Austrálii. Tett dodává, že stejně jako Harry Kissinger kdysi požadoval jedno telefonní číslo do Evropy, měly by si i Spojené státy klást podobný cíl také v oblasti vlastní kybernetické bezpečnosti.

Zatím se v americkém Senátu schyluje k hlasování o zákonu o sdílení informací souvisejících s kybernetickou bezpečností (Cybersecurity Information Sharing Act of 2015). Tento zákon by měl minimalizovat riziko soudních a kompetenčních sporů při výměně informací o výskytu a zamezení hackerských útoků mezi soukromými firmami, vládními úřady a lokální samosprávou. Na soukromé firmy by se při výměně informací mezi sebou navzájem nevztahoval a priori protikartelový zákon a federální úřady by měly povinnost své poznatky mezi sebou sdílet.⁶ Do září 2015 však ještě může dojít k podání zásadních pozměňovacích návrhů.

Německý zákon o bezpečnosti v IT a útok na vnitřní síť Spolkového sněmu

Vůči hackerům ovšem nejsou imunní ani ostatní státy. Podle analýzy Yasminy Osman uveřejněné 12. června 2015 v deníku Handelsblatt pod názvem *Operation Neustart*⁷ je Německo na pátém místě v počtu útoků na soukromé a veřejné servery, přičemž z evropských zemí se v četnosti hackingu nachází před Německem pouze Nizozemí. Ve více než polovině případů se staly obětí firmy poskytující finanční služby. Proto hodlá i Spolkový finanční dozor nad finančními službami (BaFin) následovat Evropskou centrální banku a zaměřit se na zjišťování zabezpečení informačních systémů v německých bankovních domech.

K tomu by měl napomoci i nový spolkový zákon o bezpečnosti v oblasti IT (IT-Sicherheitsgesetz). Podle tohoto zákona budou muset všechny firmy s „kritickou infrastrukturou“ z odvětví energetiky, informatiky, telekomunikací, dopravy, zdravotnictví, vodohospodářství, potravinářství a finančnictví informovat Spolkový úřad pro bezpečnost v informačních technologiích (BSI) o jakýchkoli mimořádných událostech týkajících se bezpečnosti jejich počítačových sítí. Současně budou tato odvětví povinna dodržovat minimální bezpečnostní standardy, které stanoví právě BSI. Za nerespektování těchto povinností bude dotyčnému podniku hrozit pokuta ve výši až 100 tisíc eur.⁸

Koncem května také došlo k masivnějšímu útoku na vnitřní síť Spolkového sněmu, kdy několik počítačů včetně jednoho počítače z poslanecké kanceláře spolkové kancléřky Angely Merkelové neznámý pachatel infikoval škodlivým programem typu „trojský kůň“.⁹ Stejně jako v americkém případě je zde zmiňována možnost angažmá zahraničních tajných služeb, přičemž vyšetřovatelé pracují také s hypotézou spojující hackerské útoky na Bundestag s aktivitami ruské tajné služby.¹⁰ K přímému obvinění vůči ruským státním místům nicméně dosud nedošlo.

⁶ Celé znění návrhu zákona bez pozměňovacích návrhů dostupné z: <https://www.congress.gov/bill/114th-congress/senate-bill/754> [cit. 2015-08-17]

⁷ OSMAN, Yasmin. Operation Neustart. In: Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 110 (12. 6. 2015), S. 1, 6-7.

⁸ Viz tisková zpráva Spolkového ministerstva vnitra z 12. 6. 2015, která byla vydána po schválení příslušného zákona ve 2. a 3. čtení Spolkovým sněmem. Dostupné z: <http://www.bmi.bund.de/SharedDocs/Pressemitteilungen/DE/2015/06/bundestag-beschliesst-it-sicherheitsgesetz.html> [cit. 2015-07-21]; celé znění vládního návrhu včetně přijatých pozměňovacích návrhů dostupné z: https://www.bundestag.de/dokumente/textarchiv/2015/kw24_de_it_sicherheit/377026 [cit. 2015-07-21].

⁹ Cyberattacke auf den Bundestag: Angebliche Merkel-Mails sind plumpe Fälschungen. In: *spiegel.de* [online]. Juni-15-2015, 17:16 [cit. 2015-08-17]. Dostupné z: <http://www.spiegel.de/netzwelt/netzpolitik/angebliche-mails-von-angela-merkel-entpuppen-sich-als-faelschungen-a-1038903.html>

¹⁰ Cyber-Attacke: IT-System des Bundestages steht vor Abschaltung. In: *computerbild.de* [online]. Juli-3-2015, 09:35 [cit. 2015-08-17]. Dostupné z: <http://www.computerbild.de/artikel/cb-News-Sicherheit-Cyber-Angriff-auf-den-Bundestag-11802678.html>

Podle komentáře Thomase Kuhna z týdeníku WirtschaftsWoche **Die Grenzen der Gewaltenteilung**¹¹ leží ovšem příčina nastalé situace v tom, že správa parlamentní počítačové sítě nestačí reagovat na nejnovější bezpečnostní hrozby. Dokonce míra zabezpečení ve Spolkovém sněmu podle Kuhna zaostává „za jakýmkoli středním podnikatelem z regionu“. Proto by se počítačová síť Bundestagu měla integrovat do ochranného režimu, jež úřad BSI poskytuje síti spolkové vlády. Trvat na přísném zachovávání autonomie parlamentu na moci výkonné není v oblasti kybernetické bezpečnosti na místě.

Manuel Bewarder, Florian Flade a Lars-Marten Nagel z deníku Die Welt v článku **Warnung vor Lücken im Regierungs-Datennetz**¹² ze 17. června 2015 k celé problematice doplňují, že podle důvěrné zprávy BSI ani ministerstva a jim podřízené úřady nebudou schopny se zcela ubránit podobnému útoku, jemuž čelil Spolkový sněm. BSI je sice zodpovědný za bezpečnost vládní sítě, přičemž jeho filtry zachytí na 60 tisíc zavirovaných e-mailů měsíčně a jeden hackerský útok denně. V otázkách vybavení a výstavby výpočetních středisek ministerstev má ale jen poradní hlas. A právě zastarávající technické vybavení, velká fragmentizace výpočetních středisek a nedostatek odborného personálu představují potenciální riziko i pro vládní úřady.

Množství článků na téma kyberútoků a bezpečnosti v kybernetickém prostoru v USA a Německu dokládá vysokou relevanci tohoto tématu v tamním veřejném prostoru. Předmětem zájmu komentátorů i státních institucí je zkoumání připravenosti úřadů a zpřísnění vnitřních bezpečnostních předpisů. Aspekt mezinárodní spolupráce navzdory zahraničněpolitickému rozměru kybernetických útoků je zatím reflektován výrazně méně.

¹¹ KUHN, Thomas. Die Grenzen der Gewaltenteilung. In: *wiwo.de* [online], Juli-10-2015. Dostupné z: <http://www.wiwo.de/technologie/digitale-welt/cyberangriff-auf-den-bundestag-die-grenzen-der-gewaltenteilung/12038988.html> [cit. 2015-07-21].

¹² BEWADER, Manuel; FLADE, Florian; NAGEL, Lars-Marten. Warnung vor Lücken im Regierungs-Datennetz. In: *welt.de* [online], Juni 17, 2015 [cit. 2015-07-21]. Dostupné z: <http://www.welt.de/politik/deutschland/article142624731/Warnung-vor-Luecken-im-Regierungs-Datennetz.html>

Daň z reklamy v Maďarsku

Ing. Bc. Taťána Baslová

Oddělení 3004, Informační podpora a knihovna

V posledních letech jsou státy nuceny přijímat různá úsporná opatření zaměřená na snížení deficitu veřejných financí. V Maďarsku v loňském roce vzbudily pozornost dvě navržené daně – daň z internetu a tzv. daň z reklamy (nazývaná také mediální daň). V tomto článku bude představeno druhé ze zmíněných opatření – daň z reklamy, včetně aktuálního vývoje, kontextu a reakcí, které maďarský návrh vyvolal na domácí půdě i v zahraničí.

Původní podobu daně z reklamy představuje Roland Felkai v článku *Government Presses with Controversial Sectoral Taxation Policy through the Introduction of an Advertisement Tax*¹³. Daň z reklamy je příkladem sektorové daně. Zavádění sektorových daní je jen jedním z opatření maďarské finanční politiky směřujících ke snížení deficitu – vedle sektorových daní byla výrazně zvýšena daň z přidané hodnoty a naopak došlo ke snížení daně z příjmu podle Lafferovy křivky. Plátcem daně z reklamy měly být jak společnosti, kterým plynou příjmy z prodeje reklamního prostoru, tak za určitých podmínek firmy, které si reklamu objednaly. Předmětem daně měla být také vlastní propagace (např. reklamní potisk firemního vozidla, nebo dokonce webové stránky firmy propagující její vlastní výrobky). Základem daně měly být příjmy z reklamy. Sazba daně byla stanovena jako progresivní, přičemž příjmy společností se základem vyšším než 20 miliard maďarských forintů měly být zdaněny až 40 % sazbou. Felkai uvádí, že Maďarsko není jedinou zemí, která k dani z reklamy přikročila (podobná daň již funguje v Rakousku, Švédsku nebo Polsku), unikátní je ale široká daňová základna i nastavení sazeb.

Dopady opatření na různé subjekty i některé kritické reakce zmiňuje článek *Hungary economy: Media tax revives worries over tax policy, press freedom*¹⁴. Daň měla podle původních předpokladů přinést do rozpočtu dodatečných 10 miliard forintů, tedy méně než 0,1 % celkových příjmů plánovaných pro rok 2014. Více než polovina vybrané částky by ovšem pocházela od jediné společnosti – televizní stanice RTL Klub, která byla zároveň jedinou společností, na kterou se vztahovala nejvyšší daňová sazba. Opatření vyvolalo další pochybnosti týkající se svobody tisku v Maďarsku (jiný zákon omezující média byl schválen již v roce 2010, pod tlakem Evropské unie byl ale nakonec zrušen). Mediální společnosti ihned po představení daně začaly protestovat. Dle autora článku je také pravděpodobné, že zavedení daně posílí špatnou pověst Maďarska mezi domácími i zahraničními investory. Daň byla, stejně jako jiná opatření vládní strany, představena a schválena mimořádně rychle (během pouhých devíti dnů) a nebyla ani nijak konzultována s představiteli odvětví.

V březnu letošního roku začala zavedení daně vyšetřovat Evropská komise, jak uvádí tisková zpráva *State aid: Commission opens in-depth investigation into Hungarian advertisement tax*¹⁵. Komise se obává, že progresivní daňové sazby pohybující se v rozmezí 0-50 % mohou představovat pro některé firmy neoprávněnou výhodu. Společnosti s nižšími příjmy plynoucími z reklamy měly platit podstatně nižší daň než společnosti s vyššími příjmy, což znevýhodňovalo zejména velké firmy. Podle vyjádření Komise maďarští představitelé nepředložili žádný objektivní důvod, který by toto nastavení dokázal odůvodnit. Komise proto Maďarsku zakázala progresivní sazby používat do té doby, než bude případ prošetřen.

¹³ FELKAI, Roland. Government Presses with Controversial Sectoral Taxation Policy through the Introduction of an Advertisement Tax. *European Taxation*. 2015, **55**(1), 37-39. ISSN 0014-3138. Dostupné také komerčně ze systému IBFD.

¹⁴ Hungary economy: Media tax revives worries over tax policy, press freedom. In: *EIU ViewsWire* [online]. Jun 18, 2014 [cit. 2015-05-20]. Dostupné komerčně ze systému Proquest.

¹⁵ COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES. State aid: Commission opens in-depth investigation into Hungarian advertisement tax. In: *European Commission Press Release Database* [online]. 12 March 2015 [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-4598_en.htm

Jak na zahájení vyšetřování zareagovalo Maďarsko, popisuje v článku ***Hungary poised to give ground on controversial advertising levy***¹⁶ Andrew Byrne pro Financial Times. Maďarsko v průběhu letošního dubna navrhlo úpravu zákona tak, aby nejvyšší sazba reklamní daně byla 5,3 %. Daň by se týkala pouze společností s příjmy vyššími než 100 milionů forintů (cca 330 000 eur). Vláda v letošním roce očekává výběr v celkové výši 21,7 milionu eur. Úprava opatření byla údajně navržena ve spolupráci s Bruselem. Financial Times nicméně uvádí, že Komise žádné oficiální upozornění z Maďarska neobdržela a vyšetřování tak stále probíhá. Podle novějšího článku ***Economy minister: ad tax exemption threshold still too high for Brussels***¹⁷ jiného deníku Evropská komise s maďarskou vládou v kontaktu je, nicméně má k návrhu stále některé námitky.

Ani oborové organizace nejsou podle článku ***Proposed changes to advertising tax in Hungary „a burden for everyone“***¹⁸ spokojeny s upraveným zákonem. Maďarská reklamní asociace oznámila záměr požádat vládu, aby opatření zrušila úplně. Asociace se spolu s dalšími devíti organizacemi obává škodlivého vlivu daně na ekonomiku. Domnívá se, že dojde k růstu cen, poškození konkurenceschopnosti maďarských firem vzhledem k zahraničním společnostem a snížení počtu i kvality obsahu maďarských médií.

Podle dostupných zdrojů nyní Evropská komise věc stále prošetřuje. V červnu se sice objevily v tisku informace o pravděpodobném brzkém ukončení vyšetřování¹⁹, tisková zpráva Evropské komise z 15. července, která se týká jiného případu, však v závěru uvádí, že vyšetřování stále probíhá²⁰.

Maďarská vláda se pokusila zavést některé neobvyklé daně již v minulosti (např. daň z internetu, která ale nakonec pro odpor veřejnosti schválena nebyla)²¹. Neobvyklými daňovými opatřeními a jejich zaváděním na příkladu Maďarska se z teoretického pohledu zabývá článek Dániela Deáka ***Legislating unorthodox taxes: the Hungarian experience***²². Autor nejprve připomíná základní principy, podle kterých lze posuzovat kvalitu zákonů (právní fikce, právní realismus) a poté hodnotí různá konkrétní daňová opatření zavedená v minulosti v Maďarsku (například daňovou amnestii; speciální poplatek, který může být vyhlášen v případě, že země nedosáhne vyrovnaného rozpočtu; či tzv. konfiskační daň). Podle autora znemožňuje daňová amnestie veřejným orgánům jednat nestranně (je porušen princip rovnosti práv a právní jistoty). Konfiskační daň nerespektují princip vlastnictví. Počet tzv. neortodoxních daní dosáhl v Maďarsku úrovně, kdy je možné se domnívat, že byl vytvořen nový systém zdanění. Autor obecně maďarská opatření hodnotí kriticky.

I přes výše uvedené skutečnosti se nicméně objevují náznaky toho, že Maďarsko do budoucna svoji daňovou politiku může zmírnit. Krátký článek ***Maďaři mírní daňovou politiku***²³ cituje ministra hospodářství Mihályho Vargu, podle kterého by mohla být přezkoumána zvláštní daň vybíraná v telekomunikačním sektoru. Zrušena byla také daň pro maloobchodní sektor a bankovní daň.

¹⁶ BYRNE, Andrew. Hungary poised to give ground on controversial advertising levy. In: *FT.com* [online]. May 5, 2015 6:13 pm [cit. 2015-07-22]. Dostupné z: <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/f148cfce-f325-11e4-a979-00144feab7de.html#axzz3gVxebmLS>

¹⁷ HUNGARY MATTERS. Economy minister: ad tax exemption threshold still too high for Brussels. In: *Politics.hu* [online]. May 18th, 2015 [cit. 2015-07-22]. Dostupné z: <http://www.politics.hu/20150518/economy-minister-ad-tax-exemption-threshold-still-too-high-for-brussels/>

¹⁸ LESTYÁNSZKY, Ádám. Proposed changes to advertising tax in Hungary „a burden on everyone“. *The Budapest beacon* [online]. May 8, 2015 [cit. 2015-07-22]. Dostupné z: <http://budapestbeacon.com/economics/proposed-changes-to-advertising-tax-in-hungary-a-burden-on-everyone/22834>

¹⁹ Hungary may now collect advertising tax, EU prohibition gone - paper. *Portfolio: your financial news* [online]. June 22, 2015, 12:54 pm [cit. 2015-07-23]. Dostupné z: <http://bit.ly/1GFQvrc>

²⁰ COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES. State aid: Commission opens two in-depth investigations into Hungary's food chain inspection fee and tax on tobacco sales. In: *European Commission Press Release Database* [online]. 15 July 2015 [cit. 2015-07-23]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5375_en.htm

²¹ POLESNÝ, David. Daň za internet v Maďarsku nebude, protesty lidí zabraly. In: *Žive.cz* [online]. 31. 10. 2014 [cit. 2015-07-23]. Dostupné z: <http://www.zive.cz/bleskovky/dan-za-internet-v-madarsku-nebude-protesty-lidi-zabraly/sc-4-a-175986/default.aspx>

²² DEÁK, Dániel. Legislating unorthodox taxes: the Hungarian experience. *Society and Economy* [online]. 2014, **36**(3), 339-368 [cit. 2015-07-22]. DOI 10.1556/SocEc.36.2014.3.2

²³ ČTK. Maďaři mírní daňovou politiku. *Lidové noviny*. 26. 3. 2015, s. 13. ISSN 0862-5921.

Daně

Sebastian Pfeiffer

Asymmetrically relying on the EU VAT directive : is VAT a picnic?

Asymetrické spolehnutí se na směrnici EU o DPH : je DPH jako piknik?

International VAT monitor, Vol. 26, (2015) No. 3, p. 158-161

Autor se zabývá asymetrickou přímou aplikací směrnice EU o DPH a národního práva. Téma se týká pouze těch zemí, které nedokázaly včas nebo správně implementovat tuto směrnici. V takovém případě vůči nim mohou firmy využít tzv. štít i meč. Štítem je myšlena situace, kdy se státy nemohou dovolávat opatření vyplývajících ze směrnice, pokud ji řádně neimplementovaly do národního práva. Meč mohou firmy využít v případě, kdy se mohou proti státu odvolat na přímý účinek některých opatření směrnice, ačkoliv jsou prozatím v rozporu s národním právem. Autor uvádí dva příklady, kde firmy využily štít i meč současně. Evropský soudní dvůr však tyto zdánlivě podobné případy rozhodl rozdílně - v jednom případě mohla firma počítat s neočekávaným ziskem, v druhém však nikoliv. Precedenční právo ESD má v této oblasti dva aspekty. Za prvé, na základě přímého efektu směrnice se nelze spoléhat na odečty z DPH na vstupu, pokud je zároveň dle domácího práva a v rozporu se směrnicí uplatňována daňová výjimka na nabídku výstupního produktu či služby. Za druhé, výhody (neočekávané zisky) plynoucí z národních opatření jako důsledku přímého efektu směrnice jsou přijatelné, pokud jich není zneužíváno. Tyto dva aspekty se však mohou dostat do vzájemné interakce. Podle autora pak v této situaci přijdou na řadu opatření o státní pomoci. Takový případ je právě projednáván před ESD, rozhodnutí však prozatím nepadlo. - Pozn.

Xénia Makarová, Zuzana Kollárová

Boj proti daňovým únikom 2.0 : výber daní

Trend, Sv. 25, (2015) č. 27, s. 54

Autorky informují o druhém Akčním plánu boje proti daňovým podvodům na Slovensku a podrobněji rozebírají a hodnotí některá z navrhovaných opatření (povinnost předkládat daňové správě elektronickou archivaci účetnictví v případě zrušení společnosti bez likvidace; úprava kontrolních výkazů DPH; zavedení trestněprávní odpovědnosti právnických osob; aktivní upozorňování na daňové nedoplatky ze strany daňové správy). Text je doplněn přehledem dalších navrhovaných změn dané oblasti s účinností v období 2015-2016.

By Alan J. Auerbach and Kevin Hassett

Capital taxation in the twenty-first century

Zdanění kapitálu ve 21. století

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 5, p. 38-42

Kritika myšlenky globální daně z bohatství, kterou navrhuje Thomas Piketty jako řešení problému rostoucích nerovností ve světě. Autoři souhlasí s tím, že daňová politika může řešit problém nerovností, mají však řadu výhrad k přístupu, který navrhuje Piketty. - Pozn. -- Kniha Kapitál ve 21. století ve fondu pod sign. 27919 (v angl.) a 28141 (v češtině). -- Další kritiky Pikettyho knihy Kapitál ve 21. století viz str. 34 (Capital and Wealth in the Twenty-First Century) a 43 (Yes, $r > g$. So What?). Vyjádření Thomase Pikettyho viz str. 48.

Khadija Baggerman, Ivana Kireta, Oana Popa

CFE forum 2015 : tax governance and tax risk management in a post-BEPS world

Fórum Evropské fiskální konfederace 2015 : správa daní a jejich rizikový management ve světě po přijetí BEPS

European taxation, Vol. 55, (2015) No. 6, p. 254-263

V tomto textu autoři shrnují příspěvky prezentované na fóru Evropské fiskální konfederace (CFE) konaném v Bruselu 26.3.2015 na téma daňové správy a rizikového managementu daní ve světě po akčním plánu eroze daňového základu a přesouvání zisků (BEPS), jenž byl zveřejněn OECD v roce 2013. Jednotlivé panely (podrobněji popsány v článku) se věnovaly těmto dílčím tématům: dopad akčního plánu OECD BEPS a činnosti EU na podniky, možnosti zmírnění daňových rizik v prostředí regulovaném akčním plánem BEPS, diskuse o konceptu ekonomické podstaty ("economic substance")

a tvorba hodnoty ("value creation"), diskuse o existenci skutečné synergie mezi daní z přidané hodnoty a BEPS, BEPS a nepřímé zdanění, BEPS a daň z přidané hodnoty: poslední vývojové trendy v OECD. - Pozn.

Robert F. van Brederode, Sebastian Pfeiffer

Combating carousel fraud : the general reverse charge VAT

Boj s karuselovými podvody : všeobecný režim přenesení daňové povinnosti u DPH

International VAT monitor, Vol. 26, (2015) No. 3, p. 146-157

Autoři se ve svém článku zabývají karuselovými podvody a možnostmi jejich eliminace. Schémata těchto podvodů využívají aplikaci nulové daňové sazby na přeshraniční obchody v rámci EU. Zatímco většina tradičních návrhů se snaží s tímto problémem vyrovnat zdaněním transakcí, zajištěním plateb, či přesunutím daňové povinnosti, autoři podporují alternativní přístup a popisují všeobecný režim přenesení daňové povinnosti u DPH jako prostředek k odstranění motivů pro daňové podvody. Oproti tradičním přístupům, kdy je DPH vybíráno na každém jednotlivém stupni výrobního řetězce, má všeobecný režim přenesení daňové povinnosti u DPH výhodu eliminace rizika podvodu díky omezení výběru daně na jeden jediný (maloobchodní) stupeň. Dále je výhodnější vzhledem k omezení nákladů firem spjatých s dodržováním daňových předpisů. Oproti návrhům ze strany EU zavést režim přenesení daňové povinnosti u DPH v sektorech náchylných k podvodům, autoři podporují všeobecnou aplikaci tohoto principu na všechny sektory. Ačkoliv autoři neodmítají kompletní přeměnu DPH na maloobchodní daň z prodeje (a považují ji za obzvláště vhodnou pro synchronizaci daní mezi federací a jednotlivými státy USA), považují všeobecný režim přenesení daňové povinnosti u DPH za přijatelnější pro politické aktéry vzhledem k tomu, že se více blíží současné praxi. - Pozn.

Credit where taxes are due

Úvěr místo daní

The Economist, Vol. 415, (2015) No. 8945, p. 64

Daňové úvěry pro lidi s nízkými příjmy jsou výraznou součástí sociálního systému v USA a Británii. Téměř čtvrtina Američanů splňuje podmínky pro Earned Income Tax Credit (EITC), který může zvýšit příjem pracovníků s velkými rodinami o 6 000 USD ročně tím, že sníží jejich daň. V Británii podobné úvěry představují 14 % všech sociálních výdajů. Mzdové dotace jsou populární, protože pomáhají chudým a přitom podporují zaměstnanost. Podle kritiků toto uspořádání prospívá spíš firmám jako McDonald's a Walmart, protože jim umožňuje vyplácet nižší mzdy. V článku se na základě několika studií rozebírají dopady daňových úvěrů na zaměstnanost a také zda by místo daňových úvěrů nebylo lepší zavést vyšší minimální mzdu.

Bohumila Kotenová

Daň ze surového tabáku a podmínky nakládání se surovým tabákem

Daně a právo v praxi, Sv. 20, (2015) č. 7-8, s. 33-39

Autorka se věnuje vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon o spotřebních daních č. 353/2003 Sb., v souvislosti se zavedením nové spotřební daně ze surového tabáku a s úpravou nakládání se surovým tabákem. Předkládaná úprava má donutit osoby nakládat se surovým tabákem legálně, zamezit tím daňovým únikům na spotřební dani z tabákových výrobků a navýšit inkaso této spotřební daně. Příspěvek rozebírá připravovanou novelu, kterou lze rozdělit do tří částí: první část definuje předmět daně, skupinu plátců a vznik daňové povinnosti v souvislosti s nakládáním se surovým tabákem; druhá část upravuje registrační řízení, stanovuje evidenční a oznamovací povinnosti a definuje omezení v oblasti nakládání se surovým tabákem; třetí část pak rozebírá přestupky a správní delikty v případě nesplnění povinnosti nebo porušení zákona o spotřebních daních v oblasti nakládání se surovým tabákem. Podrobně se věnuje registračnímu řízení a jeho podmínkám, kauci a snížené kauci, zrušení snížení kauce, použití kauce a zrušení a zániku registrace. -- Viz také příspěvek v čas. DHK č. 13/2015, s. 24 a DHK 14-15/2015, s. 58 (novela č. 157/2015 Sb.).

Thomas Rödder

Der neue § 50i EStG muss entschärft werden!

Nový paragraf 50i zákona o dani z příjmů musí být zmírněn!

Der Betrieb, Jg. 68, (2015) Nr. 25, S. 1422-1431

Kritika nového ustanovení pro dodatečné zdanění příjmů u osobních společností, jejichž podílníci převádí alespoň část svého majetku do zahraničí. Podle autora přináší nové znění § 50i zákona o dani z příjmů nepřiměřené zdanění pro dotyčné společnosti, protože bude možné zdaňovat i tiché rezervy vzniklé až po převodu do jiné země. Rovněž není jasné, zda podmínkou pro dodatečné zdanění je daňová rezidentura alespoň jednoho ze společníků v cizině. Pro názornost článek srovnává obdobné situace převodu majetku v rámci Německa s převodem přeshraničním. - Pozn.

Volker Meier, Andreas Wager

Do mobile pensioners threaten the deferred taxation of savings?

Ohrožují mobilní penzisté odložené zdanění úspor?

CESifo Economic studies, Vol. 61, (2015) No. 2, p. 465-483

Autoři se věnují problematice optimálního odloženého zdanění úspor (na veřejných i soukromých penzijních účtech) a nastavení sazby daně z úrokových příjmů. Ve své práci opřené o matematické důkazy přitom zvažují podmínky nulové, malé, či výrazné přeshraniční mobility penzistů. Na základě svého výzkumu autoři v závěru doporučují plné odložení zdanění úspor a zdanění úrokových příjmů odpovídající dani z mezd v podmínkách nulové či malé přeshraniční mobility penzistů. Za situace značné mobility pak navrhuje snížení zdanění úrokových příjmů a zároveň snížení míry odložení zdanění úspor (tzn. vyšší bezprostřední zdanění úspor). Ani v této situaci však nedoporučují okamžité zdanění všech úspor a nulové zdanění úrokových příjmů. V podmínkách mezinárodní harmonizace zdanění úrokových příjmů ovšem autoři připouštějí výrazněji vyšší či nižší hodnoty okamžitého zdanění úspor podle požadovaného daňového výnosu vlády. -- V daném čísle časopisu viz také článek se související problematikou ("The retirement of the migrant labour force : pension portability and beyond") na s. 416-437.

Václav Benda

DPH při prodeji knih, novin a časopisů

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 23, (2015) č. 12, s. 9-14

Problematika uplatnění daně z přidané hodnoty u dodání knih, novin a časopisů. Autor nejprve vymezuje základní pojmy, které jsou pro správné uplatnění DPH ve vazbě na předpisy EU klíčové, a v návaznosti na to s využitím příkladů vysvětluje uplatňování daně při dodání knih, novin a časopisů. S ohledem na novelu č. 262/2014 Sb. zákona o DPH se zabývá uplatněním sazeb daně od 1.1.2015, dále se zaměřuje na předmět daně a místo plnění, povinnost přiznat daň a datum uskutečnitelného daňového plnění a základ daně z přidané hodnoty.

Evropská komise oznámila akční plán spravedlivějších a prorůstově orientovaných daňových systémů v EU

Právní rozhledy, Sv. 23, (2015) č. 12, příl. Legislativa s. I

K nové koncepci Evropské komise, která chce změnit zdanění právnických osob tak, aby bylo spravedlivější, transparentnější a pro hospodářský růst přínosnější. Prvním jasným krokem bylo představení souboru legislativních opatření k posílení daňové transparentnosti, klíčovým opatřením je návrh směrnice na zavedení automatické výměny informací mezi členskými státy, pokud jde o jejich daňová rozhodnutí. Druhým krokem je sdělení, které obsahuje další iniciativy zaměřené na zlepšení daňové transparentnosti v EU (posuzování případných nových požadavků na transparentnost pro nadnárodní společnosti; přezkum Kodexu chování pro zdaňování podniků; vyčíslení rozsahu daňových úniků a vyhýbání se daňovým povinnostem; zrušení směrnice o zdanění příjmů z úspor). Členské státy by se měly dohodnout na návrhu týkajícím se daňových rozhodnutí do konce r. 2015.

Petr Taranda

K některým faktorům ovlivňujícím výběr daní a jejich správu. 1. část

Daně a právo v praxi, Sv. 20, (2015) č. 7-8, s. 40-44

Článek zprostředkuje autorovy úvahy o faktorech ovlivňujících výběr a správu daní z širšího úhlu pohledu. V této části se zaměřuje na faktory kvality právního prostředí, stability daňových předpisů a koncepčnosti a prognostického charakteru daňových zákonů. Upozorňuje na důležitost procesu přípravy návrhu daňové legislativy, jeho personálního zajištění, vnitřního připomínkového řízení a na kvalitu vypořádání tohoto řízení s ohledem na kvalitu legislativy i na důležitost zpětné vazby od aplikátorů předpisů. - Pozn.

Peter Scheller, Susanne Zaczek

Lohnveredelung im Zoll- und Umsatzsteuerrecht

Zušlechtění v celním právu a v legislativě k dani z obratu

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 64, (2015) Nr. 12, S. 459-466

Článek popisuje problematiku aktivního a pasivního zušlechtění zboží přepravovaného mezi uniijním a mimouniijním územím. Zaměřuje se přitom na rozdíly v kritériích pro povinnost uhradit clo či daň z obratu, jak je definuje německá legislativa. Výklad zákonných norem je pak doplňován relevantními nálezy německých finančních soudů a praktickým příkladem. - Pozn.

Zuzana Kollárová

Odvody živnostníkův opět porastú

Trend, Sv. 25, (2015) č. 23, s. 24-25

Stručná informace o změnách v sociálních a zdravotních odvodech u osob samostatně výdělečně činných na Slovensku a pohled na provázanost minimálního důchodu s vyměřovacím základem sociálních odvodů. Dále k připravovaným změnám v systému placení DPH od ledna 2016.

Helena Machová

Oznámení osvobozených příjmů

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 23, (2015) č. 12, s. 14-16

S účinností od 1.1.2015 byla do zákona o daních z příjmů doplněna dvě zcela nová ustanovení - § 38v a § 38w - týkající se oznamovací povinnosti fyzických osob o osvobozených příjmech. Autorka upozorňuje na to, kterých poplatníků se oznamovací povinnost podle těchto ustanovení týká, a jak by měli správně postupovat. Informuje také o zavedení pokuty za neoznámení osvobozeného příjmu.

Mikael Skou Andersen

Reflections on the Scandinavian model : some insights into energy-related taxes in Denmark and Sweden

Reflexe skandinávského modelu : několik vhladů do energetických daní v Dánsku a ve Švédsku

European taxation, Vol. 55, (2015) No. 6, p. 235-244

Článek popisuje, jak jsou ve skandinávských zemích (především v Dánsku a ve Švédsku) kombinovány spotřební daně na energetické produkty a elektřinu s daněmi na emise oxidu uhličitého a na znečištění ovzduší. Autor uvádí, že v této oblasti existuje specifický skandinávský model (viz např. relativně nízké zdanění podnikového využití elektřiny v porovnání s ostatními energetickými produkty), jenž je odlišný od režimů zdanění v jiných evropských státech a mohl by pro ně být inspirací. Pochopitelně i mezi skandinávskými zeměmi však existují drobné odlišnosti - např. Dánsko kladě větší důraz na energetické daně, zatímco Švédsko na uhlíkové daně. - Pozn.

Václav Benda

Sazby DPH u stavebních a montážních prací

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 23, (2015) č. 13, s. 9-14

Novelou zákona o DPH č. 360/2014 Sb. byla upřesněna pravidla pro uplatnění první snížené sazby daně u stavebních a montážních prací vztahujících se k stavbám pro bydlení a stavbám pro sociální bydlení. Příspěvek shrnuje základní pravidla pro stanovení sazeb daně z přidané hodnoty platná od 1.1.2015 a návazně autor vysvětluje pravidla pro uplatňování sazeb daně u stavebních a montážních prací, a to se zaměřením na podmínky, za nichž se v r. 2015 uplatní první snížená sazba daně ve výši 15%. --

Viz také příspěvek Oprava, rekonstrukce a modernizace staveb pro bydlení a sazby DPH v čas. Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále č. 7/2015, s. 27-30.

Ángel Gurría ; [rozhovor vedl] Michal Lehuta

Šéf OECD: boj proti daňovým únikům vchází do cíleové rovinky

Trend, Sv. 25, (2015) č. 25, s. 20-21

V rozhovoru se generální tajemník OECD Á. Gurría věnuje tématům spolupráce OECD s vládami států a doporučením kvalitnějších politik, aktivit OECD v boji s daňovými úniky (BEPS, automatická výměna informací mezi finančními úřady jednotlivých zemí), vyjednávání Řecka s věřiteli a třetímu balíku mezinárodní pomoci i hlavním rizikům makroekonomického vývoje vyspělých států: produktivité práce a investicím.

Jaroslava Pfeilerová

Smlouvy o zamezení dvojího zdanění. III. část

Účetnictví, Sv. 2015, č. 6, s. 39-42

Pokračování série článků zabývajících se smlouvami o zamezení dvojího zdanění. Zdanění příjmů z nemovitého majetku, zisku podniků, příjmů z dopravy. Sdružené podniky a převodní ceny. Příklady.

Zdeněk Burda

Svědék v daňovém řízení - výběr z judikatury správních soudů

Daně a právo v praxi, Sv. 20, (2015) č. 7-8, s. 62-70

Výběr judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se daňových sporů s účastí svědků. Příspěvek přináší shrnutí judikátů k otázkám, zda může být člen představenstva svědkem; přítomnosti daňového subjektu u výsledku svědka; výsledku daňového poradce v rámci místního šetření; výsledku svědka a mezinárodního dožádání; nevyslechnutí navrhovaných svědků; neprovedení výsledku daňovým subjektem navrhovaných svědků; oprávněnosti nevyslechnutí daňových svědků majících dosvědčit zavedenou praxi ve firmě; snahy o výsledek svědků před správním soudem.

Tax them and they will grow : financing development

Uložte jim daně a ony porostou : financování rozvoje

The Economist, Vol. 416, (2015) No. 8946, p. 63

Místo usilování o zahraniční pomoc by se chudé země světa měly zaměřit na zlepšení výběru daní. V článku se rozebírají příčiny nízkého výběru daní v těchto zemích a navrhuje se cesty jeho zdokonalení a omezení daňových úniků. To by přispělo k růstu chudých zemí víc než stanovování vznešených cílů pro mezinárodní pomoc.

Aleksandra Bal

Taxation of digital supplies in the European Union and United States : what can they learn from each other?

Zdanění dodávek digitálních služeb v Evropské unii a ve Spojených státech : co se od sebe mohou navzájem naučit?

European taxation, Vol. 55, (2015) No. 6, p. 245-253

Autorka analyzuje režimy zdanění digitálního zboží a služeb v EU a USA a z obou systémů vybírá příklady dobré praxe, ze kterých se mohou navzájem poučit. Všechny státy se v této oblasti setkávají se značnými problémy, např. jak určit místo transakce, jak poskytovatelům zmírnit náklady na dodržování norem nebo jak zajistit efektivní výběr daní (DPH) od nerezidentů. EU disponuje komplexním právním rámcem pro zdanění digitálních služeb, který však značně zatěžuje jejich poskytovatele, a to mj. v souvislosti s povinností určit místo (trvalého či přechodného) bydliště zákazníka. I přesto toto uspořádání není schopno zajistit efektivní zdanění nerezidentů. Systém daní z obrátu ve státech USA je na druhou stranu zastaralý (není přizpůsoben informační společnosti), selhává v implementaci "principu destinace" ("destination principle") a vynechává spotřebu digitálních služeb ze zdanění. Nedávný vývoj však ukazuje, že USA jsou ochotny vzít v potaz zájmy poskytovatelů z tohoto odvětví. Ti nemusejí dohledávat a ověřovat spolehlivé důkazy, když určují umístění zákazníka. Místo toho mohou použít princip původu ("origin principle"). Dále USA usnadňují situaci poskytovatelům bezplatného softwaru v oblasti dodržování závazků vyplývajících z aplikace zákonů mnoha států. Na

rozdíl od EU jsou zde prodejci tohoto druhu softwaru bezúhonní co se týče chyb a opomenutí, která mohou vzniknout v důsledku jeho užívání. - Pozn.

Filip Debelva, Joris Luts

The general anti-abuse rule of the parent-subsidiary directive

Obecné pravidlo proti zneužívání směrnice o zdanění mateřských a dceřiných společností

European taxation, Vol. 55, (2015) No. 6, p. 223-234

Autoři rozebírají obecné pravidlo proti zneužití směrnice o zdanění mateřských a dceřiných společností, které vstoupilo v platnost na začátku roku 2015. Zároveň zkoumají vzájemné vztahy mezi tímto pravidlem a ostatními pravidly proti zneužití stanovenými mj. jednotlivými členskými státy. K aplikaci obecného pravidla proti zneužití musí být splněny čtyři podmínky: 1) musí existovat jisté uspořádání, řád, série dohod ("arrangements", "series of arrangements"), 2) hlavním účelem, či jedním z hlavních účelů těchto uspořádání musí být dosažení daňového zvýhodnění, 3) poskytnutí tohoto daňového zvýhodnění by zmařilo cíl a účel směrnice o zdanění mateřských a dceřiných společností a 4) tato uspořádání nejsou autentická, tedy nejsou realizována z oprávněných komerčních důvodů, které reflektují ekonomickou realitu. Autoři docházejí k závěru, že přes existující nejasnosti ohledně obecného pravidla proti zneužití lze při jeho interpretaci a aplikaci využít již existující precedenční právo Soudního dvora EU. Dále přicházejí mj. s poznatky ohledně míry volnosti členských států při implementaci směrnice o zdanění mateřských a dceřiných společností, povinnosti členských států odmítnout daňové zvýhodnění umožněné národním právem, pokud jsou splněny podmínky obecného pravidla proti zneužití, a možnosti aplikace jiných pravidel (členskými státy), která by zabránila poskytnutí zvýhodnění umožněných směrnicí. - Pozn.

Christian Kahlenberg

The tax treatment of hybrid financial instruments

Daňový režim hybridních finančních nástrojů

European taxation, Vol. 55, (2015) No. 6, p. 264-267

Autor se zabývá daňovými režimy vybraných hybridních finančních nástrojů (mj. práva podílu na zisku, tiché společenství, hybridní půjčky, odepisovatelné preferenční akcie) v národním i mezinárodním kontextu. Soustředí se přitom na německé prostředí. Hybridní finanční nástroje (kombinující vlastnosti vlastního a cizího kapitálu) představují pro firmy atraktivní alternativu vůči konvenčnímu financování. Na jednu stranu jsou vhodné pro optimalizaci ratingu společnosti. Na druhou stranu mohou být využity jako instrument daňového plánování v přeshraničních transakcích. Podle autora jsou z ekonomického hlediska hybridní finanční nástroje ideální formou investování z důvodu, že kombinují výhody vlastního a cizího kapitálu. - Pozn.

Joachim Eggers, Björn Ahrens

The VAT treatment of holding companies : German and EU VAT practice perspective

Režim daně z přidané hodnoty u holdingových společností : pohled na německou a unijní praxi u DPH

International VAT monitor, Vol. 26, (2015) No. 3, p. 138-145

Autoři analyzují dlouhotrvající diskusi na téma odpočtu DPH na vstupu u holdingových společností v Německu a blíže rozebírají právní názor generálního advokáta Evropského soudního dvora (z března 2015) v případě dvou konkrétních společností z perspektivy německé a unijní praxe u DPH. Přes pětadvacetiletou historii rozsudků Evropského soudního dvora (ESD) stále zůstává otázkou, jaký má být rozsah odpočtu DPH na vstupu u holdingových společností (jejichž hlavním účelem je nákup, držení a případně prodej akcií), a zda vůbec držení akcií se záměrem poskytovat zdanitelné dodávky dceřiným společností je samo o sobě ekonomickou aktivitou, která zakládá právo na vrácení DPH. Problematika právní nejistoty v této oblasti se netýká pouze Německa, ale i dalších členů EU. Autoři oceňují právní názor generálního advokáta, v němž je uvedeno, že náklady spojené s kapitálovými transakcemi holdingové společnosti, jež poskytuje zdanitelné dodávky svým dceřiným společností, mají přímé a bezprostřední propojení s ekonomickou aktivitou holdingové společnosti jako celku. Pokud se tento názor prosadí u samotného ESD, povede to podle autorů článku k ukončení období pětadvacetileté právní nejistoty v této oblasti. - Pozn.

By Christian Oliver

Tough love for sweetheart deals

Tvrdý postup vůči výhodným ujednáním

Financial Times, Vol. 2015, No. 38905 (14.7.2015), p. 7

Brusel provádí šetření ve třech zemích EU, které podezřívá z poskytování výhodného daňového režimu pro velké nadnárodní firmy. Jedná se o Apple v Irsku, Fiat a Amazon v Lucembursku a Starbucks v Nizozemsku. Podle úředníků Komise se tato daňová zvýhodnění rovnají nezákonné státní pomoci. Bude-li prokázán nezákonný postup, hrozí dotčeným zemím pokuty ve výši miliard eur. Navíc tyto čtyři případy jsou údajně jen špičkou ledovce. Cílem Bruselu je zavést společnou daňovou základnu.

Jan Pavel, Leoš Vítek

Vyvolané náklady daňového systému v ČR

Politická ekonomie, Sv. 63, (2015) č. 3, s. 317-330

Daňový systém je považován za efektivní, pokud jsou minimalizovány administrativní náklady vlády spojené s výběrem daní, náklady soukromého sektoru vyvolané plněním daňové povinnosti (compliance costs) a náklady vzniklé v důsledku distorzí způsobených zdaněním, tzn. nadměrná daňová břemena. V tomto příspěvku autoři odhadují velikost vyvolaných nákladů zdanění v ČR a pomocí ekonometrické analýzy ukazují, jaké faktory ovlivňují jejich velikost na úrovni jednotlivých poplatníků. Nejprve prezentují metody měření vyvolaných nákladů a výsledky zahraničních studií, dále seznamují s metodikou a výsledky měření vyvolaných nákladů daňového systému v ČR (za roky 2003 a 2008). Následně prostřednictvím regresních modelů provádějí identifikaci faktorů ovlivňujících jejich výši v případě fyzických i právnických osob.

Karel Janda

Zákon o dani z nemovitých věcí : novela

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 8, (2015) č. 7, s. 3-6

Text se zabývá věcnými změnami souvisejícími s novelizací zákona o dani z nemovitostí, která nabyde účinnosti 1. 1. 2016. Tato novelizace mj. zasahuje do vymezení předmětu daně, upřesňuje vymezení stavebních pozemků, rozšiřuje vymezení pojmu "zpevněná plocha", upřesňuje vymezení předmětu daně ze staveb a jednotek, zpřísňuje podmínky pro osvobození od daně, či upřesňuje podmínky u koeficientu 1,22.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí

Sv. 20, (2015) č. 7-8

Uplatňování výdajů na pohonné hmoty a problémy s tím spojené (s. 2-6); Daňově (ne)uznatelný náklad: dle § 24 odst. 2 písm. zc) zákona o daních z příjmů a jeho úprava do konce r. 2014 a od r. 2015 (s. 17-18); Spolupracující osoby v r. 2015: změny v definici spolupracujících osob a rozdělení příjmů a výdajů OSVČ na tyto osoby (s. 19-22); Aktuálně k souběhu funkcí (s. 23-25); Právní vymezení daňových dokladů zákonem o dani z přidané hodnoty (s. 26-32); Daň ze surového tabáku a podmínky nakládání se surovým tabákem: novela zákona o spotřebních daních (s. 33-39); K některým faktorům ovlivňujícím výběr daní a jejich správu - 1. část (s. 40-44); Novela zákona o účetnictví: transpozice směrnice 2013/34/EU (s. 50-53); Svědek v daňovém řízení - výběr z judikatury správních soudů (s. 62-70).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 16, (2015) č. 7

Zálohy na podíly na zisku a jejich vyúčtování - účetní zisk obchodních společností a družstev, daňový režim podílů na zisku (s. 3-8); Solidární zvýšení daně a zálohy na daň - na příkladech (s. 9-11); Škody a daň z příjmů (s. 13-16); Zdaňování příjmů ve vazbě na rezidentství - vyloučení dvojího zdanění, definice rezidentství, příjmy ze zdrojů na území ČR (s. 18-22); DPH u stravovacích a ubytovacích služeb (s. 23-26); Oprava, rekonstrukce a modernizace staveb pro bydlení a sazby DPH - po 1.1.2015 (s. 27-30); Opravy při chybném účtování služeb v minulých obdobích (s. 37-40); Paušální výdaje na

dopravu (s. 43-46); Odpovědnost členů dozorčích rad (s. 58-63); Práce konané mimo pracovní poměr: klady a zápory dohod (s. 69-74).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 23, (2015) č. 12

Výchova, vzdělávání a DPH - řešení bývá občas obtížné (s. 2-8); DPH při prodeji knih, novin a časopisů po novele č. 262/2014 Sb. (s. 9-14); Oznámení osvobozených příjmů fyzických osob (s. 14-16); Informace ke kontrolnímu hlášení DPH (s. 16-17); Insolvenční řízení (1.) - fáze před prohlášením úpadku (s. 19-22); Uznání dluhu v novém občanském zákoníku dle ustanovení § 2053 a § 2054 (s. 22-24); Promlčené závazky a závazky po lhůtě splatnosti v účetnictví a v dani z příjmů v podmínkách r. 2015 (s. 27-32); Vypořádání nevýznamných pohledávek a dluhů (s. 33-37).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 23, (2015) č. 13

Dohody z pohledu daně z příjmů a pojistného - dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti (s. 2-9); Sazby DPH u stavebních a montážních prací po novele č. 262/2014 Sb. a č. 360/2014 Sb. (9-14); Změna vymezení období vzniku pohledávky jako podmínky opravy výše DPH: postup u pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení (s. 15-17); Daňové odpisování nehmotného majetku (s. 18-21); Proč správce daně neuznal nárok na odpočet u reverse-charge? (s. 22-23).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2015, č. 13-14

Novely zákona o dani z nemovitých věcí 2015 a 2016 - novela č. 23/2015 Sb. a 84/2015 Sb. (s. 1-3); Odvod srážkové daně z příjmů daňových nerezidentů - s ohledem na ustanovení § 22 zákona o daních z příjmů, vč. příkladů (s. 3-8); Jak vysoké jsou daně v Německu? (s. 9); Dotazy: oprava fasády z daňového hlediska, zpráva o vztazích mezi spojenými osobami, nájem bytu s nebo bez DPH, nesplnění povinnosti zákonné registrace k DPH aj. (s. 10-14).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2015, č. 15

Rozšíření přenesené daňové povinnosti od 1.7.2015 na některé zemědělské komodity - nařízení č. 155/2015 Sb. (s. 1-2); Společnost s ručením omezeným (nová pravidla a rozdíly oproti dřívější úpravě) - 1. část (s. 2-3); Jak vysoké jsou daně v Rakousku (s. 7); Dotazy: bezúročné zápůjčky 2014-2015, pronájem automobilu z OSVČ do s.r.o., používání služebního automobilu - zvýšená daň z příjmů (s. 8).

Účetnictví v praxi

Sv. 15 (2015), č. 6

Průvodce Koordinačními výbory - objasnění vybraných problémů z daňové oblasti zástupci MF a GFŘ (s. 4-11); Autorské honoráře z hlediska daně z příjmů v roce 2015 (s. 15-19).

Unes - účetnictví neziskového sektoru

Sv. 13 (2015), č. 6

Daň z příjmů veřejně prospěšného poplatníka za rok 2014 - případová studie (s. 3-10); Vybraná judikatura NSS v oblasti daně z příjmů ve vazbě na činnost neziskových (zejména příspěvkových) organizací (s. 11-15); Právní úprava doručování v daňovém řádu a daňová informační schránka - 2. část (s. 16-21); Rezervy z daňového a účetního hlediska (s. 22-26); Obec jako povinný subjekt podle zákona o svobodném přístupu k informacím (s. 27-30).

Ekonomické vědy. Ekonomie

Dave Reifschneider, William Wascher, David Wilcox

Aggregate supply in the United States : recent developments and implications for the conduct of monetary policy

Agregátní nabídka ve Spojených státech : nedávný vývoj a implikace pro realizaci měnové politiky

IMF Economic Review, Vol. 63, (2015) No. 1, p. 71-109

Autoři upozorňují na velké škody, které napáchala finanční krize a následná recese ve Spojených státech na tamní agregátní nabídce, neboli na potenciálním produktu. Ten je podle jejich modelu v roce 2014 o sedm procent nižší, než by bylo možné předpokládat podle trajektorie jeho růstu ještě v roce 2007. Zasaženy byly přitom všechny komponenty, z nichž se růst potenciálního produktu skládá. Autoři pak argumentují ve prospěch tvrzení, že škody na potenciálním produktu byly zčásti způsobeny slabou agregátní poptávkou, čímž se podle nich stírá obecně předpokládané rozlišení mezi agregátní nabídkou a poptávkou. Bez masivního zásahu Fedu by přitom podle nich byla agregátní nabídka poškozena ještě výrazně více. Na základě své analýzy pak autoři přicházejí s doporučením více akomodativní monetární politiky v případě velké mezery produktu. Na druhou stranu však poukazují na fakt, že tato politika nemusí být vždy vhodná, zvláště pokud se aktéři hospodářské politiky obávají rizika finanční nestability, či nespoutané inflace. - Pozn. -- V daném čísle časopisu viz také tematicky podobné texty "The Federal Reserve's framework for monetary policy : recent changes and new questions" (s. 22-69) a "The Federal Reserve and global economy" (s. 8-21).

By Edwad P. Lazear

Gary Becker's impact on economics and policy

Gary Becker a jeho vliv na ekonomii a hospodářskou politiku

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 5, p. 80-84

Souhrn témat, kterými se v průběhu života zabýval ve své práci americký ekonom Gary Becker, držitel Nobelovy ceny za ekonomii z roku 1992, jenž zemřel v roce 2014. Autor nejprve krátce představuje 3 hlavní předpoklady, které se prolínají Beckerovou prací (racionální chování spotřebitele a předpoklad maximalizace užitku spotřebitele, teorie rovnováhy, důraz na efektivnost) a dále uvádí jednotlivá témata, na která se Becker soustředil (ekonomie diskriminace, lidský kapitál, rodiny z pohledu ekonomie, aj.). - Pozn. -- Další články o Garym Beckerovi jsou na str. 71 (Gary Becker as Teacher) a 74 (Gary Becker: Model Economic Scientist).

By Robert E. Lucas, Jr.

Human capital and growth

Lidský kapitál a růst

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 5, p. 85-88

Významný americký ekonom Robert Lucas předkládá v článku jednoduchý model přispívající k teorii hospodářského růstu. Podle autora ekonomové podceňují význam vlivu lidského kapitálu na hospodářský růst. Příčinou mohou být chybné předpoklady teorií (chybné chápání vztahu mezi ročními příjmy a věkem). Model prezentovaný v článku vychází z teorie lidského kapitálu a autor jej nazývá "model společenského učení" (model of social learning). - Pozn. -- Další články k tzv. nové teorii hospodářského růstu viz str. 89, 94 a 100.

By Peter Egger and Christian Keuschnigg

Innovation, trade, and finance

Inovace, obchod a finance

American Economic Journal: Microeconomics, Vol. 7 (2015), No. 2, p. 121-157

Finanční a institucionální rozvoj zemí předurčuje vstup firem, jejich růst a komparativní výhodu v oblasti výroby inovativního zboží. Autoři ukazují, jak různé faktory (podpora výzkumu a vývoje, institucionální reformy, aj.) zlepšují přístup ke kapitálu, jaký mají vliv na rozvoj inovativních odvětví a růst národního blahobytu. Použit je speciální model, ve kterém jsou zahrnuty inovace, obchod a finance, výroba dvou statků a existence dvou produkčních faktorů (kapitálu a práce). - Pozn.

Ondřej Čížek

Makroekonometrický model eurozóny

Politická ekonomie, Sv. 63, (2015) č. 3, s. 279-299

Autor provádí formulaci a ekonometrický odhad parametrů makroekonomického modelu eurozóny. Základní platformou jeho modelu je lineární model hospodářských cyklů od L. Balla z r. 1999. Autorův model se od zmiňovaného modelu a jeho modifikací odlišuje především v tom, že reálná ekonomika není reprezentována lineárním modelem popisujícím vývoj mezery produktu. Koncept mezery produktu autor nahrazuje cyklickou složkou míry nezaměstnanosti, přičemž trh práce je modelován dynamickým nelineárním modelem. Článek přináší také originální způsob měření veličiny NAIRU, kdy je jeho odhad založen na souvislosti pravděpodobností přechodu s dlouhodobě rovnovážnou mírou nezaměstnanosti. Autor používá agregovaná data 17 členských států EU, ve kterých je zavedeno euro, za období 1999-2014. - Pozn.

By John Plender

Morality and the money motive

Morálka a hnací síla peněz

Financial Times, Vol. 2015, No. 38909 (18.7.2015), p. 7

Kapitalistické hospodářství má vynikající schopnost pozvednout lidi z chudoby, ale nedaří se mu vytvořit spravedlivou společnost. Jeho stálými vlastnostmi jsou hospodářské výkyvy a finanční krize. V článku se připomíná vývoj kapitalistického systému, dramatická změna, k níž došlo v druhé polovině 18. století s průmyslovou revolucí, a také názory kritiků kapitalismu, především pokud jde o morální stránku peněz. Uvádí se, že nejdrsnější rysy kapitalismu byly zmírněny zásahy státu, ale za cenu stále se zvyšujícího veřejného dluhu. -- Článek vychází z knihy Johna Plendera "Capitalism: Money, Morals and Markets", kterou vydává nakladatelství Biteback.

Václav Klaus

Samuelsonových nedožitých 100 let

Politická ekonomie, Sv. 63, (2015) č. 3, s. 400-403

Při příležitosti sta let od narození nositele Nobelovy ceny za ekonomii z r. 1970 P. A. Samuelsona autor zprostředkuje svůj pohled a vzpomínky na tohoto významného ekonoma druhé poloviny 20. století. Hodnotí Samuelsonův přínos ekonomii, ekonomické teorii i hospodářské politice USA.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Paul de Grauwe, [rozhovor vedl] Jan Mallien

"Sonst würde es den Euro nicht mehr geben" : der Währungsexperte über Draghi "Whatever-it-takes-Rede" und die Folgen für die Euro-Zone

"Jinak by euro už nebylo" : expert na měnovou a kurzovou politiku o Draghiho projevu "Whatever it takes" a jeho důsledcích pro eurozónu

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 140 (24.7.2015), S. 28-29

Profesor ekonomie na London School of Economics a někdejší kandidát na post viceprezidenta Evropské centrální banky (ECB) Paul de Grauwe hájí kroky současného prezidenta ECB Maria Draghiho, zejména program Outright Monetary Transactions (OMT), jež Draghi představil v roce 2012. Podle Grauweho tato připravenost ECB nakupovat dluhopisy ohrožených zemí eurozóny zachránila měnovou unii. Autoritu ECB na finančních trzích dokládá, že skrze program OMT nebyla banka doposud nucena nakoupit jediný dluhopis. S obavami některých německých ekonomů nad riziky programu OMT Grauwe nesouhlasí: případné ztráty z nesplacených dluhopisů by pro ECB byly jen účetního charakteru bez dopadů na unijního daňového poplatníka. ECB jako každá centrální banka také není povinna dosahovat zisků a držet vlastní kapitálové rezervy.

A bigger stick : financial crime**Větší hůl : finanční kriminalita**

The Economist, Vol. 415, (2015) No. 8942, p. 65-66

Guvernér Bank of England Mark Carney prohlásil, že věk nezodpovědnosti v bankovnínictví skončil. Centrální banka, regulační úřad Financial Conduct Authority a ministerstvo financí chtějí přijmout nový model regulace fixed income trhů a také měnových a komoditních trhů ("FICC"). Až dosud na bankovní skandály dopláceli akcionáři, zatímco bankéři díky mezerám v legislativě unikali přísnému potrestání. Nové standardy by měly začít platit v r. 2016 a Britové budou usilovat o jejich prosazení i na mezinárodní úrovni.

Stephan Scheuer

Als Peking den Bullen los ließ : Staatsinstitut könnte 446 Milliarden Euro in Chinas Börsen pumpen**Když Peking vypustil býka : státní institut by mohl napumpovat do čínských burz 446 miliard eur**

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 137 (21.7.2015), S. 34-35

Shrnutí reakce čínské vlády na propad akciových trhů. Akciový index Shanghai Composite spadl během měsíce z 5178 na 3629 bodů. Státní dozor nad burzami cenných papírů zakázal velkým investorům prodej akcií na půl roku a instruoval státní podniky k nákupu cenných papírů. Klíčovou roli zde má hrát státní organizace China Securities Finance Corporation (CSFC), které se 21 největších čínských bank zavázalo poskytnout úvěry za účelem oživení trhu. CSFC bude mít podle analýzy německé Commerzbank tak celkem k dispozici 446 miliard eur na investice na čínských burzách. Toto opatření způsobilo opětovný růst burzovního indexu na 3992 bodů z 20.7.2015. Článek nicméně upozorňuje na rizika této státní intervence pro budoucnost, kdy to bude především čínská vláda a nikoli investoři, kdo bude určovat vývoj trhu s akciemi. -- K dopadům čínského propadu na světový obchod viz článek na s. 34-35, k tématu se zaměřením na německé investory viz WirtschaftsWoche č. 30/2015, s. 24-25.

Frank Drost

Angriff auf die Banken**Útok na banky**

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 134 (16.7.2015), S. 1, 4-5

K záměru německé spolkové vlády uložit bankám přísnější informační povinnost vůči svým klientům ohledně podmínek vedení kontokorentů a dispozičních úvěrů. Klientům, jejichž účty pravidelně vykazují debetní saldo, budou banky rovněž povinny poskytnout poradenství. Vláda si od tohoto opatření slibuje faktické snížení úroků z těchto bankovních produktů. Zdůvodňuje tyto kroky také diskrepancí mezi výší těchto úroků a úrokovými sazbami Evropské centrální banky, které jsou relevantní pro refinancování německých bankovních domů. -- Související opatření k regulaci poskytování hypotečních úvěrů viz článek na s. 4; rozhovor se zástupcem německého svazu spotřebitelů na s. 5.

Tobias Riethmüller

Auswirkungen des Kleinanlegerschutzgesetzes auf die Praxis der bankunabhängigen Finanzierung, das Crowdfunding und Crowdlending**Dopady zákona na ochranu drobných investorů na praxi mimobankovního financování, crowdfunding a crowdlending**

Der Betrieb, Jg. 68, (2015) Nr. 25, S. 1451-1457

Článek analyzuje novelu zákona o kapitálových investicích, kterou 12.6.2015 schválil německý parlament. Změny se týkají zejména zvýšení kontroly crowdfundingových způsobů financování a financování skrze sociální projekty, obecně prospěšné a náboženské společnosti. Pro takto fungující společnosti vzniká vedle zvýšení informační povinnosti také nutnost vyhotovovat prospekt emitenta při investici nad 2,5 milionů eur. Z toho bude vyplývat také rozšíření kompetencí Spolkového úřadu pro finanční dozor (BaFin) vůči těmto společnostem. Účelem těchto změn je ochrana drobných investorů. Autor nicméně upozorňuje na přetrvávající slabá místa v zákoně, která identifikuje především v nejasně upraveném vztahu mezi bankovním poskytovatelem veřejně nabízené půjčky (crowdlending) a jejím příjemcem z řad crowdfundingových společností. - Pozn.

By Harald Beyer ... [et al.]

Connecting student loans to labor market outcomes : policy lessons from Chile

Spojování studentských půjček s výsledky na trhu práce : lekce z opatření v Chile

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 5, p. 508-513

Studentské půjčky jsou jedním ze způsobů, jak zlepšit přístup občanů k vyššímu vzdělávání. Řada studentů má však se splácením půjček později problémy. V USA vzniká v současné době návrh reformy, která by měla omezit výši studentských půjček v závislosti na výši výdělků předchozích absolventů. Podobný návrh se objevil i v Chile. V článku je popsáno, jak se splácení půjček liší v závislosti na různých charakteristikách souvisejících se získaným titulem (např. výsledky u přijímacích zkoušek, druh vzdělávání - technické/humanitní, aj.) a dále je uvedena podoba reformy v Chile - východiska limitů půjček a výpočty omezení. - Pozn. -- Další články k tématu vyššího vzdělávání viz str. 496, 502 a 504.

Zdeněk Husták

Crowdfunding - nové příležitosti a regulační implikace

Biatec, Sv. 23, (2015) č. 5, s. 19-21

Autor popisuje fungování crowdfundingu, tedy veřejného financování. Rozlišuje přitom několik typů crowdfundingu. Soustředí se na různá rizika, která s sebou tento typ financování přináší, a na regulační reakce českých, britských, ale i evropských orgánů. V závěru autor oceňuje přínosy crowdfundingu a věří, že se podaří nalézt rovnováhu mezi regulací a funkčností tohoto typu financování. - Pozn.

By Martin Arnold, Patrick Jenkins and James Shotter

Cryan's clean-up job

Johna Cryana čeká velký úklid

Financial Times, Vol. 2015, No. 38894 (1.7.2015), p. 9

Největší německá banka Deutsche Bank čelí nejhlubší krizi důvěry za celou generaci. V dubnu zaplatila rekordní pokutu americkým a britským regulátorům za svou účast v manipulaci se sazbou LIBOR, o několik dní později její nová pětiletá strategie neuspěla u investorů, v květnu vypukla rebelie akcionářů a v červnu oznámili svou rezignaci dva nejvyšší výkonní ředitelé Anshu Jain a Jürgen Fitschen. Vše završila kritická zpráva od německého regulačního úřadu BaFin. Do nejvyšší funkce nastoupil britský finančník John Cryan, od kterého se očekávají personální změny ve vedení banky ve snaze obnovit důvěru a snížení bankovních nákladů.

Frank M. Drost

Das Ende der Rosinenpickerei

Konec vyzobávání rozinek

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 131 (13.7.2015), S. 30-31

Německo hodlá na podzim implementovat směrnici EU prikazující bankovním domům nevylučovat žádného žadatele o zřízení běžného účtu. Podle odhadů Spolkového ministerstva financí nemá v Německu účet v bance na 580 tisíc lidí. -- Komentář k tématu na s. 29, na s. 30-31 také článek o bankovních službách mobilních operátorů v Africe.

Stephan Scheuer

Die Konterrevolution

Kontrarevoluce

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 129 (9.7.2015), S. 1

Čínská vláda porušila sliby ohledně hesla „více trhu, méně státu“. Peking, znepokojený klesajícími kurzy, zasahuje na burzách všemi prostředky. Velkým akcionářům bylo zakázáno prodávat akcie. -- Další články k tématu na str. 4 a 5.

By Malcolm Baker and Jeffrey Wurgler

Do strict capital requirements raise the cost of capital? : bank regulation, capital structure and the low-risk anomaly

Zvyšují přísné kapitálové požadavky náklady kapitálu? : bankovní regulace, kapitálová struktura a anomálie nízkého rizika

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 5, p. 315-320

Uplynulá finanční krize vedla ke zpřísnění kapitálových požadavků bank, a to jak vlivem Basilejské dohody (Basel III), tak v USA dalšími omezeními ze strany Fedu. Uvalení přísnějších opatření předpokládá vhodně vyvážit jejich rizika a přínosy. Autoři v práci diskutují o tom, že významná část soukromých nákladů byla až doposud přehlížena. Za jinak stejných podmínek vede snižování rizikovosti bank k růstu nákladů kapitálu, což poté ovlivňuje investice, hospodářský růst a rozvoj stínového bankovníctví. Příčinou je tzv. anomálie nízkého rizika (low-risk anomaly). Autoři nejprve představují anomálii nízkého rizika z teoretického pohledu a poté ji ilustrují na vzorku údajů z USA. - Pozn. -- Další články k bankovníctví a finančním krizím z pohledu behaviorálních financí viz str. 305, 310 a 321.

Andrea Cünnen

Ein ungeliebter Investor : die Europäische Zentralbank verdrängt mit ihren Käufen von deutschen Pfandbriefen und anderen Covered Bonds die privaten Interessenten

Nemilovaný investor : ECB vytlačuje svými nákupy německých zástavních listů a jiných krytých dluhopisů zájemce ze soukromého sektoru

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 136 (20.7.2016), S. 30-31

Vývoj trhu se zástavními listy poznamenává značná diskrepance poměru mezi nákupem a prodejem, který se nachází v poměru 1:9. Důvodem je dominance Evropské centrální banky (ECB) na sekundárním trhu, která má počátek již v roce 2009 a je součástí proinflačních opatření banky. Od října 2014 ECB nákup zintenzivnila a skupila kryté dluhopisy v hodnotě 100 miliard eur. Kritici ECB vyčítají, že touto strategií zkresluje rizika u obligací z různých zemí. -- K situaci na trhu s německými zástavními listy článek na s. 31.

Elisabeth Atzler, Ruth Berschens, Frank Matthias Drost

EU-Kommission nimmt sich Einlagesicherung vor : noch ist offen, inwiefern Brüssel einen Fonds für alle Sparer in der EU vorantreibt

Evropská komise se zaměří na pojištění vkladů : zůstává ještě otevřené, do jaké míry bude Brusel prosazovat jeden fond pro všechny střadatele v EU

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 124 (2.7.2015), S. 32

K plánům Evropské komise na jednotné pojištění vkladů. Junckerova komise se přihlásila k obsahu tzv. Zprávy pěti předsedů z 22. června 2015, kde byl oživen Barrosův záměr na zřízení unijního pojistného fondu coby "třetího pilíře bankovní unie". Ke společnému fondu i alternativnímu návrhu komise na odškodňování klientů bank mezi bankovními systémy členských států EU se zatím staví odmítavě Německý svaz spořitel a záložen.

Peter Mišúr

Evropský parlament a Rada (EU) podpořily vytvoření evropských fondů dlouhodobých investic

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 7, (2015) č. 6, s. 180-189

Po téměř dvouletém vyjednávání se podařilo dosáhnout dohody nad návrhem nařízení, které dává právní základ evropským fondům dlouhodobých investic (ELTIFs). Posledním v řadě a rozhodujícím krokem bylo přijetí předmětného nařízení Radou pro hospodářství a finance dne 20.4. 2015. Konečný text nařízení byl přijat v návaznosti na dohodu s Evropským parlamentem, již bylo dosaženo v prosinci 2014 v prvním čtení. Článek se věnuje úvahám o založení fondů dlouhodobých investic, pokroku v jednání o návrhu nařízení o ELTIFs, materiálním a právním východiskům ELTIFs, nařízení o ELTIFs a právnímu základu a volbě právní formy ELTIFs. - Pozn.

Ján Záborský

Grécky bankový hlavolam

Trend, Sv. 25, (2015) č. 25, s. 42-43

Príspevok dokumentuje aktuálnu situáciu zvyšujúcu sa poptávku po hotovosti doprovádzanou obmedzením výberů z bankovních kont v Řecku a rozebírá očekávaný dopad prohlubující se řecké krize na domácí bankovníctví, ekonomiku i domácnosti. Autor upozorňuje na velký objem nesplácených hypoték (až 70% dlužníků řádně neplatí) a úvěrů, který podvazuje dostupnost nových úvěrů. Zdůrazňuje také značné ohrožení domácích bank možným státním bankrotem. Graf ukazuje vývoj vkladů domácností v Řecku od ledna 2012 do dubna 2015. -- Viz také příspěvek v HN č. 133/2015 (13.7.2015), s. 4 "Největší slabinou Řecka jsou kolabující banky".

By Thomas Philippon

Has the US finance industry become less efficient? : on the theory and measurement of financial intermediation

Došlo u amerického finančního průmyslu ke snížení efektivity? : k teorii a měření finančního zprostředkování

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 4, p. 1408-1438

Článek představuje kvantitativní analýzu finančního zprostředkování v USA za období posledních 130 let. V průběhu let dochází k velkým výkyvům v podílu finančního průmyslu na americkém HDP (ve 20. letech 20. století vysoký podíl, v 60. letech nízký, od 80. let opět vysoký). Fluktuační lze vysvětlit souvisejícími změnami v objemu zprostředkovaných aktiv. Dále jsou určeny výnosy z rozsahu a roční náklady finančního zprostředkování. Metodiku použitou v článku lze podle autora aplikovat k hodnocení finančního zprostředkování i v jiných zemích. - Pozn.

Luboslav Kačalka

Hypotekárne eldorádo : požičiavame si najviac v histórii

TREND Top, Sv. 2015, č. Máj, s. 28-29

Na Slovensku zaznamenávajú v roce 2015 historicky najvyšší zájem o hypotéky, čemuž nahrávajú nízke úrokové sazby, rast mezd a stagnujúce ceny nemovitostí. Národná banka Slovenska však preventívne prijíma regulačné opatrenia, aby sa situácia v krajnom prípade nevymkla podobne ako pri hypotečnej kríze v USA. Medzi tieto opatrenia patrí doporučení komerčným bankám, aby obmedzili množstvo hypoték na celou hodnotu zastavené nemovitosti (LTV). V roce 2017 by banky neměly poskytovat více jak desetinu úvěrů s LTV vyšším než 90 procent. -- Související téma "Optimismus cítit' aj v bankách" viz s. 30-31.

Laura de la Motte, Michael Maisch, Frank Matthias Drost

Ihr Auftritt, Herr Achleitner : nach der harschen Kritik der Aufseher an Top-Managern der Deutschen Bank fordern Investoren und Mitarbeiter Konsequenzen

Váš výstup, pane Achleitner : po tvrdé kritice vrcholných manažerů ze strany bankovního dozoru požadují investoři i zaměstnanci vyvození důsledků

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 136 (20.7.2015), S. 28-29

K dopadům zprávy Spolkového finančního dozoru (BaFin) k manipulacím s mezibankovní sazbou LIBOR ze strany manažerů Deutsche Bank. Zpráva vedení banky kritizuje za slabé kontrolní mechanismy, nedostatečnou reakci na propuklé aféry a nastavení firemní kultury, která machinace nepřímou podporovala. Mezi akcionáři a zaměstnanci banky roste tlak na další vlnu výměny vedení. Do potíží se dostává také dozorcí rada banky v čele s Paulem Achleitnerem, která zprávu obdržela již 11. května 2015, nejvíce kritizovanému manažeru Anshu Jainovi však naopak rozšířila kompetence. -- Profil kontrolorky finančního dozoru BaFin Frauke Menke na s. 29, komentář k tématu také viz Handelsblatt č. 137/2015 (21.7.2015), s. 26.

Gerd Höhler, Jan Mallien

Kampf ums Überleben

Boj o přežití

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 133 (15.7.2015), S. 28-29

Také po bruselské dohodě hrozí řeckým bankám existenční krize. Banky potřebují nutně čerstvý kapitál. Analytici očekávají, že počet bank v Řecku klesne. Alberto Gallo z Royal Bank of Scotland píše ve své nové studii, že je konsolidace v řeckém bankovním sektoru velmi pravděpodobná. Jednou z možností je, že ze čtyř velkých bank zůstanou jen dvě. Autor zvažuje, jaké by to mohlo mít následky.

Daniel Deyl

Kubánský Den nula : hlavolam Raúla Castra: mít dvě měny je neúnosné, ale současný systém se bude rušit jen těžko

Euro, Sv. 2015, č. 24, s. 42-43

Článek informuje o duálním měnovém systému fungujícím na Kubě a o připravované měnové reformě, v rámci které by se mělo zrušit konvertibilní peso. Rozebírá výhody a nevýhody tohoto duálního měnového systému, jeho praktické dopady na ekonomiku i obyvatelstvo a spekuluje o kurzu, v jakém bude konvertibilní peso převedeno na peso "všekubánské" (jeho plovoucí kurz má být určován vztahem ke koši pěti měn).

Torsten Riecke, Holger Alich

Neues Mandat für die Geldpolitik : Notenbanken sollen sich mehr um Finanzstabilität kümmern, fordert die Bank für Internationalen Zahlungsausgleich

Nový mandát pro měnovou politiku : centrální banky by se měly více starat o finanční stabilitu, požaduje Banka pro mezinárodní platby

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 121 (29.6.2015), S. 28-29

Banka pro mezinárodní platby (BIS) kritizuje současnou praxi většiny centrálních bank v zacházení s úrokovými sazbami. Nebezpečí deflace je podle BIS přeceňováno, protože globalizace, technický pokrok i zvýšená kompetitivita působí automaticky protiinflačně. V kontextu nízkých cen ropy v Evropě také BIS nepovažuje klesající inflaci a riziko deflace za symptom klesající poptávky, který by snižování úrokových sazeb opravňoval. Centrální banky by proto měly přestat tento instrument nadužívat. Snižované úrokové sazby totiž automaticky podmiňují sazby ještě nižší a vzniká riziko cenových bublin. Hlavní úlohou centrálních bank by podle vedoucích ekonomů BIS Jaime Caruany a Claudia Boria nemělo být pouze udržování cenové stability, ale i stability na finančních trzích. K tomu však bude v mnoha případech potřeba legislativní úprava mandátu centrálních bank. -- K dalšímu návrhu BIS na regulaci investičních fondů viz s. 29, komentář k tématu také viz Handelsblatt, č. 122/2015 (30.6.2015), s. 24.

Martin Hellwig

Notstand oder Erpressung? : Martin Hellwig hält die Gewährung von Notkrediten durch die EZB für legal und notwendig

Stav nouze, nebo vydírání? : podle Martina Hellwiga je poskytování nouzových úvěrů Evropskou centrální bankou legální a nutné

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 125 (3.7.2015), S. 64

Polemika s názory guvernéra německé centrální banky Jense Weidmanna a ekonoma Hanse-Wernera Sinna ohledně připustnosti nouzového financování Řecka ze strany Evropské centrální banky. Podle autora je poskytování nouzových ELA úvěrů řeckým bankám v souladu s evropskými smlouvami. Za zisky a ztráty z těchto úvěrů totiž ručí národní, v tomto případě řecká centrální banka, nikoliv centrální banky ostatních států eurozóny. A ztráty, které ECB jednoznačně vzniknou, bude možné konstatovat až v případě grexitu. -- Na článek reagují H.-W. Sinn a C. Fuest v Handelsblatt č. 130/2015 (10.7.2015), s. 64.

Eliška Hryzláková

Půjčky z FKSP na bytové účely

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 8, (2015) č. 7, s. 64-67

Autorka rozebírá možnosti poskytování půjček z FKSP zaměstnancům státních příspěvkových organizací a příspěvkových organizací zřízených územními samosprávnými celky. Rozlišuje přitom půjčky na bytové účely a k překlenutí tíživé finanční situace. Tyto druhy půjček z FKSP jsou bezúročné.

By Raghuram Rajan and Rodney Ramcharan

The anatomy of a credit crisis : the boom and bust in farm land prices in the United States in the 1920s
Struktura úvěrové krize : prudký růst a pokles cen zemědělských pozemků v USA ve 20. letech 20. století

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 4, p. 1439-1477

Autoři zjišťují, jakým způsobem ovlivňuje dostupnost úvěrů ceny aktiv - zda dochází ke zhoršení inflace aktiv, zda se objevují dlouhodobé důsledky. Zkoumány jsou konkrétně ceny zemědělských pozemků v USA v období před Velkou hospodářskou krizí. Dostupnost úvěrů vedla k růstu cen pozemků a k většímu zadlužení. Později došlo v oblastech s vyšší dostupností úvěrů k většímu poklesu cen pozemků a k většímu počtu krachů bank. V daných oblastech poté zůstaly ceny i dostupnost úvěrů nepřiměřeně nízké po několik desetiletí, což značí, že dluhové financování může dočasné nárůsty a poklesy cen způsobené úvěry učinit trvalými. Dostupnost úvěrů tedy zvyšuje citlivost ekonomiky k šokům. - Pozn.

The force assaulting the euro

Síla, která útočí na euro

The Economist, Vol. 415, (2015) No. 8941, p. 64

I když se podaří, aby Řecko zůstalo v eurozóně, bude měnová unie brzy čelit větší krizi. K pomalému růstu a napjatým vládním financím posledních let se přidá dramatický vliv demografických změn, přičemž nejvíc nebude postižena malá středomořská země, ale hnací motor eurozóny - Německo. Podle odhadů Evropské komise klesne v letech 2013-2030 počet obyvatel eurozóny v produktivním věku o 6 % a v Německu až o 13 %. Počty důchodců naopak porostou. I v případě provedení důchodových reforem (prodloužení věku odchodu do důchodu), bude mít eurozóna co dělat, aby po příštích patnáct let dosáhla přiměřeného růstu.

Malte Fischer ... [et al.]

Willkommen in einer anderen Währungsunion

Vítejte v jiné měnové unii

WirtschaftsWoche, Jg. 2015, Nr. 27, S. 16-20

Článek analyzuje nejen jednání řeckého premiéra Tsiprase s věřiteli Řecka, ale zaměřuje se také na faktické dodržování maastrichtských kritérií ze strany ostatních zemí eurozóny. Přináší rovněž názory vybraných ekonomů z akademické sféry i soukromého sektoru na řešení řecké krize a případné reformy evropské měnové unie. -- Návrh Hanse-Wernera Sinna na kontrolované vystoupení Řecka z eurozóny na s. 21-23.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Hospodářské noviny

Sv. 59, (2015) č. 139 (21.7.2015)

Koruna proráží štít ČNB - zpráva o kurzové intervenci ČNB k udržení slabšího kurzu koruny (s. 1); Obce jdou tvrdě proti hazardu. Příjmy loterijských firem přesto stoupají (s. 5); Přes 300 tisíc Čechů čelí více než třem exekucím - činnost exekutorů v ČR a změna legislativy (s. 18).

Hospodářské noviny

Sv. 59, (2015) č. 141 (23.7.2015)

ČNB může slabou korunu držet déle - rozhovor s ředitelem měnové sekce ČNB T. Holubem (s. 1) a Má ČNB přestat intervenovat proti koruně? - komentář D. Navrátila a J. Hrstkové (s. 8); Ukrajinci pod

hrozbou bankrotu tlačí na věřitele: škrtněte část našeho dluhu (s. 5); Juncker odstartoval nový investiční fond. Česko se bojí, že na něj nedosáhne - vznik Evropského fondu pro strategické investice EFSI (s. 6).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Jan Švejnar, [interview vedl] Malte Fischer

"Umverteilen ohne reformieren, das reicht nicht" : der Experte für Transformationsländer fordert von Griechenland, mehr Staatsvermögen an ausländische Investoren zu verkaufen

"Přerozdělování bez reformy nestačí" : expert na země v ekonomické transformaci požaduje, aby Řecko prodalo více státního majetku zahraničním investorům

WirtschaftsWoche, Jg. 2015, Nr. 29, S. 36

Rozhovor s profesorem newyorské Kolumbijské univerzity Janem Švejnařem o šancích Řecka na překonání hospodářské krize. Švejnar zdůrazňuje důležitost funkčního právního rámce a otevřenost vůči zahraničním investorům. Právě tlak na boj s korupcí by podle něj měl být prioritou Evropské unie ve vztahu k Řecku. Dosavadní politika úspor a škrťů Řecko kvůli stagnujícímu hospodářství v celé Evropě spíše poškodila. Na druhou stranu by však v oblasti daňové politiky měla současná řecká vláda vytvářet podněty pro investice domácích a zahraničních podniků. -- Názory několika německých ekonomů a publicistů na řešení řecké krize na s. 18-24.

A tight squeeze

Pevné sevření

The Economist, Vol. 415, (2015) No. 8942, p. 68

Díky tomu, že při poslední finanční krizi centrální banky srazily úrokové sazby a politici neomezeně utráceli, nebyla krize tak zlá jako Velká deprese. Tato rychlá reakce však téměř vyčerpala ekonomický arzenál vlád. Až příště udeří recese, k čemuž nepochybně dojde, budou mít zejména bohaté země jen malý manévrovací prostor, jak se jí bránit. Časopis sestavil žebříček zemí podle tohoto kritéria. -- K problematice viz i článek na s. 13.

Better than it looks : America's economy

Lepší, než to vypadá : americké hospodářství

The Economist, Vol. 415, (2015) No. 8942, p. 22-24

Americké hospodářství je v lepším stavu, než vypadá na první pohled. V článku se podrobně rozebírá hospodářská situace země a upozorňuje se na skutečnost, že nadchází období vyšších úrokových sazeb, které by mohly vést k nečekaným rizikům.

Philippe d'Arvisenet

De la grande modération a une stagnation séculaire

Od velkého umírnění k dlouhotrvající stagnaci

Conjoncture, No. 4 (2015), p. 3-31

Autor nejprve připomíná hospodářský vývoj v několika posledních letech, který vedl ke znovuotevření debat o možné dlouhotrvající stagnaci vyspělých ekonomik. Poté se podrobněji zabývá dvěma přístupy k problematice dlouhodobé stagnace. První přístup vychází z nabídky v dlouhém období: nabídka je ovlivněna stárnutím populace, v důsledku čehož dochází k poklesu osob v produktivním věku. Pokles osob v produktivním věku již není možné vyvažovat zvyšováním účasti žen na trhu práce. Je také možné, že technologický pokrok již nepovede k nárůstu produktivity. Druhý přístup vychází z důsledků poklesu poptávky. Recese vede v kombinaci se stárnutím populace k růstu úspor a zadržování investic. Přebytek úspor snižuje reálnou úrokovou míru, která odpovídá stabilní inflaci a plné zaměstnanosti. K dlouhodobé stagnaci poté může vést pokles reálné úrokové sazby do záporných hodnot. V závěru se autor vyjadřuje k možným reformám, které by mohly podpořit potenciální růst. - Pozn. -- Článek dostupný také zdarma v angličtině na webu BNP Paribas.

Dirk Heilmann

Der Nullzins-Teufelskreis : der aggressive geldpolitische Kurs hat verteilungspolitische Wirkung, aber anders als viele annehmen

Začarovaný kruh nulových úroků : agresivní kurs v měnové politice má přerozdělovací účinek, ale jiný než mnozí předpokládají

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 126 (6.7.2015), S. 14

Vedoucí ekonom Handelsblatt Research Institute Dirk Heilmann se ve svém komentáři zabývá závěry výzkumu analytiků Judith Niehues a Markuse Demaryho z Institutu pro německé hospodářství. Tento výzkum se zaměřil na spotřebitelské chování německých domácností za současné situace nízkých úroků a podle Heilmanna vyvrací varování, že politika nízkých úrokových sazeb zvyšuje sociální rozdíly. Na rozdíl od USA je totiž vlastnictví nemovitostí ve společnosti rovnoměrněji rozloženo a příjmy z akcií nehrají ani ve vysokopříjmových skupinách obyvatelstva významnou roli. Leč dlouhodobě nebudou nízké úroky pro obyvatelstvo i německou ekonomiku přínosné, neboť lze očekávat, že zejména střední věkové kohorty budou s ohledem na blížící se penzijní věk více spořit a méně konzumovat. Nízké výnosy z vkladů pak k vyšší spotřebě a k hospodářskému růstu už nijak významně nepřispějí.

Lorenzo Bini Smaghi

Deutsche Erfahrungen : Griechenland muss eine Aufbauleistung vollbringen wie Ostdeutschland, sagt Lorenzo Bini Smaghi

Německé zkušenosti : Řecko musí podat stejný výkon jako východní Německo, tvrdí Lorenzo Bini Smaghi

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 137 (21.7.2015), S. 48

Komentář bývalého člena direktoria Evropské centrální banky k projednávanému záchrannému programu pro Řecko. Varování před grexitem coby spouštěčem spekulací na vystoupení dalších států z eurozóny. Eurozóna není podle Smaghiho dostatečně akceschopná, aby na grexit reagovala zásadními integračními opatřeními v bankovní a fiskální oblasti. Proto představuje menší riziko udržení Řecka v měnové unii, navzdory nejistým vyhlídkám reformních balíčků a pokračujícímu hospodářskému propadu země v následujících měsících. Na vyjednávání o aktuálním záchranném programu by ale měl navázat program nový, zahrnující zásadní změnu řecké hospodářské struktury. Tato změna by měla mít podobný záběr jako restrukturalizace hospodářství bývalé NDR v 90. letech.

Pascal Devaux

Egypte : la rente ne suffit plus

Egypt : renta již nestačí

Conjoncture, No. 3 (2015), p. 15-24

Hodnocení současného stavu egyptské ekonomiky. Během posledního roku došlo v Egyptě díky stabilizaci politické situace a finanční podpoře ze zemí Perského zálivu ke zvýšení makroekonomické stability. Zlepšily se ukazatele bankovního sektoru, došlo ke stabilizaci vnější likvidity, egyptská vláda rozhodla o vyplácení nedoplatků Egyptské ropné společnosti (EGPC) producentům ropy. Přesto však některé problémy přetrvávají. Patří mezi ně nedostatečná tvorba nových pracovních míst, existence neformálního sektoru a úzké vztahy některých podniků a podnikatelů s politikou. Výdaje do energetického sektoru ze státního rozpočtu jsou v nepoměru s příjmy. Krátkodobý výhled egyptské ekonomiky se zlepšil, některá omezení však zůstávají. - Pozn. -- Článek dostupný také zdarma v angličtině na webu BNP Paribas.

S. Smirnov

Ekonomičeskij rost i ekonomičeskije krizisy v Rossii: konec 1920-ch godov - 2014 god

Hospodářský růst a hospodářské krize v Rusku: od konce 20. let 20. století do r. 2014

Voprosy ekonomiki, Sv. 2015, No. 5, s. 28-47

Na základě časových řad týkajících se průmyslu, zemědělství, železniční dopravy a bytové výstavby jsou v článku vyčleněna období růstu a poklesu ruské ekonomiky, vyhodnoceny jejich kvantitativní parametry a také zjištěny faktory změny trajektorie hospodářského rozvoje. Autor se zejména zaměřil na období poklesu v době plánované ekonomiky, protože střídání období růstu a poklesu bylo charakteristické pro ruské hospodářství nejen v tržním období. V příspěvku jsou dále vyčleněny tři

skupiny faktorů, které vedou k hospodářskému propadu: vnitřní disproporce a vyčerpání růstového modelu; vnější šoky; neadekvátní kroky hospodářského vedení. - Pozn.

R. Kapeljušnikov

Ideja "vekovej stagnacii": tri versii

Idea "dlouhodobé stagnace": tři verze

Voprosy ekonomiki, Sv. 2015, No. 5, s. 104-133

Příspěvek přináší kritickou analýzu myšlenky "dlouhodobé stagnace", která je v posledních letech předmětem aktivní diskuse v ekonomické literatuře ve vztahu k vyspělým zemím, především USA. Jsou rozebírány tři nejznámější verze této myšlenky od T. Cowena, R. Gordona a L. Summerse. Mezi hlavní argumenty patří vyčerpání hlavních zdrojů růstu, vznik nových překážek aktivního růstu a mezera výstupu, kterou nelze překonat tradičními kroky makroekonomické politiky. Autor dochází k závěru, že zpomalení hospodářského růstu v USA je v nejbližších desetiletích zcela reálné, ale sotva bude tak silné, aby je bylo možné označit jako "stagnace". - Pozn.

Tobias Buck ... [et al.]

Investing in Spain

Investování ve Španělsku

Financial Times, Vol. 2015, No. 38889 (25.6.2015), sep. sect. (4 p.)

Přehled o Španělsku přináší informace o hospodářské situaci, politickém systému, investicích, finančních službách, akciovém trhu, nemovitostech, vinařství aj.

Raymond Van der Putten

Japon : les réformes structurelles ou l'art de l'acupuncture

Japonsko : strukturální reformy nebo umění akupunktury

Conjoncture, No. 3 (2015), p. 3-14

Přehled vývoje a současného stavu japonské ekonomiky. Autor se soustředí na tzv. třetí šíp abenomiky - na provedení strukturálních reforem a na jejich jednotlivé oblasti a kroky. U každého kroku je zhodnoceno, zda došlo od roku 2013, kdy byl "šíp" představen, ke zlepšení. Reformy se zabývají následujícími oblastmi: zlepšení dynamiky firemního sektoru, posílení účasti na trhu práce a zvýšení kvality nabídky pracovních sil, zvýšení konkurenceschopnosti. K určitým úspěchům již došlo (např. usnadnění konsolidace podniků, zvýšená účast žen na trhu práce, reformy v elektroenergetickém průmyslu a v zemědělském sektoru), přesto je ale potřeba s reformami pokračovat. - Pozn. -- Článek dostupný také zdarma v angličtině na webu BNP Paribas.

Thomas Ludwig, Anke Rezmer

Junckers Luftschloss

Junckerův vzdušný zámek

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 138 (22.7.2015), S. 1

Předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker má velký plán. Investice ve výši 315 miliard euro mají podpořit evropský růst. Soukromí investoři jsou však zdrženliví. Evropský fond pro strategické investice (EFSI) by měl zahájit činnost na podzim, potenciální investoři jsou skeptičtí, protože chybějí konkrétní informace o fondu, především k plánovaným projektům. -- Další články k tématu na str. 4 a 5.

Eckart Windhagen

Kontinent mit Potenzial

Kontinent s potenciálem

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 125 (3.7.2015), S. 46

Autor stručně představuje analýzu Best Practice z dílny poradenské společnosti McKinsey Global Institute. Na podkladě 11 témat se analýza pokusila vybrat mezi členskými státy EU, Norskem a Švýcarskem nejlepší příklady dobré praxe. Německo zde vychází jako příklad pro ostatní v oblasti své integrace do společného evropského trhu a v podílu soukromých zdrojů na vzdělání a výzkumu. V ostatních oblastech ale dosahuje spíše průměrných výsledků. Naopak Česká republika se spolu s Francií a Rakouskem umístila jako dobrý příklad investic do infrastruktury. Studie předpokládá, že kdyby všechny státy implementovaly dobré příklady ostatních, vzniklo by v Evropě 20 milionů pracovních

míst, růst HDP by se ročně pohyboval mezi 2 a 3 procenty a objem investic by meziročně stoupl nejméně o 250 miliard eur. -- Dále k tématu viz příspěvky ředitelů významných konzultačních firem na s. 45 a 47-49.

Learning the lessons of stagnation : Latin America's economies

Poučení ze stagnace : latinskoamerické ekonomiky

The Economist, Vol. 415, (2015) No. 8944, p. 41-43

Dobré časy v Latinské Americe skončily. Ekonomika stagnuje, letošní růst dosáhne podle předpovědi MMF jen 0,9 %, což představuje zpomalení již pátým rokem v řadě a navíc větší než v jiných rozvíjejících se regionech. Pokles je vysvětlován zhoršením obchodních relací regionu, následným zpomalením investic a reakcí finančních trhů. Nejvíce postižena je Brazílie, Argentina a Venezuela. Pro návrat k rychlejšímu růstu musí Latinská Amerika řešit své chronické strukturální slabiny. Zjednodušeně řečeno, příliš málo vyváží, spoří a investuje, její ekonomiky nejsou dostatečně diverzifikované a produktivita řady firem a pracovníků je nízká. -- Viz i článek na s. 10.

Frank Doll

Liquidität der letzten Instanz : Gold

Likvidita poslední instance : zlato

WirtschaftsWoche, Jg. 2015, Nr. 30, S. 70-72

Světová cena zlata stagnuje navzdory krizovým symptomům v souvislosti s řeckou krizí či propadem čínských akcií. Důvodem mohou být jak vzájemné dohody velkých bank a významných centrálních bank, tak aktuální problémy investorů na čínských burzách s likviditou. Zájem o zlato coby prostředek pro zajištění majetku se však i vzhledem k jeho nízké ceně může brzy vrátit. V Evropě v posledních letech atraktivita zlata vzrostla vždy po proinflačních intervencích Evropské centrální banky. A zájem o zlato se může opět zvýšit také po 1.1.2016, kdy bude účinná povinnost rekapitalizace bank z vlastních zdrojů podle směrnice č. 2014/59/EU, které budou podléhat všechny vklady nad 100 tisíc eur. Popularitě zlatého kovu ale mohou ještě učinit přítrž restriktce pro hotovostní platební styk světových centrálních bank či plány Evropské komise na zavedení jednotné daně z přidané hodnoty nebo srážkové daně na zlaté mince a pruty. -- Ke klesajícím cenám zlata viz také Handelsblatt č. 137/2015 (21.7.2015), s. 28-29.

Jonathan Rosenthal

Opportunity knocks : special report on Nigeria

Příležitost klepe na dveře : zvláštní zpráva o Nigérii

The Economist, Vol. 415, (2015) No. 8943, centr. sect. (16 p.)

Hospodářský potenciál Nigérie je obrovský, ale dosud nebyl nikdy využit. Nyní má země ojedinělou příležitost dosáhnout zásadního zvratu. V přehledu se rozebírá politická a hospodářská situace a také otázky infrastruktury, korupce, bezpečnosti, diaspory aj. -- Viz i článek na s. 12.

By Barry Eichengreen

Secular stagnation : the long view

Dlouhodobá stagnace : pohled do historie

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 5, p. 66-70

Autor s využitím historických údajů z USA zkoumá jev dlouhodobé stagnace. Dlouhodobou stagnaci definuje jako klesající tendenci reálné úrokové míry, která odráží přebytek požadovaných úspor oproti požadovaným investicím a která vede k trvalé existenci produkční mezery a/nebo k pomalému tempu hospodářského růstu. Podle autora existují čtyři možná vysvětlení tohoto jevu: nárůst světové míry úspor z důvodu vysokých úspor v rozvojových zemích, pokles investic z důvodu nedostatku atraktivních investičních příležitostí, pokles relativních cen investičního zboží a pokles tempa růstu populace. - Pozn. -- K tématu dlouhodobé stagnace také viz články "Secular Stagnation: A Supply-Side View" (str. 54) a "Demand Side Secular Stagnation" (str. 60).

By Gene Amromin and Leslie McGranahan

The Great Recession and credit trends across income groups

Velká recese a úvěrové trendy mezi různými příjmovými skupinami

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 5, p. 147-153

Zjednodušení přístupu k úvěrům na hypotečních trzích vlivem finančních inovací (sekuritizace) se obvykle udává jako příčina Velké recese. K úvěrům získaly přístup i domácnosti, které jej dříve nemohly získat např. z důvodu nedostatečných příjmů. Po recesi se přístup k úvěrům opět omezil. Autoři zkoumají využívání úvěrů u různých příjmových skupin obyvatel v USA v období před recesí, během recese a po recesi (tzn. konkrétně 2001-2014). Zkoumány nejsou pouze hypotéky, ale také např. studentské půjčky a další formy úvěrů. Rozdílné trendy ve využívání různých forem úvěrů u různých skupin obyvatel jsou shrnuty v závěru. - Pozn. -- Další články k tématu "Vliv Velké recese na domácnosti s nízkými příjmy" viz str.154 a 161.

Martin Kölling

Wachsen statt sparen in Japan

Růst místo šetření v Japonsku

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 124 (2.7.2015), S. 12

Nálada na japonských trzích se v případě velkých podniků zlepšuje. Ty plánují v tomto roce zvýšit své investice o 12 procent. Investice za japonskou vládu oznámil 30. června 2015 také premiér Šinzó Abe. Vládní hospodářská politika tedy bude pokračovat, byť by celkové státní výdaje v následujících třech letech neměly přesáhnout 1600 miliard jenů a v roce 2020 by kabinet chtěl dosáhnout primárního přebytku rozpočtové bilance. Abeho cíl udržet expanzivní měnovou politikou inflaci ve výši 2 procent a zredukovat tak výši státního zadlužení se ovšem zatím nenaplnuje. -- K japonské hospodářské strategii viz také interview s makroekonomem Richardem Koo, s. 12-13.

Takeo Hoshi, Anil K. Kashyap

Will the U.S. and Europe avoid a lost decade? : lessons from Japan's postcrisis experience

Vyhnou se USA a Evropa ztracené dekádě? : poučení z japonské pokrizové zkušenosti

IMF Economic Review, Vol. 63, (2015) No. 1, p. 110-163

Autoři se věnují způsobu řešení japonské bankovní krize v 90. letech a dvěma aspektům japonské hospodářské politiky po krizi: zpoždění v rekapitalizaci bank a nedostatku strukturálních reforem. Tato politika pak podle autorů způsobila dlouholetou ekonomickou stagnaci v Japonsku. Vývoj pak srovnávají se situací v USA a v Evropě po globální finanční krizi z let 2007-2009. Autoři docházejí k závěru, že ve Francii, v Itálii a ve Španělsku kvůli stejným chybám v hospodářské politice jako dříve v Japonsku dojde v dekádě následující po krizi taktéž k ekonomické stagnaci. Německo má podle nich lepší výchozí pozici díky zavedení některých strukturálních reforem před krizí a hospodářské problémy USA mají jinou povahu, než současné evropské a dřívější japonské potíže. V textu jsou také rozebírány důvody, které vedly k přijetí příslušných chybných rozhodnutí v Japonsku, ale často i v evropských zemích, a to z hlediska politické ekonomie. Váhání s rekapitalizací bankovního sektoru úzce souviselo s malou popularitou dřívějšího zachraňování bank. Panovaly také obavy z přiznání rozsahu ztrát, jež mohlo způsobit vypuknutí paniky, a rovněž z dopadů minulých selhání regulatorních orgánů na jejich reputaci. Nedostatky v oblasti strukturálních reforem pak byly zapříčiněny neochotou politiků přijímat takové reformy v průběhu období slabého hospodářského růstu. Autoři se ve svém článku přiklání k vysvětlení dlouhodobých stagnací v důsledku krizí z hlediska ekonomie nabídkové strany a rozbor krátkodobých efektů fiskální politiky považují za komplementární vůči jejich výzkumu. - Pozn. -- Souvisejícímu tématu se v daném čísle časopisu věnuje také úvahově pojatý článek od L. H. Summerse ("Have we entered an age of secular stagnation?" na s. 277-280).

Informatika. Počítače

Kara Scannel and Gina Chon

Cyber insecurity

Kybernetické nebezpečí

Financial Times, Vol. 2015, No. 38906 (15.7.2015), p. 7

Útoky hackerů na americké vládní instituce rostou závratným tempem. Z analýzy FT vyplývá, že americkým úřadům chybí základní nástroje pro boj s kybernetickými útoky a investice do bezpečnosti informačních systémů jsou nedostatečné. Americký technologický sektor má sice ve světě vedoucí postavení, ale systémy IT v amerických vládních orgánech včetně těch, které spravují informace životně důležité pro bezpečnost státu, jsou žalostně nepřipravené na četnost a sofistikovanost dnešních kybernetických útoků. -- Otázkou kybernetické bezpečnosti se zabývají i články ve FT ze dne 28. 7. 2015 na s. 7, ze dne 29.7. 2015 na s. 5 a ze dne 31. 7. 2015 na s. 6.

Jakub Šváb

Pojem IT služby pod drobnohledem

Právní rádce, Sv. 23, (2015) č. 6, s. 28-29

Autor se věnuje problémům, se kterými se může setkat zákazník při definování služeb IT v příslušných smlouvách, a navrhuje jejich možné řešení. Nejčastěji využívaná je přitom smlouva SLA, kde je nezbytné správně odlišit předmět smlouvy (popisuje službu IT) a účel smlouvy (dokumentuje cíle úrovně služeb). Zákazník by měl vždy trvat na tom, aby účelu smlouvy sloužil předmět smlouvy, nikoliv naopak, což je alternativa vyhovující pracovníkům IT. Autor zdůrazňuje také nezbytnost definice poskytované služby, přičemž navrhuje toto učinit prostřednictvím jejich výstupů a vlastností.

Vladimír Smejkal

Zákon o kybernetické bezpečnosti a informační systémy pojišťoven

Pojistný obzor, Sv. 92, (2015) č. 2, s. 28-30

Od 1. ledna 2015 je účinný zákon o kybernetické bezpečnosti č. 181/2014 Sb. a jeho prováděcí předpisy. Autor shrnuje smysl zákona o kybernetické bezpečnosti a jeho cíle a následně podrobněji rozebírá vliv zákona na pojišťovací trh, na informační systémy pojišťoven a na operační riziko v oblasti informačního systému. Zdůrazňuje, že informační systémy pojišťoven nebudou zřejmě řazeny mezi prvky kritické informační infrastruktury. - Pozn.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Joseph Stiglitz

Angriff auf die Demokratie : Joseph Stiglitz hält das Krisenmanagement der Europäer in Griechenland für katastrophal

Útok na demokracii : Joseph Stiglitz považuje krizový management Evropanů v Řecku za katastrofální

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 124 (2.7.2015), S. 48

Pokud Řecko přistoupí na stávající podmínky věřitelů z řad Evropské komise, ECB a MMF, aby docílilo primárního přebytku ve výši 3,5% HDP do roku 2018, z hospodářského úpadku se podle Stiglitze v dohledné době nedostane. Z tohoto důvodu je dosavadní řecký postoj i vyhlášení referenda pochopitelné. Stiglitz v této souvislosti upozorňuje na diskrepanci mezi pravidly eurozóny a jejich demokratickou legitimitou v jednotlivých členských zemích, neboť na odevzdání měnové suverenity směrem k ECB se většina vlád zemí EU svých občanů přímo neptala. Řecké "ne" v referendu z 5. července 2015 by nicméně mohlo alespoň v Řecku legitimitu dalších hospodářsko-politických rozhodnutí zvýšit.

Ruth Berschens, Jan Hildebrand

Das Diktat von Brüssel

Diktát Bruselu

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 132 (14.7.2015), S. 1

Řecký premiér Alexis Tsipras svůj boj prohrál. Všechny jeho triky mu přinesly jen přísnější kontroly od poskytovatelů peněz. Řecko musí plnit evropské požadavky výměnou za finanční pomoc, kterou země potřebuje k setrvání v eurozóně. Tsipras souhlasil s rozpočtovými škrty, úsporami v penzijním systému a zvyšováním daní. Požadavky věřitelů musí schválit parlament. -- Další články k tématu na str. 4-9, 16 a 48.

Hans-Werner Sinn

Der Grexit als Chance : Hans-Werner Sinn erklärt, warum ein Ausstieg Griechenlands im Interesse des Landes liegt

Grexit jako šance : Hans-Werner Sinn vysvětluje, proč je v zájmu Řecka vystoupit z eurozóny

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 122 (30.6.2015), S. 48

Končící prezident Ifo-institutu Hans-Werner Sinn považuje obavy z negativních důsledků tzv. grexitu za přehnané. Naopak je v zájmu Řecka realizovat státní bankrot a vystoupení z měnové unie. Podle Sinna právě bankrot alespoň na čas vyváže zemi ze závislosti na mezinárodních půjčkách a devalvace měny obnoví konkurenceschopnost řeckých výrobců na domácím trhu a zvýší atraktivitu země pro zahraniční investice. -- K vývoji řecké krize na s. 1 a 4-7, Sinnův návrh na vystoupení Řecka z eurozóny podrobněji in: Wirtschaftswoche, č. 27/2015, s. 21-23.

Carl-Ludwig Thiele

Grundlegender Baustein für die Kapitalmarktunion

Základní stavební kámen pro unii kapitálových trhů

Auszüge aus Presseartikeln, Jg. 2015, Nr. 26, S. 25-26

Komentář člena bankovní rady Deutsche Bundesbank ke spuštění 1. fáze programu Target2-Securities (T2S) dne 22.6.2015. T2S poskytne v rámci Evropského systému centrálních bank technickou podporu pro okamžité zúčtování plateb v eurech pro vnitřní trh EU. Evropským bankám nový systém poskytne nejen nižší poplatky v přeshraničních obchodech, ale také odstraní nutnost mít na jednotlivých národních kapitálových trzích v EU bezpečnostní rezervy k eliminaci obchodních rizik. V T2S bude pro banky nutné pouze jedno konto s potřebnou likviditou u centrální banky. Takto uvolněné rezervy budou bankovní domy moci využít k eliminaci rizik ve svých vlastních transakcích. Podle autora se zavedením T2S podařilo překonat 5 z 16 Giovanniniho bariér pro harmonizaci evropského kapitálového trhu. - Přetištěno z Börsen-Zeitung, Frankfurt n. M., ze dne 23.6.2015.

Hans Peter Grüner

Währungsunion 2.0 : Hans Peter Grüner sucht nach Wegen, die Grundlagen des Euros zu verbessern

Měnová unie 2.0 : Hans Peter Grüner hledá cesty, jak vylepšit základní principy fungování eura

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 139 (23.7.2015), S. 48

Autor polemizuje s návrhy na centralizaci institucí eurozóny, které se objevily v souvislosti s řeckou krizí. Podle něj by tato opatření sice zvýšila demokratickou legitimitu eurozóny, budoucím konfliktům a krizím by vzhledem k převaze vysoce zadlužených ekonomik v měnové unii nezabránila. Účelnější a i realističtější by proto byl nový set mezivládních smluv. Nové dohody by měly obsahovat navázání sankcí za nedodržování maastrichtských kritérií na čerpání strukturálních fondů EU, prosazení výraznějších většin pro schvalování vysoce deficitních rozpočtů a faktický zákaz ručení za závazky jednotlivých členských států včetně velkých ekonomik. Posledně jmenované opatření je podle Grünera nejdůležitější a je možné jej dosáhnout přenesením jmění národních centrálních bank přímo na Evropskou centrální banku (ECB), přičemž Evropský stabilizační mechanismus by sloužil výhradně k refinancování bank a jeho dluhopisy by na sekundárním trhu skupovala právě ECB. Tak by došlo k minimalizaci rizik, která by držením státních dluhopisů mohla v době krize nastat pro bilanci bankovních domů.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Li Kche-čchiang ; [na vedení rozhovoru se podílel] Sven Afhüppe

"Der Euro muss stark sein" : der chinesische Premier über Europas Schuldenkrise, Chinas Wachstumspläne und den Klimawandel

"Euro musí být silné" : čínský premiér o evropské dluhové krizi, čínských prorůstových plánech a změně klimatu

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 121 (29.6.2015), S. 8-9

Před zahájením summitu EU-Čína poskytl čínský premiér Li Kche-čchiang rozhovor vybraným evropským deníkům. V rozhovoru šéf pekingské vlády podporuje silné euro a zasazuje se za větší posílení vzájemné obchodní výměny a investic mezi Čínou a Evropskou unií. Loňský objem obousměrných investic ve výši 20 miliard dolarů považuje za nedostatečný. Proto také proklamuje další odbourávání byrokracie a otevírání čínského trhu zahraničním investorům. Na summitu v Bruselu bude čínská delegace vyjednávat s Evropskou komisí o nové investiční smlouvě. Cíl čínské vlády je v budoucnu dosáhnout smlouvy o volném obchodu s Evropskou unií. V environmentální politice pak Čína sází spíše na vlastní program kooperace s rozvojovými zeměmi. - Rozhovor vyšel 29.6.2015 současně v osmi evropských denících. -- K summitu EU-Čína in: Handelsblatt, č. 122/2015 (30.6.2015), s. 10-11.

Cecilia Malmström ; [rozhovor vedli] Thomas Ludwig, Matthias Streit

"Optimismus ist Pflicht" : die EU-Handelskommissarin über die zähen Freihandelsgespräche mit den USA, Schiedsgerichte und Griechenland

"Optimismus je povinností" : komisařka EU pro obchod o vlekoucích se rozhovorech s USA ohledně smlouvy o volném obchodu, rozhodčích soudech a Řecku

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 135 (17.7.2015), S. 10-11

Předmětem interview s komisařkou EU pro obchod C. Malmströmovou jsou vyjednávání s USA o tzv. Transatlantickém obchodním a investičním partnerství (TTIP). Od uzavření dohody o volném obchodu s USA si komisařka slibuje mimo jiné pozitivní hospodářské impulsy pro řeckou ekonomiku. Hlavními nedořešenými body mezi oběma stranami zůstávají vyloučení evropských firem z amerických veřejných zakázek a složení rozhodčích soudů k ochraně vzájemných investic. Pokud vyjednávání budou úspěšná, mohla by smlouva být v Evropském parlamentu ratifikována v roce 2018. -- Rozhovor shrnuje a uvádí do kontextu také článek na s. 3.

Norbert Häring

Gold ist nicht gleich Gold

Není zlato jako zlato

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 133 (15.7.2015), S. 32

Kdo čte špatně celní předpisy a na hranicích zamlčí vzácný kov v zavazadle, riskuje pokutu. Článek na příkladu Německa upozorňuje na rozdíl v pojetí zlata a dalších drahých kovů v celních předpisech EU. U těch, kdo přijíždí do Německa z členských zemí EU (např. Rakousko, Francie), tedy vnitřní hranice, je zlato pokládáno za platební prostředek, kdo přijíždí z nečlenské země (např. Švýcarska), tedy vnější hranice, u toho je zlato pokládáno za zboží.

Jiří Mazáč

Kontrolovat tiché víno CTL už dávno umí

Clo-douane, Sv. 49 (2015), č. 7-8, s. 20-21

Popis metod a postupů používaných při kontrolách kvality a složení vína Celně-technickou laboratoří.

Lukáš Kučera

Odliv dividend zesílil

Statistika & my, Sv. 5, (2015) č. 6, s. 18

Problematika odlivu dividend z přímých zahraničních investic z České republiky (214 miliard Kč v r. 2014, tj. 5% prostředků v relaci k HDP). Mapa znázorňuje saldo přílivu a odlivu dividend z přímých zahraničních investic v r. 2014 v některých zemích EU.

Daniel Schönwitz

Ökoanleger nutzen Schiedsverfahren : Solarsubventionen

Investoři do ekologické energetiky využívají arbitráže : podpora solárních elektráren

WirtschaftsWoche, Jg. 2015, Nr. 30, S. 74-75

K žalobám německých investorů do solární energie proti španělskému státu, který od konce roku 2010 postupně seškrtnal provozní podporu nově vzniklým solárním elektrárnám. Provozovatelům solárních parků tak klesly příjmy o 40 procent. Španělská vláda krácení dotací zdůvodňuje příliš vysokými ročními náklady ve výši 4 miliard eur. U rozhodčího soudu International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) při Světové bance je v současnosti na 20 těchto žalob. Německá firma Voigt & Collegen požaduje pro 4300 německých investorů odškodnění v řádu stovek milionů eur a zvažuje spolu s jinými investory u ICSID také hromadnou žalobu proti Itálii, jejíž vláda od ledna 2015 vyplácí provozní podporu o 8 procent nižší. Podle autora mají tyto žaloby šanci na úspěch, neboť se žalující strana dovolává Energetické charty z roku 1994, kde se ratifikující státy zavázaly k zvláštní ochraně zahraničních investic do energetického sektoru. Druhá strana sporu však může vznášením procedurálních námitek konečný verdikt roky oddalovat.

Marek Miler

Otloukánek investorů

Hospodářské noviny, Sv. 59, (2015) č. 134 (14.7.2015), s. 10-11

Autor upozorňuje, že ČR je nejčastějším terčem arbitráží v Evropě (a třetím v počtu arbitráží na světě) a že doplácí na minulost, kdy poškozeným investorům zaplatila téměř 15 miliard korun. V příspěvku shrnuje situaci investičních arbitráží od začátku tisíciletí, hledá důvody zmiňovaného stavu a uvádí, že úspěšnost Česka ve sporech s investory je v posledních letech vysoká. Na základě informací od M. Talašové, ředitelky odboru mezinárodní právní služby MF, informuje o rušení nevýhodných smluv o ochraně investic, o problémech s domácími firmami, které díky registraci v zahraničí mohou využít ochranu vyplývající ze statutu zahraničního investora, i o spekulativních žalobách. Tabulky přehledně shrnují údaje o ukončených arbitrážích proti ČR a jejich výsledcích a o aktuálně probíhajících arbitrážních sporech proti ČR. -- Viz také rozhovor s M. Talašovou na s. 11. -- O solárních arbitrážích a výměně advokátů zastupujících stát viz rozhovor v čas. Ekonom č. 30/2015, s. 42-43.

Podnik a podnikání

Konrad Fischer

Hier ruht: Der freie Wettbewerb

Zde odpočívá: volná soutěž

WirtschaftsWoche, Jg. 2015, Nr. 27, S. 24-26

Spolková vláda plánuje výrazné daňové zvýhodnění veřejnoprávních podniků v dani z obratu. Především komunálním podnikům bude dále usnadněn přístup k veřejným zakázkám a k získání koncesí pro provozování městských rozvodných sítí. Tím se podle předsedy tzv. komise pro monopoly, nezávislého poradního orgánu spolkové vlády, Daniela Zimmera potvrzuje masivní nástup státu do většiny hospodářských odvětví, který lze pozorovat zejména od nástupu finanční krize po roce 2008. Spolková vláda ale námitky komise pro monopoly a Spolkového úřadu pro potírání kartelů zatím ignoruje. Naopak druhé jmenované instituci byla v roce 2013 odebrána pravomoc přezkoumávat přiměřenost poplatků za vodné a stočné.

Laurent Nahmias

Le financement des entreprises en zone euro : évolutions récentes et perspectives

Financování podniků v eurozóně : aktuální vývoj a vyhlídky

Conjoncture, No. 5 (2015), p. 3-23

Financování podniků v eurozóně je (na rozdíl např. od USA) závislé převážně na bankách. Ačkoli došlo od vypuknutí finanční krize k poklesu bankovního zprostředkování, banky zůstávají (i přes určité regionální rozdíly) hlavním zdrojem financování. Omezený přístup k tržnímu financování mají zejména malé a střední podniky, hlavním příjemcem financí z trhu jsou velké firmy. V první části článku je situace detailně analyzována, v další části jsou pak představeny způsoby, jak zlepšit přístup

malých a středních podniků na finanční trhy. Mezi konkrétní iniciativy patří mj. podpora tzv. soukromého umisťování, crowdfunding, daňová opatření či vytvoření unie kapitálových trhů. - Pozn. -
- Článek dostupný také zdarma v angličtině na webu BNP Paribas.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Peter Thelen

Auch deutsche Renten im Sinkflug

Také německé důchody klesají

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 122 (30.6.2015), S. 10

Průměrná reálná hodnota čistých německých důchodů klesne do roku 2030 na 43,7 procenta vyplácené průměrné mzdy (v roce 2000 to ještě činilo 52,9 procent). V dnešních cenových relacích tak rozdíl činí 275 eur. Zmírňovat tento trend má sice soukromé připojištění v rámci 3. penzijního pilíře (tzv. Riester-Rente). Ze zprávy spolkového ministerstva práce a sociálních věcí ale vyplývá, že i při pravidelném přispívání, stejné výnosnosti a poplatcích by celková hodnota takového důchodu jen lehce překročila hranici 50 procent. Tohoto pilíře se ale neúčastní více než 42 procent pracujících z nízkopříjmových skupin (do 1500 eur měsíčního výdělku). Odborový svaz IG Metall proto prosazuje změnu výpočtu nízkých důchodů po 35 letech přispívání do systému sociálního pojištění.

Igor Tomeš

Československý sociální stát v období normalizace (1969-1989)

Fórum sociální politiky, Sv. 9, (2015) Mimořádné číslo 2015, s. 34-58

Autor analyzuje proměny sovětizovaného sociálního státu Československé federativní socialistické republiky (ČSSR) v období 1968-1989 a na závěr identifikuje paradigmaty, která bylo nutné po skončení tohoto období reformovat. Zkoumané období je rozděleno na několik kratších časových úseků s ohledem na politický a hospodářský vývoj ČSSR v daném období. Autor identifikuje typické tendence a cíle sociální politiky státu v jednotlivých obdobích a podrobně rozebírá vývoj a změny v oblasti sociální péče a dynamiku sociálních nákladů v ČSSR. - Pozn. -- Viz i další příspěvky mimořádného čísla r. 2015 (Prof. Igor Tomeš: 10x o sociální politice).

Josef Pravec

Děti za všechny peníze : rodinná politika

Ekonom, Sv. 59, (2015) č. 25, s. 20-23

K plánovaným a zvažovaným změnám v podpoře rodin s dětmi zacíleným na posílení rodinné politiky v ČR. Článek informuje o možných řešeních, která různé politické strany a odborníci navrhuji s ohledem na zlepšení demografických vyhlídek a zvýšení reprodukce české populace (pokles odvodů na penze v závislosti na počtu vychovávaných dětí; rodičovský příspěvek na péči o děti také pro prarodiče; návrat daňových úlev pro OSVČ při uplatňování výdajových paušálů od ledna 2017; zvýšení daňových slev na druhé a třetí dítě; zálohové výživné; podpora dětských skupin; školkovné). Je také popsán úspěšný francouzský model, ve kterém proběhl přesun důrazu od dávek k úhradě sociálních služeb.

Peter Thelen

Die letzten guten Jahre : die Rentenversicherung schwimmt im Geld - doch nicht nur die Baby-Boomer gefährden das System

Poslední dobré roky : Správa důchodového pojištění plave v penězích - nicméně nejen nástup silných ročníků je rizikem pro důchodový systém

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 125 (3.7.2015), S. 8

Navzdory snížení odvodů na sociální pojištění o 0,2 procenta, zavedení nižšího důchodového věku pro manuálně pracující a dodatečnému zvýšení penzí pro ženy-matky bude německý důchodový účet letos přebytkový. Taktéž výše rezerv Správy důchodového pojištění v nejbližších letech neklesne pod 30 miliard eur. S nástupem silných populačních ročníků do penze ovšem do roku 2030 stoupne výše odvodů na sociální pojištění ze současných 18,7 na 22 procent. Zdravotní pojišťovny ovšem vzhledem ke stoupajícím nákladům počítají se zvýšením odvodů již od roku 2016. -- K reakci podniků na vlnu

předčasných důchodů na s. 9, k bilanci sociálního státu podrobněji Handelsblatt, roč. 2015, č. 131 (13. 7. 2015), s. 8-9.

By Andreas Ravndal Kostol and Magne Mogstad

Earnings, disposable income, and consumption of allowed and rejected disability insurance applicants
Výdělky, disponibilní příjem a spotřeba schválených i odmítnutých žadatelů o invalidní pojištění

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 5, p. 137-141

Během posledních 50 let ve většině zemí OECD vzrostla účast na invalidním pojištění. Autoři v článku analyzují údaje z norského programu invalidního pojištění (výdělky, disponibilní příjem a spotřebu žadatelů o příspěvek z programu před vznikem a po vzniku invalidity). Dále jsou poskytnuty dvě různé interpretace daných výsledků. - Pozn. -- Další články k programům sociálního pojištění na str. 126, 131 a 142. K invalidnímu pojištění také viz str. 177.

Ladislav Průša

Financování služeb sociální péče v ČR : teorie a praxe

Fórum sociální politiky, Sv. 9, (2015) č. 3, s. 2-9

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, přinesl významné změny do systému financování sociálních služeb. Příspěvek na základě aktuálních dat o struktuře financování služeb sociální péče dokumentuje, že základní teoretická východiska tohoto systému nebyla naplněna, což má za následek neefektivní fungování systému financování a stagnaci celého systému sociálních služeb. Věnuje se nové sociální dávce - příspěvku na péči, dotacím ze státního rozpočtu pro poskytovatele sociálních služeb, financování ošetrovatelské péče v pobytových zařízeních sociálních služeb a sociální péče v lůžkových zdravotnických zařízeních i úhradám klientů za poskytované sociální služby. Dále rozebírá financování služeb sociální prevence a poradenství, které jsou závislé na poskytování dotací ze státního rozpočtu. Na závěr pak naznačuje některá klíčová opatření k odstranění problémů financování sociálních služeb. Tabulka ukazuje vývoj výdajů na sociální služby v letech 1995-2013, graf přináší strukturu výdajů na sociální služby v r. 2013. - Pozn.

By John Beshears ... [et al].

Liquidity in retirement savings systems : an international comparison

Likvidita v systémech důchodového spoření : mezinárodní porovnání

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 5, p. 420-425

Likvidita zakomponovaná v systémech důchodového spoření umožňuje střadatelům reagovat na neočekávané události ještě před odchodem do důchodu (např. akutní zdravotní problémy, změny příjmu). Za určitých podmínek je však likvidita také nežádoucí. V článku jsou porovnávány systémy důchodového spoření šesti zemí (USA, Velká Británie, Kanada, Austrálie, Singapur, Německo) z hlediska likvidity. Konkrétně jde o zaměstnanecké penzijní pojištění. Autoři docházejí k závěru, že systémy ve všech porovnávaných zemích s výjimkou USA jsou vysoce nelikvidní před dosažením věku 55 let. - Pozn. -- K tématu důchodového spoření dále viz články na str. 426, 432 a 437.

Frank Matthias Drost, Ozan Demircan

Nähe? Welche Nähe?

Blížkost? Jaká blízkost?

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 140 (24.7.2015), S. 26-27

Spolková vláda v odpovědi na opoziční interpelaci přiznala, že každá čtvrtá firma školicí Spolkový úřad pro dozor nad finančními službami (BaFin) pro kontrolu v oblasti pojišťovnictví má existenční napojení na pojišťovací sektor. Předmětem školení byla především aplikace unijní směrnice Solvency II o výši finančních rezerv pojišťoven a rizikovém managementu. Prezident úřadu Felix Hufeld však riziko střetu zájmu vylučuje s odkazem na procedury interní evaluace těchto školení. Externí školitelé byli také vybráni v souladu se zákonem o veřejné soutěži. Článek se rovněž zabývá strukturou německého pojišťovacího sektoru a velikostí trhu s pojišťovacími službami. Celková výše pojistného uhrazeného německými občany a podniky za rok 2014 (192 miliard eur) se rovná HDP České republiky.

Alistair Gray and Josephine Cumbo

OECD warns of threat to pension funds and insurers

OECD varuje před hrozbou pro penzijní fondy a pojišťovny

Financial Times, Vol. 2015, No. 38889 (25.6.2015), p. 3

Podle OECD hrozí, že penzijní fondy a životní pojišťovny nebudou vzhledem k vývoji úrokových sazeb schopny dostát svým závazkům. Velmi volná měnová politika vede k problémům v solventnosti penzijních plánů a pojistitelů, kterým se nedaří vytvořit dostatečný příjem.

Drahomír Kubáň

Pojistný zájem jako základní kámen principu pojištění

Pojistný obzor, Sv. 92, (2015) č. 2, s. 25-27

Pojistný zájem je klíčovým pojmem pojištění a jeho současnou právní úpravu najdeme v § 2758 až § 2872 nového občanského zákoníku. Příspěvek nastiňuje teoretická východiska pro aplikaci tohoto pojmu v pojišťovací praxi, vychází přitom z historických pramenů, české i zahraniční judikatury a teoretické literatury, především německé a rakouské. Zaměřuje se na vymezení pojmu, prokázání pojistného zájmu, osobu nositele pojistného zájmu a podstatné náležitosti pojistné smlouvy. Je zdůrazněno, že smlouva uzavřená bez existence pojistného zájmu je neplatná. Následně je pak rozebráno pojištění cizího pojistného zájmu a otázka pojistného zájmu u spoluvlastnických vztahů.

Igor Tomeš

Problémy s realizací povinné sociální solidarity v ČR

Fórum sociální politiky, Sv. 9, (2015) Mimořádné číslo 2015, s. 96-130

Analýza problematiky povinné veřejné sociální solidarity v ČR. Autor nejprve informuje o tom, jak se historicky utvářela povinná solidarita na našem území, a identifikuje tři historicky vzniklé systémové formy této solidarity. Dále seznamuje s teoretiky a realizátory české interpretace povinné sociální solidarity v různých obdobích. Poté analyzuje první vlnu sociálních reforem za federální vlády M. Čalфы (7.12.1989-2.7.1992) a druhou vlnu sociálních reforem po rozdělení státu na ČR a SR za vlády V. Klause až do konce 20. století. Byly založeny na sociálně liberálních představách s využitím korporativních nástrojů sociálního pojištění německého typu. Následně se autor zamýšlí nad třetí a čtvrtou vlnou reformních změn v sociální ochraně v tomto tisíciletí, které analyzuje z hlediska realizace povinné sociální solidarity zaručené ústavní listinou a ratifikovanými mezinárodními smlouvami. Třetí, levicová, vlna v prvním desetiletí přinesla rozšíření povinné sociální solidarity zejména v oblasti sociální péče a čtvrtá vlna reforem pravicových vlád po r. 2010 omezila míru povinné solidarity (rodinná politika, důchodová reforma, reforma zdravotnictví). - Pozn. -- Viz i další příspěvky mimořádného čísla r. 2015 (Prof. Igor Tomeš: 10x o sociální politice), zejména na s. 73-95 (Otázky realizace povinné sociální solidarity sociálním státem).

Ján Záborský

Vlani sa poisťovniam darilo, zaznamenali takmer rekordný zisk

TREND Top, Sv. 2015, č. Jún, s. 40-42

Charakteristika aktuálního vývoje slovenského pojistného trhu. Autor upozorňuje na nárůst zisku odvětví o 14%. Informuje o konsolidaci a transformaci pojišťoven působících na Slovensku i o změnách názvů a personálních přesunech na některých vrcholných manažerských postech. Tabulky informují o hospodářských výsledcích jednotlivých pojišťoven a jejich struktuře, o výši aktiv, vlastního kapitálu, rentabilitě kapitálu a aktiv a základního jmění i o objemu hrubého předepsaného pojistného, hrubých nákladů na pojistné plnění a o čisté škodovosti. -- Viz i další příspěvky v TREND TOP vo finančníctve (s. 43-46).

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Anja Stehle, Silke Kersting

Deckel auf den Markt : die Mietpreislösung setzt sich durch: zwölf Bundesländer führen sie ein, zwei prüfen noch

Poklička na trh : brzda nájemného se prosazuje: dvanáct spolkových zemí ji zavádí, dvě ještě zvažují

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 139 (23.7.2015), S. 6-7

Od 1.8.2015 bude platit tzv. brzda nájemného po Berlíně, Hamburku a Porýní-Vestfálsku také v Bavorsku. Podle německého svazu nájemníků tak bude tímto nástrojem regulováno na 20 procent německého bytového fondu. Se zavedením regulace růstu nájemného počítá v nejbližších měsících 8 spolkových zemí a dvě to zvažují. Brzda nájemného pronajímatele zavazuje u znovu uzavíraných smluv k jednomu bytu zvýšit nájem maximálně o 10 procent nad cenu v místě obvyklou. V Berlíně v červnu 2015 proto cenová hladina klesla o 3 procenta. Zastánci i kritici brzdy nájemného se ale shodují, že toto opatření samotné napjatou bytovou situaci zejména v příměstských oblastech nevyřeší. -- K tématu viz také s. 1, komentář na s. 12 a k praxi makléřů s byty článek na s. 7.

Ivan Ryšavý

Modulové stavby? Vyhoví všem, jen ne zájemcům o mrakodrapy

Moderní obec, Sv. 21, (2015) č. 6, s. 21-22

Článek informuje především o výhodách modulových staveb mj. při řešení problému nedostatku mateřských školek a sociálního bydlení. V ČR nejsou dle autora výhody této technologie v současnosti dostatečně doceněny. -- V daném čísle viz také související článek "Modulární stavby jako možná budoucnost pro města a obce?" na s. 25-26.

By Tim Landvoigt, Monika Piazzesi and Martin Schneider

The housing market(s) of San Diego

Trh(y) s nemovitostmi v San Diegu

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 4, p. 1371-1407

Autoři zkoumají formování cen na trhu s nemovitostmi v San Diegu v kontextu realitního boomu v USA po roce 2000. Vyvíjejí speciální model, který následně aplikují na data z okresu San Diego. Hlavním závěrem článku je skutečnost, že významným hybatelem cen především "podřadnějších" (tzv. low-end) nemovitostí byla zvýšená dostupnost úvěrů u chudších domácností. - Pozn.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Dalibor Holý, Irena Ptáčníková

Již druhý rok v České republice klesá nezaměstnanost

Statistika & my, Sv. 5, (2015) č. 6, s. 36-37

Česká republika má jednu z nejnižších průměrných hodnot mezinárodně srovnatelné míry nezaměstnanosti v EU. Příspěvek prostřednictvím statistických údajů o zaměstnanosti poskytuje detailnější vnitrostátní pohled na vývoj regionální nezaměstnanosti a na její stav v dubnu 2015, dále na skupiny osob nejvíce ohrožené nezaměstnaností i na riziko nezaměstnanosti pro osoby různého socioekonomického postavení.

Anna Cristina d'Addio, Maria Chiara Cavalleri

Labour mobility and the portability of social rights in the EU

Mobilita pracovních sil a přenositelnost sociálních práv v EU

CESifo Economic studies, Vol. 61, (2015) No. 2, p. 346-376

Na základě dat ze série výzkumů veřejného mínění Eurobarometr (z roku 2011) se článek zabývá výzkumnou otázkou, zda je přenositelnost sociálního zabezpečení v Evropě klíčovým faktorem mobility pracovních sil v rámci EU. Autorky přitom rozlišují tzv. staré členské země (EU-15) a nové členské země (EU-12). Z autorské interpretace výstupů statistické analýzy vyplývá, že zkušenost snadnější přenositelnosti sociálního zabezpečení pozitivně ovlivňuje náklonnost lidí stěhovat se za

prací do zahraničí, zatímco negativní zkušenost má opačný efekt. Tento vztah je však silnější pro EU-15, než pro EU-12. Pro odlišnosti mezi různými skupinami obyvatel jsou přitom klíčové kulturní, politické a ekonomické faktory, stejně jako přesvědčení a povědomost o EU v daných zemích. Dále stojí za povšimnutí, že v ČR je třetí nejmenší podíl cizinců v populaci ze všech členských zemí EU (údaje Eurostatu, graf 1 na s. 351), nejmenší procento respondentů zvažujících přesun za prací do zahraničí (viz tabulku 1 na s. 359) a nejmenší podíl respondentů považujících přenositelnost sociálního zabezpečení za snadnou (viz graf 4 na s. 361). - Pozn.

Ladislav Jouza

Pracovní smlouva a nový občanský zákoník

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 8, (2015) č. 7, s. 45-48

Autor popisuje podstatné náležitosti, jež musí být dohodnuty v pracovní smlouvě. Nadto zdůrazňuje novinky, které v této oblasti přinesl nový občanský zákoník (NOZ). Jedná se mj. o možnost uzavřít tzv. smlouvu o smlouvě budoucí (příslib zaměstnání) či o adhezní způsob uzavírání smlouvy, kdy vzniká tak, že jedna strana předloží druhé hotový text smlouvy a druhá strana má možnost návrh buď přijmout, anebo odmítnout. -- V daném čísle časopisu viz také související téma "Dohoda o provedení práce - aktuální změny" (na s. 25-28).

Petr Hůrka

Přechod práv a povinností v pracovněprávních vztazích, jeho rozsah a zákonné meze

Právník, Sv. 154, (2015) č. 7, s. 571-581

Autor se zamýšlí nad rozsahem působení institutu přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů v českém pracovním právu. Tento institut přináší výraznou míru právní ochrany zaměstnance, která však ve svých důsledcích může silně narušit existující právní vztahy mezi dotčenými subjekty. Autor v příspěvku poukazuje na nedostatky stávající pracovněprávní úpravy v zákoníku práce s ambicí vytýčit odpovídající předpoklady, které by spustily přechod práv a povinností pouze v legitimních případech. Z pohledu smluvní volnosti rozebírá postavení smluvních stran včetně práv a povinností, práva zaměstnanců, jejich ochranu před propuštěním a jejich možnost ukončit v souvislosti s přechodem práv a povinností pracovní poměr výpovědí. Rozebírá unijní úpravu, včetně rozhodné judikatury, a vyzdvihuje britskou právní úpravu, která je vymezením blízká české. - Pozn.

Kateřina Smejkalová

Rozdíly v platech žen a mužů : kde hledat příčiny a jak je překonat

Sondy, Sv. 2015, č. 6, s. 24-25

Autorka v diskusním článku rozebírá příčiny (především stereotypní vnímání rolí mužů a žen a následná socializace v tomto prostředí), mechanismy a možná řešení (preferuje změnu způsobu myšlení) platové nerovnosti mezi muži a ženami. -- Tematicky na článek navazuje text Lindy Sokačové "Odlišné platy v praxi" na s. 25.

Richard W. Fetter

Skončení zaměstnání a nevyčerpaná dovolená : řešení pro praxi

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 8, (2015) č. 7, s. 18-19

Autor se zabývá tématem nevyčerpané dovolené v situaci končícího pracovního poměru a možnostmi, které za těchto podmínek zaměstnanci a zaměstnavatelé mají. Patří mezi ně proplacení nevyčerpané dovolené, její převedení k novému zaměstnavateli či určení jejího čerpání. -- V daném čísle časopisu viz také související témata "Musí mi zaměstnavatel dát dovolenou?" (na s. 20-24) a "Přečerpaná dovolená a zdravotní pojištění" (na s. 41-42).

Richard W. Fetter

Státní peněžitá pomoc zaměstnancům insolventních zaměstnavatelů

Národní pojištění, Sv. 46, (2015) č. 6, s. 21-24

Příspěvek informuje o valorizaci částky náhradní výplaty, kterou může dostat zaměstnanec od státu namísto od zaměstnavatele v platební neschopnosti od 1.5.2015 a podrobněji rozebírá podmínky a náležitosti, při jejichž splnění má zaměstnanec zákonné právo na uspokojení splatných mzdových nároků nevyplacených mu zaměstnavatelem dle zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při

platební neschopnosti zaměstnavatele. Klíčovým pro výplatu mzdových nároků je vymezení rozhodného období, v němž tyto nároky vznikly a mohou být uspokojeny státem namísto insolventního zaměstnavatele. Problematika je dokreslena na příkladech.

Helena Vychová

Transformace veřejných služeb zaměstnanosti v ČR

Fórum sociální politiky, Sv. 9, (2015) č. 3, s. 24-28

Příspěvek se věnuje problematice organizačních změn veřejných služeb zaměstnanosti realizovaných v r. 2011 v návaznosti na zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky. Autorka rozebírá potřebnost transformace systému veřejných služeb zaměstnanosti, cíle reformy tohoto systému a kriticky uskutečněnou reformu hodnotí. Uvádí, že podoba a způsob provedení reformy a její dopady jsou celkově hodnoceny výrazně negativně. Po přenesení agendy výplaty nepojistných sociálních dávek na Úřad práce ČR v r. 2012 došlo k převýšení rozsahu této oblasti nad činnostmi, pro které byly úřady práce původně zřízeny, a tím i ke ztížení podmínek pro výkon a poskytování potřebných služeb zaměstnanosti. V závěrečné části příspěvku autorka shrnuje základní negativa reformy a seznamuje s návrhy potřebných změn. - Pozn.

Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR (kolektiv autorů)

Zachránit trh práce evropské připojištění v nezaměstnanosti?

Sondy, Sv. 2015, č. 6, s. 20-21

Redakčně zkrácená analýza Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR (původně podkladový materiál ke kulatému stolu Národního konventu o zaměstnanosti) se věnuje trendům vývoje na trzích práce EU do roku 2030. Vychází z ní také uvedená doporučení pro tvůrce politik. Kolektiv autorů se specificky zaměřuje na zvažovaný návrh proticyklického mechanismu evropského připojištění v nezaměstnanosti (EPN) Evropské komise. Část podpory v nezaměstnanosti (např. 40% příjmu v prvních šesti měsících) by dle tohoto návrhu byla pokryta ze společného mechanismu, čímž by byly částečně nahrazeny výdaje národních systémů. Objem evropského pojištění v nezaměstnanosti by mohl dosahovat 0,5-1,5 % HDP. Argumentem pro vytvoření systému EPN je, že fiskální stabilizační mechanismy v eurozóně jsou často vnímány jako nedostatečné. Zda by ČR byla čistým plátcem, nebo čistým příjemcem, by záviselo na nastavení parametrů mechanismu.

Antonín Daněk

Zaměstnání při studiu a zdravotní pojištění

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 8, (2015) č. 7, s. 35-37

Text se zabývá povinnostmi zaměstnance a zaměstnavatele ve vztahu k platbě zdravotního pojištění, a to v situaci, kdy zaměstnancem je student. Tato problematika je řešena jak v obvyklejších případech zaměstnání studenta na základě pracovní smlouvy, dohody o pracovní činnosti či dohody o provedení práce, tak v situaci, kdy student podniká jako OSVČ, pracuje v zahraničí nebo se rozhodne ze zahraničí přicestovat za prací do ČR. -- V daném čísle časopisu viz také související téma "Placení pojistného zaměstnavatelem z dosaženého příjmu" (na s. 38-40).

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]

Sv. 10, (2015) č. 7

Novela zákona o zaměstnanosti - investiční pobídky (s. 3-5); Alternativní pracovní úvazky: k jejich zakotvení v zákoníku práce (s. 6-11); Zaměstnanec a současně podnikatel s uplatněnými paušálními výdaji: k zavedení nižší pokuty za opožděné tvrzení daně dle § 38o ZDP (s. 54-57); Soukromé životní pojištění z hlediska daně z příjmů: k zpřísněným pravidlům pro osvobození od daně z příjmů zaměstnavatele za příspěvek na životní pojištění zaměstnance (s. 58-64); § 6 zákona o daních z příjmů z pohledu zdravotního pojištění: z jakých zúčtovaných příjmů není třeba odvádět zdravotní pojištění (s. 69-70).

Práce a mzda**Sv. 63, (2015) č. 6**

Veřejný rejstřík a sdružení na ochranu hospodářských a sociálních zájmů - k evidenci odborových organizací ve veřejném rejstříku (s. 17-22); Místo výkonu práce a pravidelné pracoviště v pracovní smlouvě zaměstnanců (s. 27-29); Neplatné rozvázání pracovního poměru ve zdravotním pojištění (s. 34-36); Cíle, zásady a nástroje výkonového odměňování (s. 37-42); Kontroly dodržování minimální a zaručené mzdy (s. 45-49); Prevenční povinnost zaměstnance a náhrada škody (s. 50-52).

Právo

David Merenda, Martin Hout

Finanční arbitr v ústavněprávních souvislostech

Právní rádce, Sv. 23, (2015) č. 6, p. 42-45

Text se zabývá ústavněprávním vymezením role finančního arbitra v ČR jako orgánu veřejné moci, součástí moci výkonné i jako smírčího orgánu. Kromě Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod jsou pro institucionální zakotvení finančního arbitra klíčové i další právní předpisy: zákon o finančním arbitrovi, občanský soudní řád, soudní řád správní, správní řád, zákon o odpovědnosti, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod a další. Autoři ve své analýze využívají mj. koncept legitimacy a legality výkonu státní moci. - Pozn. -- První část v č. 4/2015 (Finanční arbitr(áž) po česku), druhá část v č. 5/2015 (Evropské kořeny finančního arbitra).

Kateřina Hynčicová

Konec nepoctivých insolvencí? Ministerstvo si věří

Právní rádce, Sv. 23, (2015) č. 6, s. 24-25

Autorka analyzuje plánované změny související s novou vyhláškou ministerstva spravedlnosti (účinnou od srpna 2015) a především s rozsáhlou novelou insolvenčního zákona, jehož připomínkové řízení se chýlí ke konci. Cílem obou opatření je skoncovat s nepoctivostí insolvenčních správců a zamezit šikaně dlužníků. Nová vyhláška by měla vést k redukci poboček insolvenčních správců tzv. "na oko". Navrhovaná podoba novely insolvenčního zákona pak obsahuje opatření proti šikaně (tj. možnost odmítnutí návrhu pro neopodstatněnost nepřislušným soudem, zavedení jednodenní lhůty k přezkoumání návrhu na insolvenční řízení, zakotvení povinnosti potvrzení pohledávky), dohled nad insolvenčními správci, akreditaci oddlužovacích společností či zvýšení transparentnosti insolvencí. -- K tématu viz také rozhovor s předsedou Vrchního soudu v Praze Jaroslavem Burešem ("Věřitelským insolvenčním návrhům odzvonilo" na s. 26-27) a další text "Výběr insolvenčních správců na počátku řízení" na s. 38-41. -- Viz také příspěvek v HN č. 151/2015 (6.8.2015), s. 1.

Josef Hlavička, Kateřina Staňková

Liniové dopravní stavby : můžeme stavět stejně rychle jako v Německu?

Právní rádce, Sv. 23, (2015) č. 6, s. 56-60

Autoři rozebírají jednotlivé aspekty věcného záměru zákona o liniových stavbách, jenž je inspirován právní úpravou této problematiky v Německu. Vyzdvihují přednosti tohoto věcného záměru, např. obecné zakotvení veřejné prospěšnosti liniových staveb v právní úpravě, schvalování Plánu potřeb jako právního předpisu, zavedení tzv. trasování jako náhrady za zásady územního rozvoje, nastavení procesu integrovaného řízení o povolení liniové dopravní stavby či změny v rámci opravných prostředků. Zároveň však autoři vyjadřují skepsi ohledně současného vývoje kolem schvalování věcného záměru zákona o liniových stavbách vzhledem k tomu, že došlo k utlumení aktivit při jeho projednávání. Spoluautor Josef Hlavička se podílel na přípravě příslušného věcného záměru zákona.

Monika Pauknerová, Magdalena Pfeiffer

Mediation, more particularly, cross-border and judicial mediation**Mediace zejména se zaměřením na mezinárodní mediaci a mediaci z podnětu soudu**

Právník, Vol. 154, (2015) No. 6, Příl. The Lawyer Quarterly 2/2015, p. 116-132

Autorky analyzují problematiku mediace v ČR, zejména situaci po implementaci evropské směrnice č. 2008/52/ES prostřednictvím zákona č. 202/2012 Sb. o mediaci. Věnují se převážně právní úpravě

mediačního procesu prováděného zapsanými mediátory a podrobně rozebírají úpravu smlouvy o provedení mediace, osobu mediátora (výkon jeho činnosti a oprávnění vykonávat činnost, podmínky zápisu, hostující mediátor, povinnost mlčenlivosti aj.), postup mediace, úspěch a neúspěch mediace a náklady mediace. V další části pak zkoumají oblast mezinárodní mediace, její úpravu v českém právním řádu a uznání a výkon zahraničních mediačních dohod. - Pozn.

Lenka Holíková

Možnosti dispozice dědiců s dědickým právem

Ad Notam, Sv. 21, (2015) č. 3, s. 18-23

Nový občanský zákoník rozšířil možnosti dědiců ohledně dispozice s dědickým právem, a to jak za života zůstavitele, tak po jeho smrti v průběhu řízení o pozůstalosti. Příspěvek rozebírá otázku zřeknutí se dědického práva, dědické smlouvy, odmítnutí dědictví, vzdání se dědictví, zcizení dědictví a přijetí (neodmítnutí) dědictví. - Pozn.

Marián Leško

Mŕtvo narodené dieťa : po prijatí protischránkovej novely je jasné, že zákon sa bude musieť schváliť ešte raz a v inom znení

Trend, Sv. 25, (2015) č. 27, s. 28-29

Ke schválené novele zákona o verejných zakázkach z června 2015 na Slovensku označované jako protischránkový zákon (schránkovou firmou je společnost s neprůhlednou vlastnickou strukturou zajišťující firmám a osobám, které mají zvláštní vztahy s veřejnými funkcionáři, nezákonný a neopodstatněný zisk, často sídlí v daňových rájích). Autor kriticky hodnotí pozadí příprav této i předchozí protischránkové novely i celkový přístup současné vlády k řešení daného problému. Upozorňuje také na rozpor přijatého zákona s evropskou čtvrtou směrnicí zaměřenou na boj proti praní špinavých peněz.

František Nonnemann

Objektivní, či subjektivní pojetí osobních údajů?

Právní rozhledy, Sv. 23, (2015) č. 12, s. 425-432

V oblasti práva týkajícího se zpracování osobních údajů je jedním z nejdůležitějších pojmů právě osobní údaj. Pouze tehdy, pokud informace odpovídá právní definici osobního údaje, je s ní kvalifikovaným způsobem nakládáno a dochází k jejímu zpracování, je dána působnost předpisů o ochraně osobních údajů, u nás zejména zákona č. 101/2000 Sb. Autor podrobně rozebírá problematiku určování, zda se jedná či nejedná o osobní údaje, a praktické potíže s ním spojené. Ukazuje, že v této problematice se rozchází i judikatura správních soudů a zcela se neshoduje ani odborná literatura. Poté autor popsané úvahy demonstruje na několika příkladech zpracování dat odvozených z praxe, kdy dochází ke shromažďování či dalšímu zpracování údajů, jejichž charakter ve smyslu osobního údaje není jednoznačný. - Pozn.

Kryštof Horn

Praktické aspekty svěrenského fondu ve světle návrhu urgentní novely občanského zákoníku

Ad Notam, Sv. 21, (2015) č. 1, s. 9-14

Problematika změn právní úpravy svěrenských fondů v ČR v souvislosti s připravovanou urgentní novelou občanského zákoníku, tzv. "balíčkem první pomoci". Autor shrnuje obsah novely (nejpodstatnějším opatřením je návrh na zavedení povinnosti zápisu do veřejné evidence svěrenských fondů) i její nedostatky a připojuje kritický pohled na zásahy do úprav svěrenských fondů i možné nejasnosti (s ohledem na dědické právo, korupci, věřitele, možnosti využití trustů, daňovou optimalizaci, daňové úniky a jiná nebezpečí). - Pozn.

Daniel Lála

Právnícká osoba jako člen voleného orgánu kapitálové obchodní korporace

Právní rádce, Sv. 23, (2015) č. 6, s. 32-36

Autor kriticky hodnotí možnost právníckých osob v ČR stát se členy voleného orgánu kapitálové obchodní společnosti a družstva. Rizika tzv. "corporate directors" (především netransparentnost) podle něj převažují nad výhodami. Situaci v ČR přitom srovnává s Velkou Británií a s dalšími zeměmi, kde

postupně převládá přesvědčení o zákazu této praxe. Na základě své analýzy autor preferuje zákaz "corporate directors" i v rámci českého právního řádu. - Pozn.

David Kryška

Právo azylu v Listině základních práv a svobod v historické perspektivě : k počtě docenta Vladimíra Mikule

Správní právo, Sv. 48, (2015) č. 3, s. 129-166

Příspěvek shrnuje historický vývoj institutu politického azylu na území dnešní ČR od vzniku Československa a jeho vliv na současnou ústavní úpravu azylu v čl. 43 Listiny základních práv a svobod. Autor nejprve popisuje udělování ochrany pronásledovaným cizincům za první Československé republiky, dále rozebírá úpravu oblasti politického azylu po druhé světové válce v Československu a dalších státech východního bloku a vliv "sovětizace" práva na zkoumanou oblast. Následně autor popisuje, k jakým změnám došlo v těchto státech v procesu transformace ústavních systémů v 90. letech 20. století, a věnuje se právu azylu na území dnešní ČR po r. 1989. V závěru pak formuluje základní důsledky, které z uvedených historických základů vyplývají pro interpretaci čl. 43 Listiny základních práv a svobod. - Pozn. -- Institutu cizineckého práva - správnímu vyhoštění - se věnuje příspěvek na s. 167-186.

Jaroslav Kramer

Ruce pryč od marketingových bublin a přifouklých cen

Právní rádce, Sv. 23, (2015) č. 6, s. 8-11

Autor předkládá názory šesti vybraných vrcholných manažerů právnických firem v ČR (Ladislava Štorka, Davida Plcha, Vladimíry Glatzové, Jaroslava Havla, Tomáše Sedláčka a Jana Pošváře) na téma mezinárodních srovnávacích žebříčků v tomto odvětví. Průřezově se tito lidé z praxe shodují, že na místě je opatrnost před méně známými mezinárodními hodnoceními, kde lepší umístění právnícké firmy je často podmíněno finančním protiplněním. Shoda panuje také na výčtu některých objektivních mezinárodních žebříčků: společnosti Chambers and Partners, Legal 500, IFLR1000... -- K tématu viz také rozhovor s ředitelkou Chambers and Partners "Jsme zlatý standard" (na s. 12-15) a infografiku "Všichni jsou nejlepší" (na s. 6-7).

Jakub Drápal

Vězeňské poplatky z české a mezinárodní perspektivy. 2. část

Trestněprávní revue, Sv. 14, (2015) č. 6, s. 140-143

Druhá část článku o problematice vězeňských poplatků. Srovnání práva v České republice se situací na Slovensku, v některých státech Rady Evropy a v USA. Autor ve své práci ukázal, že přístup napříč Evropou směřuje dlouhodobě k omezení či zrušení poplatků ve vězení. Některé státy však naopak směřují stejně jako USA k (znovu)zavedení poplatků. - Pozn. -- 1. část článku viz Trestněprávní revue č. 5/2015, s. 107-112.

Jan Broulík

Vztah mezi právem a ekonomikou : rozdíly a shody v uvažování

Právník, Sv. 154, (2015) č. 6, s. 484-497

Autor charakterizuje a rozebírá šest rozdílů mezi právnickým a ekonomickým uvažováním o právních normách, právních institutech a právních systémech. Ekonomický pohled je zastoupen především v podobě analýzy dopadů práva (legal impact analysis). Popsáním odlišností a shod mezi právem a ekonomikou tento příspěvek objasňuje některé aspekty teoretických základů interdisciplinárního oboru označovaného jako právo a ekonomie (law and economics, ekonomická analýza práva), který spočívá ve využití ekonomických metod pro analyzování práva. - Pozn.

Pavel Bernard

Zápis notářem do veřejných rejstříků

Ad Notam, Sv. 21, (2015) č. 3, s. 3-5

Zákon č. 304/2013 Sb. o veřejných rejstřících právnických osob stanovil notářům povinnost provádět na žádost oprávněné osoby a po splnění zákonem stanovených podmínek zápisy do veřejných rejstříků. Autor v článku řeší některé nejasné otázky a postupy a informuje o výkladových

stanoviscích prezidia Notářské komory ČR souvisejících s prováděním zápisů do veřejného rejstříku. Dále k otázce podkladového notářského zápisu. -- Postup zápisu a podmínky, které musejí být splněny, ukazuje diagram na s. 6.

Statistika. Demografie. Sociologie

By Scott R. Baker

Effects of immigrant legalization on crime

Vliv legalizace imigrace na kriminalitu

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 5, p. 210-213

V roce 1986 byl v USA schválen zákon, který postihoval zaměstnávání nelegálních imigrantů, zároveň však imigraci částečně legalizoval. V článku je zkoumán vliv tohoto zákona (Immigration Reform and Control Act, IRCA) na kriminalitu ve Spojených státech. Autor zjišťuje, že po zavedení IRCA došlo k poklesu kriminality (především majetkové) o 3-5 % a že pokles nelze vysvětlit jinak, než že k němu došlo vlivem zavedení zákona. Příčinou je podle autora vznik nových pracovních příležitostí pro osoby, které se staly legálními přistěhovalci. Tyto osoby poté neměly důvod páchat majetkové trestné činy. - Pozn. -- K tématu přistěhovalců také viz články na str. 205, 214, 220, 576, 581, 587 a 593.

Günther Elbel

Harmonisierter Verbraucherpreisindex: Jährliche Aktualisierung der Gewichtung

Harmonizovaný index spotřebitelských cen: roční aktualizace vah

Jg. 2015, Nr. 3, S. 62-73

Analýza srovnává německý národní index spotřebitelských cen (NISC) a harmonizovaný index spotřebitelských cen (HISC), který je používán pro srovnávací statistiky v rámci EU. Rozdíl mezi oběma indexy mimo jiné tkví ve frekvenci aktualizace váhového schématu. To je u HISC od roku 2012 aktualizováno každý rok, u NISC probíhá aktualizace nadále jen každých pět let. Autor na základě vlastních výpočtů předkládá argumenty, proč tato zpřísněná metodika aktualizace není pro NISC příliš přínosná. - Pozn.

Igor Tomeš

Širší sociální souvislosti stárnutí obyvatelstva : mýty a skutečnosti

Fórum sociální politiky, Sv. 9, (2015) Mimořádné číslo 2015, s. 142-153

Autor rozebírá makroekonomický pohled na problematiku stárnutí obyvatelstva a s tím související ohrožení veřejných financí a upozorňuje na některé mýty a skutečnosti, které se s tímto tématem pojí (katastrofický pohled na proces stárnutí obyvatelstva, mýtus o ekonomické záchraně změnou důchodového systému, mýtus o konci sociálního státu). Hodnotí také návrhy na řešení problému prostřednictvím penzijních reforem a povinného důchodového spoření. - Pozn. -- Viz i další příspěvky mimořádného čísla r. 2015 (Prof. Igor Tomeš: 10x o sociální politice).

Giovanna Dabbicco

The boundary of the public sector in national accounts versus IPSAS

Hranice veřejného sektoru v národních účtech versus dle Mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor

Statistika, Vol. 52, (2015) No. 2, p. 17-32

Příspěvek detailně analyzuje koncepční rámce finančního výkaznictví a národních účtů se zaměřením na rozdíly v definování veřejného sektoru a jeho hranic a porovnání těchto rozdílů mezi systémem vládní finanční statistiky (GFS, tj. národním účetnictvím) a finančním/rozpočtovým výkaznictvím (IPSAS). Věnuje se vymezení a klasifikaci veřejnoprávních podniků, identifikaci hranic mezi vládním sektorem a soukromými (tržními) podniky, odlišnostem mezi soukromým a veřejným sektorem a problematice stanovení pojmu "government reporting entity". Rozebírá také odlišnosti v pojetí řízení a kontroly i v oblasti výkaznictví u IPSAS a GFS. - Pozn.

Účetnictví

Bernhard Paus

Abschreibungen nach Erwerb eines Mitunternehmeranteils - Grenzen der Einheitstheorie

Odpisy po získání podílu na vlastnictví podniku - hranice teorie jednoty

Finanz-Rundschau, Jg. 2015, Nr. 12, S. 548-550

Článek vysvětluje judikát Spolkového finančního soudu z 20.11.2014 ve věci uplatňování daňových odpisů pro nově vstoupivší společníky podniků. Těm ukládá pro výpočet odpisů povinnost vyhotovit doplňující bilanci se získanými tichými rezervami a s dodatečným odhadem životnosti nabytých statků. Uvedení těchto skutečností v celkové bilanci podniku nestačí. Soud tím zdůrazňuje zásadu rovnosti mezi možnostmi podniků ve spoluvlastnictví s podniky s jedním majitelem. Autor ovšem zdůrazňuje, že důsledné naplňování této zásady by se mělo odrazit v dalším přístupu ke spoluvlastněným firmám ze strany soudů a finančních úřadů. Dosavadní praxe totiž ne vždy bere v potaz interakce mezi společníky při stanovování možností daňových odpisů. - Pozn.

Michal Kapr

Souhrnný účet státní pokladny a jeho možné rozšíření

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2015, č. 2, s. 25-29

Vymezení souhrnného účtu státní pokladny, jeho historický vývoj a zapojení dalších peněžních prostředků pod souhrnný účet státní pokladny. Vymezení navrhovaného rozšíření souhrnného účtu státní pokladny. Navrhované benefity poskytované subjektům spadajícím pod souhrnný účet státní pokladny. Rozsah předávaných informací o účtech Ministerstvu financí.

Danuše Prokūpková

Využití účetnictví v řídicích a kontrolních procesech

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2015, č. 2, s. 30-34

Využití informací z účetnictví k řízení a kontrole v souvislosti s připravovaným zákonem o finančním řízení a kontrole. Poslání a účel kontrolní činnosti ve vazbě na účetnictví veřejných financí. Funkce účetnictví jako nástroje pro zpětnou vazbu, kontrolu a podávání informací. Význam primárního a sekundárního dohledu nad účetnictvím vybrané účetní jednotky. - Pozn.

Veřejná správa

Václav Šidlák

Jak orgány veřejné moci dodržují bezpečnost nad základními registry

Moderní obec, Sv. 21, (2015) č. 6, s. 33

Článek informuje o úkolech Správy základních registrů (SZR), jejich právním základu, o množství dotazů na základní registry, dotazů s chybou, incidentů i bezpečnostních hrozeb způsobených orgány veřejné moci (OVM). Vedle toho se autor věnuje nejčastějším chybám úředníků OVM při připojování do registrů a postupům při jejich šetření.

Jarmila Šťastná

Krajské plány odpadového hospodářství : rychle, rychle, rychle

Moderní obec, Sv. 21, (2015) č. 6, příloha Odpady a obce s. I

Článek informuje o časovém tlaku na kraje při zpracovávání jejich plánů odpadového hospodářství (POH). Ty jsou totiž (spolu s již schváleným národním POH ČR) klíčové pro umožnění financování projektů odpadového hospodářství v novém OP Životní prostředí 2014-2020. -- Celá příloha tohoto čísla (s. I-XVI) se věnuje problematice odpadů a roli samosprávy v této oblasti.

Ladislav Jouza

Odvolání z vedoucího místa ve veřejné správě

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2015, č. 2, s. 35-38

Autor se zabývá problematikou jmenování a odvolávání úředníků územních samosprávních celků. Objasňuje, v jakých případech se postupuje podle zákona č. 312/2002 Sb. a v jakých podle zákoníku

práce. Popisuje postupy při jmenování úředníků a dále uvádí, za jakých podmínek je možné odvolat z funkce vedoucího zaměstnance.

By Imran Rasul and Daniel Rogger

The impact of ethnic diversity in bureaucracies : evidence from the Nigerian civil service

Vliv etnické různorodosti na byrokratický aparát : důkazy z nigerijské státní služby

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 5, p. 457-461

V článku je zkoumán vztah mezi různorodostí pracovníků z hlediska etnické příslušnosti ve veřejném sektoru a úrovni veřejných služeb. Zatímco v managementu převládá názor, že různorodost je prospěšná, v makroekonomii se objevují opačné názory (např. že etnicky různorodé společnosti mívají nižší ekonomický růst, bývají náchylnější ke konfliktům, aj.). To, do jaké míry je veřejný sektor efektivní, ovlivňuje hospodářský růst země, nerovnosti a chudobu. Autoři na základě příkladu z Nigérie, která je z etnického hlediska velmi různorodá, hodnotí různorodost kolektivu pozitivně (etnicky diverzifikovanější úřady dokončovaly projekty ve vyšší míře). - Pozn.

The neglected wealth of nations : state-owned assets

Opomíjené bohatství národů : majetek státu

The Economist, Vol. 415, (2015) No. 8942, p. 66-67

Prodat nebo neprodat? To je obvykle otázka, kterou řeší vlády trpící nedostatkem peněz, když se opakovaně zaměřují na veřejné vlastnictví podniků, půdy a infrastruktury. Podle Daga Dettera a Stefana Fölstera, autorů knihy "The Public Wealth of Nations", však tato debata ve stylu soukromé versus veřejné, pravice versus levice je jen "předstíranou válkou". Autoři jsou zastánci třetí cesty, a to ochránit majetek od politického vměšování v nezávislých fondech národního majetku, které by spravovali profesionální manažeři, jako kdyby šlo o soukromé vlastnictví. Vládní majetek v hodnotě bilionů dolarů je většinou špatně spravovaný a často vůbec není evidovaný. Některé země mají agentury pro správu majetku, ale ty jsou řízeny ministerstvy, ne nezávislými experty. Autoři spočítali, že lepší správa by mohla zvýšit výnos ze státních aktiv o 2,7 bil. USD - což je více než současné globální výdaje na infrastrukturu.

Alžběta Vejvodová

Zákon proti státním megalomanům

Právní rádce, Sv. 23, (2015) č. 6, s. 20-22

Autorka popisuje proces schvalování a současnou podobu návrhu nového zákona o vnitřním řízení a kontrole ve veřejné správě. Jednou z hlavních myšlenek návrhu je posílení interního auditu ve státních institucích, městech a krajích. Na jedné straně je současná navrhovaná podoba zákona v zásadě podporována odborníky z dané oblasti, na straně druhé čelí mnoha podnětům v již druhém připomínkovém řízení po zamítavém stanovisku Legislativní rady vlády a sklízí kritiku od představitelů krajů. -- K tématu viz také článek "Obavy z interního auditu nejsou u státních úředníků namístě" (na s. 23).

Veřejné finance. Rozpočet

Ferdinando Giugliano

Experts sceptical on the impact of third rescue

Experti jsou skeptičtí ohledně dopadu třetího balíčku

Financial Times, Vol. 2015, No. 38906 (15.7.2015), p. 4

Dohoda mezi Řeckem a jeho mezinárodními věřiteli o třetím záchranném programu zajistila, že Řecko zůstává v eurozóně a unie je zachována ve své dosavadní podobě. Ekonomové však jsou skeptičtí ohledně toho, zda balíček ve výši 86 mld. EUR bude stačit k ozdravení země. I když Athény uskuteční všechna opatření dohodnutá s věřiteli, ekonomika se může dále zmenšovat, než se dostane do fáze nízkého růstu, a tím bude řecký dluh stále méně udržitelný.

Fix, then fiddle : the budget**Na dobré cestě : rozpočet**

The Economist, Vol. 416, (2015) No. 8946, p. 28-29

Britský ministr financí George Osborne se již pět let zaměřuje na nápravu veřejných financí své země. Za toto období se mu podařilo srazit rozpočtový deficit na polovinu, z 10 % HDP na 5 %. Teď, když konzervativci vládnou sami, by rád změnil i sociální systém. Do r. 2019-20 chce snížit sociální výdaje o 12 mld. GBP, přičemž polovina těchto úspor by připadla na snížení daňových úvěrů pro osoby s nízkými příjmy. -- Viz i články na s. 15 a 29-30.

Forgive and remember**Odpusť a nezapomeň**

The Economist, Vol. 415, (2015) No. 8943, p. 70

Článek se zabývá souvislostmi mezi odpuštěním dluhů a hospodářským růstem. Na základě studií k této problematice se dokazuje, že vztah není tak přímočarý, jak tvrdí zastánci odpuštění dluhů. Ze zkoumání výsledků iniciativ MDRI a HIPC, kdy úlevy byly poskytnuty nejchudším zemím světa, vyplývá, že odpuštění dluhů vede k hospodářskému růstu, jen když je provázeno určitými podmínkami. Totéž by mělo platit pro Řecko.

Hoping for growth : bringing down Japan's national debt**S nadějí na růst : jak snížit japonský státní dluh**

The Economist, Vol. 415, (2015) No. 8943, p. 47-48

Vzhledem k neustále rostoucímu japonskému veřejnému dluhu má premiér Abe v létě zveřejnit plán na jeho snížení. Hrubé obrysy plánu jsou již známy a podle kritiků nebudou stačit na dosažení cíle. Vláda má dva scénáře vývoje státního zadlužení, ale věří ve scénář "revitalizace", podle kterého deflace ustoupí inflaci ve výši kolem dvou procent a vláda zahájí rozsáhlé strukturální reformy ke zvýšení produktivity a hospodářského růstu. Spoléhá optimisticky na příliv daňových příjmů, které zmírní potřebu velkých škrtů ve výdajích nebo zvyšování daní.

A.A. Belenčuk, A.M. Lavrov

Meždunarodnyj opyt ocenki kačestva upravlenija obščestvennymi finansami**Mezinárodní zkušenosti s oceňováním kvality řízení veřejných financí**

Finansy, Sv. 2015, No. 5, s. 13-20

V posledních letech je plánování a monitoring realizace rozpočtových reforem v řadě zemí provázen uplatňováním různých variant oceňování stupně dosažení stanovených cílů. V článku se rozebírají nové zásadní dokumenty v této oblasti. Jsou analyzovány nové metody oceňování efektivnosti řízení veřejných financí a dosažené výsledky v zemích Evropy a Střední Asie. Autoři zdůrazňují aktuálnost a význam vytvoření komplexního systému oceňování odpovědného řízení veřejných financí v Ruské federaci. - Pozn.

Donata Riedel

Operation mit Spätfolgen : Deutschland muss bei einer Griechenland-Pleite ab 2020 zahlen**Operace s pozdními následky : Německo bude muset v případě řeckého bankrotu platit od roku 2020**

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 121 (29.6.2015), S. 7

Garance německého státu za řecký dluh činí 53,3 miliard eur. Nicméně v případě řeckého bankrotu by tato částka začala být postupně splatná až od roku 2020. Důvodem je dlouhá doba splatnosti řeckých pohledávek, které jsou rozloženy do roku 2057. Zátěž pro německý státní rozpočet by se pak do roku 2033 pohybovala kolem jedné miliardy eur ročně, po roce 2033 by činila 2 miliardy. Vzhledem k současnému objemu spolkového státního rozpočtu činícímu 300 miliard eur by závazky vyplývající z ručení za řecký státní dluh nebyly pro Německo fatální. -- K řecké krizi viz také články na s. 1 a 4-7.

Playing by the book : fiscal rules**Hra podle pravidel : fiskální pravidla**

The Economist, Vol. 415, (2015) No. 8942, p. 31

10. června 2015 oznámil britský ministr financí George Osborne plán na zavedení nového pravidla, které by svázalo ruce jemu i jeho nástupcům: vláda by nesměla v "normálních" hospodářských

podmínkách hospodařit s rozpočtovým deficitem. Článek se staví k tomuto návrhu spíše kriticky, protože za první pravidla přicházejí a odcházejí a za druhé zasahovat do britského fiskálního rámce není nutné - věřitelé jsou přesvědčeni, že vláda je schopná splácet své dluhy, a Británie má větší fiskální manévrovací prostor než jiné země.

Jens Münchrath, Torsten Riecke

Schuld und Sühne

Dluh a trest

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 130 (10.7.2015), S. 44-48

Článek srovnává výši řeckého státního dluhu a růstu HDP v relaci k zadlužení a hospodářskému růstu ostatních zemí eurozóny a významných světových ekonomik. Na základě zjištěných dat a analýzy think-tanku McKinsey Global Institute se autoři dále zabývají aplikovatelností úsporných nebo prorůstových (resp. proinflačních) hospodářských politik. Docházejí k závěru, že zatímco v případě Německa se úsporná politika po roce 2007 vyplatila, v zemích jižní Evropy i v případě Francie, Velké Británie a Japonska by obdobná rozpočtová politika vyvolala silnou recesi. Důvodem je odlišná dynamika růstu státního zadlužení vzhledem k růstu ekonomiky. Proto i Řecko se podle autorů článku neobejde bez dalších odpisů pohledávek u svých věřitelů, má-li být zastaven jeho hospodářský propad. -- K historii státních bankrotů se zaměřením na Německo viz s. 48-49, srovnání programů kvantitativního uvolňování ECB, Fedu a Bank of Japan na s. 50-51.

A.A. Anisimova

Strategičeskoje bjudžetnoje planirovanije : opyt Norvegii i Švecii

Strategické rozpočtové plánování : zkušenosti Norska a Švédska

Finansy, Sv. 2015, No. 5, s. 72-77

Řada zemí se potýká s problémy, souvisejícími s fiskální udržitelností. V článku se rozebírá, jakým způsobem jsou tyto problémy řešeny v Norsku a Švédsku.

Deutsche Bundesbank

The current economic situation in Germany [2015] : public finances = Die Wirtschaftslage in Deutschland im Frühjahr 2015: öffentliche Finanzen

Hospodářská situace v Německu na jaře 2015 : veřejné finance

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Vol. 67, (2015) No. 5, p. 71-85

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 67, (2015) No. 5, p. 68-82

Analýza vývoje veřejných rozpočtů a stavu veřejných financí Německa v prvním čtvrtletí roku 2015 s výhledem na období 2015-2016 na úrovni spolkového státu a spolkových zemí. Pokračující snižování zadlužení spolkového rozpočtu, aktualizovaný stabilizační program do r. 2019, stav vládní investiční aktivity a její podpora. Daňové příjmy Německa a očekávaný růst rozpočtových příjmů, dále ke stavu a deficitu spolkového rozpočtu a rozpočtů jednotlivých spolkových zemí. Poté informace o vývoji hospodaření systému zákonného penzijního pojištění (a zvyšování penzí) a Spolkové agentury práce. Vložený box shrnuje fiskální vývoj eurozóny a předpověď pro oblast veřejných financí v zemích eurozóny do r. 2016. - Pozn. -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu. -- Tabulkově uspořádaná statistická data z oblasti veřejných financí doplňující zprávu viz s. 58*-64* statistické části.

Michael Brackmann

Untaugliches deutsches Rezept : Ökonomen sehen im Lastenausgleich ein Modell für Griechenland - eine Fehleinschätzung

Nevhodný německý recept : ekonomové vidí v německém systému odškodňování postižených válkou model pro Řecko - chybné hodnocení

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 141 (27.7.2015), S. 15

Autor polemizuje s názory o vhodnosti systému odškodňování válkou postižených německých občanů (tzv. Lastenausgleich) coby modelu pro konsolidaci řeckých veřejných financí. Podle něj němečtí pováleční národohospodáři nepřikládali přerозdělování od majetných směrem k válkou a odsunem postiženým občanům zásadní význam, jak nyní v diskusi o Řecku zaznívá. Klíčovým opatřením byla naopak devalvace marky z června 1948. Dodatečné zdanění vlastníků pozemků a podniků ve prospěch

válkou postižených se vztahovalo pouze na 50 procent majetku vlastněného před devalvací měny, přičemž odvádění této částky bylo možné rozložit do období až 30 let a navíc nedocházelo k žádnému navyšování tohoto odvodu o inflaci. Aplikace Lastenausgleichu v této podobě by tedy k sanaci řeckých rozpočtů nijak výrazně nepřispěla.

Ivan Ryšavý

Určitá špetka konzervatismu : prostějovský recept na skvělý rating hospodaření města

Moderní obec, Sv. 21, (2015) č. 6, s. 15-17

Článek informuje o udělení nejvyššího národního ratingu Aaa.cz městu Prostějov od agentury Moody's Investor Service. Dále jsou v textu analyzovány důvody udělení nejvyššího ratingu v ČR právě tomuto městu, nastíněn výhled (včetně případných obtíží) do budoucna a problematika je zasazena do širšího kontextu (mj. čerpání dotací EU, ceny jízdného v MHD, výše místních poplatků). - Na článek navazuje rozhovor s analytičkou agentury Moody's Dagmar Urbánkovou (s. 17). -- Obecně se hospodaření obcí a krajů v daném čísle časopisu věnuje článek "Jak loni hospodařily územní samosprávy" (s. 18).

Agata Drobiszová, Zuzana Machová

Vliv fiskální politiky na ekonomický růst v zemích OECD

Politická ekonomie, Sv. 63, (2015) č. 3, s. 300-316

Autorky zjišťují, jaký vliv mají jednotlivé typy státních výdajů a daní na hospodářský růst ve vyspělých zemích, a to s využitím dat pro země OECD za období 1997-2011. Empirická analýza je založena na panelovém neoklasickém růstovém modelu popisujícím vliv jednotlivých fiskálních proměnných na hospodářský růst. Těmito proměnnými jsou vládní výdaje rozdělené na složky produktivní a neproduktivní (zejména sociální výdaje), daně členěné na distorzní (přímé) a nedistorzní (nepřímé) a saldo státního rozpočtu. Z hlavních závěrů vyplývá, že v případě substituování části neproduktivních vládních výdajů produktivními výdaji na obranu a bezpečnost, na vzdělávání a zdraví a na všeobecné veřejné služby dojde k povzbuzení hospodářského růstu. Financování vládních výdajů prostřednictvím zvýšení příjmů z distorzních daní má dle výsledků analýzy výrazný negativní vliv na ekonomický růst, a to zejména v případě daní z příjmů právnických osob. - Pozn.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Obec & finance : odborné periodikum pro ekonomické otázky obcí a měst a regionů

Sv. 20, (2015) č. 3

Přehled o hospodaření obcí, krajů a regionálních rad v roce 2014 (s. 14-27); Inkaso DPH: k meziročním výkyvům ve výběru DPH (s. 32-33); Nejde jen o znalost zákona: rozhovor s nám. ministra vnitra pro státní službu J. Postráneckým (s. 34-35); (Struktura) financování obnovy kulturních památek (s. 60-61).

Veřejná správa

Sv. 26, (2015) č. 14

Obce uspořily sedm miliard: hospodaření obcí v roce 2014 (s. 19-22).

Zdravotnictví

Jan Keuchel

Vitamin Euro

Vitamin euro

Handelsblatt, Jg. 2015, Nr. 128 (8.7.2015), S. 22-23

Německá spolková vláda chce bojovat s korupcí ve zdravotnictví zákonem. Lékařské komory k němu vypracovávají vlastní směrnice. I přesto jde mnohdy o vlašné akce, které poskytují dostatečné skuliny: například další vzdělávání lékařů organizované farmaceutickým průmyslem.

Zemědělství

Marie Pechrová

Impact of the Rural Development Programme subsidies on the farms' inefficiency and efficiency **Vliv dotací z Programu rozvoje venkova na neefektivnost a výkonnost zemědělských podniků**

Agricultural economics = Zemědělská ekonomika, Vol. 61, (2015) No. 5, p. 197-204

Příspěvek hodnotí vliv dotací investičního charakteru z Programu rozvoje venkova pro ČR v letech 2007-2013 na technickou efektivnost a výkonnost českých zemědělců. Autorka uvádí, že tyto dotace mají nepřímý vliv v porovnání s přímými platbami za plochu vycházejícími ze společné zemědělské politiky EU. K odhadu produkční hranice využívá metodu SFA (stochastic frontier analysis). - Pozn.

Životní prostředí

Martin Wolf

A moonshot to save a warming planet

Program Apollo k záchraně oteplující se planety

Financial Times, Vol. 2015, No. 38888 (24.6.2015), p. 9

Autor se zabývá otázkou ohrožování životního prostředí na Zemi emisemi z fosilních paliv a uvádí, že poptávka po komerčních energiích nadále roste, přičemž ji pohání především růst rozvíjejících se ekonomik, a to navzdory zlepšování energetické efektivnosti. Většina této poptávky je uspokojována díky fosilním palivům - v r. 2014 představovaly obnovitelné zdroje jen přes 2 % globální spotřeby energie. Jaderná energetika, vodní elektrárny a obnovitelné zdroje přispěly společně pouhými 14 %. Zpráva "A Global Apollo Programme to Combat Climate Change", jejímiž autory jsou významní britští vědci a ekonomové, tvrdí, že bezuhlíková energie musí být schopná konkurovat fosilním palivům, k čemuž bude zapotřebí rychlý technologický pokrok a více peněz na výzkum financovaný z veřejných prostředků.

By William Nordhaus

Climate clubs : overcoming free-riding in international climate policy

Kluby na ochranu životního prostředí : překonávání problému černého pasažera v mezinárodní klimatické politice

The American Economic Review, Vol. 105 (2015), No. 4, p. 1339-1370

Mezinárodní dohody směřující k potlačování faktorů nepříznivě působících na životní prostředí bývá obtížné prosazovat. Objevuje se problém černého pasažera - státy mají tendenci spoléhat na snížení emisí ze strany jiných států, aniž by emise samy snižovaly. Roli hraje také časové hledisko - za současnou spotřebu, která je spojená s vysokými emisemi, ponese náklady budoucí generace (v podobě nižší spotřeby nebo zničeného životního prostředí). Přední americký ekonom William Nordhaus ve své studii zkoumá roli klubů jako nástroje vhodného pro použití v mezinárodní klimatické politice. Na základě ekonomické teorie a empirického modelování ukazuje, že bez přítomnosti sankcí nelze dosáhnout stabilní dohody (koalice), která by vedla k výraznějšímu snížení emisí. Kluby na ochranu životního prostředí (climate clubs), které jsou založené na uvalování obchodních sankcí na nečlenské státy, mohou naopak vést ke stabilním dohodám s výrazným snížením emisí. - Pozn.

Životní úroveň

Shawn Donnan and Sam Fleming

Middle class smaller and poorer than thought

Střední třída je menší a chudší, než se myslelo

Financial Times, Vol. 2015, No. 38901 (9.7.2015), p. 2

Z výsledků studie Pew Research Centre ve Washingtonu vyplývá, že globální střední třída je menší a chudší, než se původně myslelo. Studie přináší řadu údajů o životní úrovni v různých regionech a

konstatuje např., že 71 % obyvatel světa stále patřilo v r. 2011 mezi chudé nebo nízkopříjmové (r. 2011 je poslední, za nějž jsou k dispozici globální data).

Ostatní

Jiří Rážek

Heslo znali pouze svatí : neokázalé hrdinství úředníka československého státu

Clo-douane, Sv. 49 (2015), č. 7-8, s. 11-18

Článek popisuje osudy Alfonse Kavalce, někdejšího tajemníka důchodkového úřadu za 1. republiky a protektorátu, který se později během 2. světové války zapojil do odbojové činnosti a roku 1942 byl popraven v Berlíně. Kavalec pracoval u Důchodkového kontrolního úřadu od roku 1921. Náplň práce se částečně překrývala s činností dnešní celní správy (dozor nad plněním předpisů o nepřímých daních). Do odbojové činnosti se Kavalec zapojil v roce 1941, o rok později byl během zatýkání a výslechů dalších odbojářů odhalen a na podzim roku 1942 popraven. V článku jsou popsány také související historické okolnosti, osobní život úředníka i úkoly tehdejší důchodkové kontroly.

Thibault Mercier

Syriza face aux contraintes de l'exercice

Syriza se vypořádává s omezeními

Conjoncture, No. 5 (2015), p. 25-33

V Řecku zvítězila v parlamentních volbách v lednu 2015 radikálně levicová strana Syriza. Strana se dlouhodobě staví proti závazkům plynoucím ze záchranných programů, jejichž účelem bylo pomoci Řecku během dluhové krize. V článku je popsán nástup strany k moci, její vyjednávání se zástupci eurozóny a možný vývoj do budoucna. - Pozn. -- Článek dostupný také zdarma v angličtině na webu BNP Paribas.

Ján Kováč

Výstavba diaľnic je rekordná, no dochádzajú peniaze

TREND Top, Sv. 2015, č. Máj, s. 17-19

Článek se týká problematiky výstavby dálnic, rychlostních silnic (ale i modernizace železnic) na Slovensku, popisuje konkrétní plánové i již realizované projekty. Zatímco dříve rozvoj dopravní sítě na Slovensku brzdil nedostatek projektové přípravy, ačkoliv množství finančních prostředků (z fondů EU) se zdálo být neomezené, dnes je již při dostatečném množství připravených projektů limitován tenčícími se finančními zdroji.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 22, (2015) č. 5

Financování sportu a jeho ekonomické přínosy (s. 8-12); Profesionální sport v ČR a ve světě (s. 13-18); Hráčské smlouvy a jejich účetní vykazování (s. 19-22); Právní postavení profesionálních sportovců v kolektivních sportech a zdanění jejich příjmů. Status quo nebo čekání na změnu? (s. 23-28); Daňový režim rozhodčího na úrovni výkonnostního fotbalu (s. 28-32).

Auditor

Sv. 22, (2015) č. 6

Nestátní neziskové organizace - otázky hospodaření a účetnictví (s. 9-13); Politické strany a politická hnutí - financování a hospodaření (s. 14-19); Nadace a nadační fondy - majetkové, účetní a daňové otázky (s. 20-24); Spolky - hospodaření, účetnictví a audit, daně (s. 24-26).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 59, (2015) č. 26

Kolik stojí uprchlíci - náklady na pomoc běžencům a uprchlická zařízení v ČR (s. 18-21); Nástrahy Babišovy daňové revoluce - elektronická evidence tržeb (s. 22-25); Kontroly budou chodit najisto -

rozhovor s náměstkyní MF S. Hornochovou v souvislosti s elektronizací tržeb (s. 26-27); Komu sypou evropské dotace - příjemci dotací z eurofondů v ČR, firmy, veřejné instituce (s. 28-31); Jak se vyhnout žalobám na vlastní klienty - alternativní řešení sporů prostřednictvím mediace v ČR (s. 38-39); Kdo zaplatí pád Řecka - rozdělení a objem záruk podle jednotlivých zemí eurozóny (s. 58).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 59, (2015) č. 27-28**

Nemám na Agrofert čas, utekla mu miliarda - rozhovor s ministrem financí A. Babišem (s. 8-13); Nabízím práci, zn.: mladé a staré neberu - pohled na diskriminaci na pracovním trhu v ČR (s. 22-23); Nechtěný náměstek, nechtěný zákon - budoucnost zákona o vnitřním řízení a kontrole (s. 72-73).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 59, (2015) č. 29**

Protektorát za půjčku - co musí Řecko splnit pro získání peněz ze třetího záchranného programu (s. 5); Za kolik se žije v Česku - porovnání měsíčních výdajů a cen v jednotlivých okresech ČR (s. 6-9); Sedm schodů do řeckého pekla - úvaha nad sedmi hlavními příčinami řecké krize (s. 10-15); Svět v opojení megaprojekty - pohled na největší světové investice do infrastruktury a další projekty (s. 24-27).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2015, č. 25**

Daňový poradce Tkáč: prošetřování bankovních domů ze skupiny J&T slovenskou finanční správou (s. 32-33); Jeden pás, jedna cesta: čínské zahraniční investice do globální infrastruktury a jejich význam (s. 41-43); Saúdská Amerika: těžba ropy v USA, pokles její ceny a přístup zemí OPEC (s. 44-46).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2015, č. 26-27**

Malý boom a velký propad: boom v úvěrování může výrazně zhoršit ztráty, které prasknutí bubliny na akciových trzích napáchá (s. 19) a Stíny krize - Zámečnickova reakce na předchozí text o vztahu recese a prasklých bublin (s. 20-21); Pojišťovák Agrofert: umožní stát Agrofertu dál působit jako pojišťovací zprostředkovatel? - k omezování byznysu pojišťovacích zprostředkovatelů (s. 28-31); Bezmoc mocných - nárůst počtu imigrantů a žadatelů o politický azyl, jeho řešení a důsledky pro země EU, mapa imigrace (s. 56-60).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2015, č. 28**

Jak se tiskne drachma: co bylo ve hře před rozuzlením řecké finanční tragikomedie a co Řeky čeká po něm (s. 10-15); Sedm bankrotů a pohřeb rozumu - Zámečnickův komentář k historii řeckých státních bankrotů a restrukturalizace dluhu (s. 16-17); Řecku musíme odpustit dluhy - rozhovor s profesorem ekonomie Barry Eichengreenem (s. 20-23); Vstanou noví politici - vznik nového politického think tanku v ČR Institut 2080 (s. 30) a Mozkové trusty v Česku - přehled českých think tanků (s. 31-33); Největší Obamovo dědictví: americké zdravotnictví - situace a úspěchy Obamacare (s. 48-51).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2015, č. 29**

Aspoň jsme to zkusili: Řecko balancuje na okraji propasti a Řekové spoléhají na to, že se "všechno nějak vyřeší" - pohled na aktuální situaci v Řecku, dopad škrtů (s. 39-41); Chudá výspa eurozóny: Lotyšsko - pohled na dopad politiky úspor a na životní úroveň (s. 46-49).

Účetnictví**Sv. 2015, č. 6**

Konsolidovaná účetní závěrka - 3. část (s. 2-10); Koordinační výbor k technickému zhodnocení nevlastníkem (s. 11-19); Sankce při porušení povinností při správě daní (s. 23-30); Smlouvy o zamezení dvojího zdanění - III. část (s. 39-42).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Personální
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih.....55

Daně	55
Ekonomické vědy. Ekonomie	55
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny	56
Informatika. Počítače	58
Podnik a podnikání.....	58
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	59
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	59
Právo.....	60
Účetnictví	62
Veřejná správa.....	62
Životní prostředí.....	63
Ostatní	63

Daně

27985VI

Václav Benda a kolektiv autorů

DPH u osobního automobilu. Dotazy z praxe

Praha : Svaz účetních 2015, 64 s.

Podmínky pro uplatnění nároku na odpočet DPH u osobních automobilů. Pravidla pro uplatňování odpočtu daně při pořízení osobního automobilu a také u nákladů spojených s jeho provozem. Výklad aplikace zákona o DPH při prodeji osobních automobilů, včetně poskytování slev a záručních oprav a prodeje či poskytnutí formou leasingu. Výklad pravidel při uplatňování DPH u nájmu osobního automobilu jako dopravního prostředku a při jeho vyřazení z obchodního majetku plátce. Pravidla pro uplatňování DPH při pořízení osobního automobilu z jiného členského státu a při jeho dodání do jiného členského státu, při dovozu ze třetích zemí a také při vývozu osobních automobilů do třetích zemí. V další části sešitu jsou uveřejněna pravidelná stanoviska k dotazům z praxe (týkají se např. převodu jednotky z vlastnictví bytového družstva do vlastnictví členů, faktury za přepravu zboží či neuhrazeného sociálního a zdravotního pojištění aj.). - ISBN: 978-80-87367-58-2 (brož.)

E-9557

Komora daňových poradců ČR

Zpráva o činnosti Komory daňových poradců České republiky 2014

Brno : Komora daňových poradců ČR [2015], 80 s. : il., barevné fot.

Orgány Komory daňových poradců ČR, jejich struktura a úlohy. Aktivita komory: kvalifikační zkoušky, statistické a jiné údaje o daňových poradcích a daňově poradenských společnostech, vzdělávání, aktivity odborného kolegia, spolupráce s partnery, publikační činnost Komory a významné akce v roce 2014. Kontaktní údaje. - (brož.)

Ekonomické vědy. Ekonomie

28141

Thomas Piketty ; [překlad Jan Chartier]

Kapitál v 21. století

Praha : Knižní klub 2015, 663 s. : il.

Obsáhlá práce T. Pikettyho vychází z jeho výzkumů z let 1998-2013 zaměřených na vývoj příjmů a majetku v dějinách. Získaná historická a srovnávací data zahrnují období tří století a vývoj ve více než dvaceti sledovaných zemích. Položeny jsou otázky ohledně dlouhodobého vývoje nerovnosti, koncentrace majetku a vyhlídek na hospodářský růst. Kniha se dělí na čtyři části. První část, nazvaná "Důchod a kapitál" seznamuje se základními pojmy a s konceptem národního důchodu, kapitálu a poměru kapitálu vůči příjmu. V hrubých rysech popisuje také vývoj světového rozdělení příjmu a výroby. Druhá část se jmenuje "Dynamika poměru mezi kapitálem a důchodem" a analyzuje způsob, jakým se na začátku 21. století profiluje otázka vývoje poměru kapitálu vůči příjmu a globálnímu rozdělení národního důchodu mezi příjmy z práce a příjmy z kapitálu v dlouhém výhledu. Další část nazvaná "Struktura nerovnosti" seznamuje s výší nerovnosti v rozložení příjmů z práce na straně jedné a nerovností ve vlastnictví kapitálu a příjmů z toho vyplývajících na straně druhé a analyzuje historický vývoj této nerovnosti a perspektivy vývoje v 21. století. Poslední část "Regulace kapitálu v 21. století" se pokouší načrtnout obrysy sociálního státu. Autor navrhuje zvažování zavedení progresivní daně z příjmu a z kapitálu a zabývá se otázkou veřejného dluhu. Práce je doplněna statistikami, čísly i grafy. - Vyd. 1. - Přeloženo z francouzštiny ; Odborná příloha je dostupná na webové stránce <http://piketty.pse.ens.fr/capital21c>. - ISBN: 978-80-242-4870-7 (váz.)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

28072

edited by Olaf Cramme and Sara B. Hobolt

Democratic politics in a European Union under stress**Demokratické politiky v Evropské unii pod tlakem**

Oxford : Oxford University Press, 2015, xii, 259 s. : tab., grafy

Tato kniha nabízí formou příspěvků předních odborníků komplexní politickou analýzu krize eura, která vypukla v Řecku v roce 2010 a následně ohrožovala samotné přežití eurozóny. To zanechalo hluboké stopy na demokratických politikách v celé Evropě, změnilo postoje veřejnosti a volební preference, institucionální a společenské normy, a hluboce ukotvené politické tradice. - ISBN: 978-0-19-872448-3 (váz.)

28151

Brian Pinto

How does my country grow? : economic advice through story-telling**Jak má země růst? : ekonomické poučení prostřednictvím vyprávění příběhu**

New York : Oxford University Press, 2014, xx, 249 s. : tab., grafy, rámečky, vzorce

Knihou prostřednictvím příběhů jednotlivých zemí přibližuje nedávnou historii rozvojových a rozvíjejících se ekonomik. Autor jako bývalý dlouholetý ekonom Světové banky vychází z vlastních zkušeností, kdy žil a pracoval v Polsku, Keni, Indii a Rusku. První část knihy se zabývá teorií růstu z pohledu politiky, druhá část obsahuje příběhy zmíněných zemí, třetí část probírá hlavní politické debaty posledních deseti let vyplývající z krize rozvíjejících se trhů v letech 1998-2001 a z následné světové finanční krize v letech 2008-2009 a jejich řešení a končí seznamem doporučení pro země s nízkými příjmy. - Příl. - ISBN: 978-0-19-871467-5 (váz.)

28075

OECD

China : OECD economic surveys 2015**Čína : hospodářské přehledy OECD 2015**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, March 2015, 132 s. : tab., grafy, rámečky
Hospodářská situace Číny - hodnocení a doporučení. Poskytnutí dovedností potřebných pro ekonomiku založenou na znalostech, rovné příležitosti pro všechny. Zemědělské reformy a překlenutí rozdílů ve venkovských oblastech. - Příl. - ISBN: 978-92-64-23007-1 (brož.)

28073

OECD

Indonesia : OECD economic surveys 2015**Indonésie : hospodářské přehledy OECD 2015**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, March 2015, 134 s. : tab., grafy, rámečky
Zpráva o hospodářské situaci Indonésie - hodnocení a doporučení. Pokrok v hlavních strukturálních reformách. Opatření pro trvale udržitelný růst. Přírodní zdroje v indonéské ekonomice. - Příl. - ISBN: 978-92-64-22968-6 (brož.)

28074

OECD

Italy : OECD economic surveys 2015**Itálie : hospodářské přehledy OECD 2015**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, February 2015, 115 s. : tab., grafy, rámečky
Hospodářská situace Itálie - hodnocení a doporučení. Strukturální reformy, fiskální udržitelnost, reforma pracovního trhu a lepší kvalita pracovních míst. - Příl. - ISBN: 978-92-64-22875-7 (brož.)

28071

OECD

Japan : OECD economic surveys 2015**Japonsko : hospodářské přehledy OECD 2015**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, April 2015, 141 s. : tab., grafy, rámečky
Hospodářská situace Japonska - hodnocení a doporučení. Pokrok ve strukturálních reformách. Vylepšení dynamiky a inovace v obchodním sektoru. Snižování vládního dluhu. Dosažení fiskální konsolidace a podpora sociální soudržnosti. - Pozn.-- Příl. - ISBN: 978-92-64-23236-5 (brož.)

28139

Radim Valenčík a kol.

Perspektivy a financování odvětví produktivních služeb

Praha : Vysoká škola finanční a správní 2014, 100 s. : il.

Projekt přípravy reforem umožňujících přechod ke společnosti, jejíž ekonomika je založena na produktivních službách. Ty jsou definovány jako služby, které bezprostředně napomáhají nabývat lidský kapitál, uchovávat jej a vhodně uplatnit. Takový ekonomický systém zvyšuje inovační schopnosti člověka a inovační potenciál společnosti. Politickoekonomická analýza obsahuje zhodnocení možností trvale udržitelného růstu a identifikaci příčin současných problémů v globálním kontextu a návrh základních prvků komplexních reforem financování odvětví produktivních služeb v ČR (financování vzdělání, zdravotní péče, starobních penzí apod.). Zabývá se též problematikou kvality života (ekonomická věda versus člověk a jeho potřeby, otázky lidského štěstí). V další části jsou analyzovány bariéry přechodu ke společnosti založené na produktivních službách (investování do společenské pozice) a nastíněny možnosti jejich překonání. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-7408-103-3 (brož.)

28168

Václav Klaus ... [et al.]

Pět let řecké krize

Praha Institut Václava Klause 2015, 83 s.

Sborník obsahuje příspěvky spolupracovníků Institutu V. Klause o příčinách řecké krize a jejího prohlubování. V předmluvě V. Klaus píše, že "eurozóna není optimální měnovou oblastí a řecká krize tento poznatek ještě více obnažila a navíc prokázala beznadějnost pokoušet se o řešení". Názvy jednotlivých textů: Je to už nebo teprve pět let od počátku řecké krize?; Zápisky z cesty do Athén počátkem června 2015 (oba od V. Klause); Pět let "pomoci" Řecku (J. Weigl); Jsme o pět let chytřejší? Spíše spoutanější (L. Jakl); Euro jako nedotknutelná posvátná kráva (I. Strejček); Řecká vnitřní devalvace a zkušenosti z Argentiny a Lotyšska (M. Slaný a M. Mareš); Prosperitu dotacemi zajistit nelze (J. Skopeček); Drazé koupený čas (T. Břicháček); Řecké drama nekončí (M. Loužek). Autoři příspěvků se shodují na tom, že řešení řecké krize nelze hledat v pokusu převychovávat jednotlivce (a měnit celý řecký, po staletí utvářený politicko-ekonomický a sociální systém), ale v odchodu Řecka z eurozóny. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-87806-95-1 (brož.)

28152

OECD

Slovenia : OECD economic surveys 2015**Slovinsko : hospodářské přehledy OECD 2015**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, May 2015, 150 s. : tab., grafy, rámečky
Hospodářská situace Slovinska - hodnocení a doporučení. Zvyšování konkurenceschopnosti a dlouhodobý růst hospodářství. Obnova finančního sektoru. Bankovní a podnikový sektor. Ekonomické důsledky stárnutí slovinské populace. - Pozn., příl. - ISBN: 978-92-64-23222-8 (brož.)

28070

OECD

United Kingdom : OECD economic surveys 2015**Velká Británie : hospodářské přehledy OECD 2015**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, February 2015, 134 s. : tab., grafy, rámečky
Zpráva o hospodářské situaci Spojeného království Velké Británie a Severního Irska - hodnocení a doporučení. Pokrok v hlavních strukturálních reformách. Zlepšování infrastruktury. Vylepšování financování reálné ekonomiky a finanční stabilita. - Pozn. - ISBN: 978-92-64-21870-3 (brož.)

Informatika. Počítače

28147

Martin Maisner, Barbora Vlachová

Zákon o kybernetické bezpečnosti : komentář

Praha . Wolters Kluwer 2015, xii, 219 s.

V úvodu je popsána legislativní historie zákona vycházející z důvodové zprávy. Následuje komentované znění zákona č. 181/2014 Sb., ze dne 23. července 2014, o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů. Zákon je členěn do následujících hlav: Základní ustanovení; Systém zajištění kybernetické bezpečnosti; Stav kybernetické bezpečnosti; Výkon státní správy; Kontrola, nápravná opatření a správní delikty; Závěrečná ustanovení. Příloha obsahuje návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informací v unii a Katalog povinností informačních a komunikačních systémů kritické informační infrastruktury a správců významných informačních systémů. Právní stav publikace je k 30.4.2015. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7478-817-8 (brož.)

Podnik a podnikání

28150

editoři Klára Hurychová, Daniel Borsík

Corporate governance

Praha : Wolters Kluwer 2015, 279 s.

Práce se zaměřuje jak na právní, tak na ekonomické aspekty řízení a správy obchodních korporací. Autoři posuzují jejich jednotlivé nástroje a nabízejí jejich analýzu s ohledem na zkušenosti ze střední a východní Evropy, ČR, Slovenska i mimoevropských států. Obsah práce je rozčleněn do několika tematických bloků, které se zabývají základními otázkami corporate governance, vnitřní organizací, zálohou na podíl na zisku, klíčovými povinnostmi řádného hospodáře (fiduciární povinnosti), odpovědností a ručením a odměňováním členů volených orgánů obchodních korporací. Závěr dokresluje mezioborový přesah corporate governance do oblasti zdravotnického a pracovního práva. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7478-654-9 (brož.)

28164

Václav Dobrozemský, Jan Stejskal

Nevýdělečné organizace v teorii

Praha : Wolters Kluwer 2015, 398 s.

Komplexní průvodce tematikou nevýdělečných organizací (spolky, ústavy, obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy, církve a politické strany). Úvod nabízí vymezení základních pojmů a definice neziskových organizací. Následuje výklad obecných právních principů existence nevýdělečných organizací, adaptace na právní úpravu podle nového občanského zákoníku (od roku 2014) a výklad statutárních orgánů. Jednotlivé kapitoly se podrobně zabývají konkrétní právní formou nevýdělečných organizací, komentují důležité předpisy, které se k nim vztahují, jako třeba zákon o účetnictví, zákon o daních z příjmů či o DPH. Publikace provádí procesem založení nevýdělečné organizace, přes vymezení hlavní a vedlejší činnosti, stanovami, až po eventuální zrušení a zánik organizace. - Vyd. 1. - Obálkový podnázev: právo, daně, účetnictví. - ISBN: 978-80-7478-799-7 (brož.)

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

28149

Pavel Vrchla

Nabytí nemovitosti (zapsané v katastru nemovitostí) od nevlastníka

Praha : Leges 2015, 202 s.

Problematika nabytí vlastnického práva k nemovitosti zapsané v katastru nemovitostí v případě absolutně neplatné smlouvy s ohledem na ochranu dobrověrného nabyvatele. Nabytí vlastnického práva k nemovitosti zapsané v katastru nemovitostí od nevlastníka podle nového občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. Principy formální a materiální publicity. Ochrana dobré víry nabyvatele. Způsob zjednání nápravy při řešení rozporů mezi stavem zápisů v katastru nemovitostí a skutečným právním stavem. Výběr judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího soudu ČR a rozpory v judikatuře těchto dvou soudů. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-87576-91-5 (brož.)

28167

Milan Kindl

Právo nemovitostí

V Praze : C.H. Beck 2015, xxiv, 478 s.

Publikace reaguje na zásadné změny, které vnesl nový občanský zákoník do právních vztahů, jež se týkají nemovitých věcí. Poskytuje přehled o právních úpravách od roku 2014. Část první vymezuje právo soukromé, věc v právním smyslu, součást (nemovitě) věci a její příslušenství, nemovitě věci podle dřívějších předpisů a občanského zákoníku platného do roku 2013, některé otázky nabývání a pozbývání vlastnictví k nemovitostem. Dále je popsáno právo stavby, věcná břemena, ochrana držby, ochrana vlastnického práva, sousedská práva a zabývá se též nájmem a pachtem nemovitě věci. Druhá část publikace popisuje veřejnoprávní omezení práv k nemovitým věcem, význam katastru nemovitostí, zdanění nemovitých věcí a daň z nabytí nemovitých věcí. - Vyd.1. - ISBN: 978-80-7400-564-0 (brož.)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

28140

Tomáš Sirovátka, Markéta Horáková, Pavel Horák (eds.)

Česká politika zaměstnanosti v době krize a po krizi

Brno : Albert Masarykova univerzita 2014, 231 s. : il.

Hodnocení politiky zaměstnanosti v České republice v letech 2008 až 2013, tedy v období krize a navazující ekonomické stagnace. Autoři identifikují několik zásadních problémů a nedostatků. Jde o odklon české politiky zaměstnanosti od vyváženého přístupu podporujícího jak zaměstnatelnost, tak i přijetí jakéhokoliv zaměstnání s menším ohledem na jeho kvalitu. Navazujícím problémem je nedostatečná podpora pracovních podmínek, nedostatečná regulace tržních vztahů a nahrazení tradičně decentralizované správy služeb zaměstnanosti správou recentralizovanou. Podle autorů byl v uvedených letech celkově omezen rozsah a snížila se i kvalita opatření aktivní politiky zaměstnanosti, stejně jako úroveň kompenzace příjmů v nezaměstnanosti. Další kapitoly se zaměřují na aktivní politiku zaměstnanosti, roli projektů financovaných z Evropského sociálního fondu v české politice zaměstnanosti a zhodnocení programů aktivní politiky zaměstnanosti realizovaných v ČR v období krize. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-210-7149-0 (Masarykova univerzita : brož.)

Právo

27985VII

Petr Čech a kolektiv autorů

Čas a jeho počítání, promlčení a prekluze v NOZ. Dotazy z praxe

Praha : Svaz účetních 2015, 64 s.

Koncepce promlčení a prekluze v novém občanském zákoníku, jejich právní následky a účetní a daňové souvislosti. Počátek a délka promlčecí lhůty, běh promlčecí lhůty atd. Úprava prekluze práva. Aktuální informace Finanční správy ČR k uplatňování dílčích plateb příspěvků na financování nakládání s elektroodpadem ze solárních panelů uvedených na trh do 1.1.2013 v základu daně z příjmů osob, které vedou účetnictví. Stanoviska k dotazům z praxe (převod podílu v obchodní korporaci, mzda u zaměstnance obecně prospěšné společnosti). - ISBN: 978-80-87367-59-9 (brož.)

28143

Stanislav Balík a kolektiv

Dějiny notářství v českých zemích

V Praze : Notářská komora ČR ; Národní galerie v Praze 2014, 183 s. : il. (některé barev.), portréty, faksim. Reprezentativní publikace o dějinách notářství v českých zemích. Z obsahu: počátky veřejného notariátu v českých zemích, notářství od husitských dob do roku 1848, notářství v letech 1848-1871, 1871-1918, 1918-1938, 1938-1945, 1945-1948, notářství v období jeho zestátnění v letech 1948-1992, notářství v letech 1993-2012, mistr Jindřich Vlach a mistr Jindřich z Isernie, Jan z Pomuka/ sv.Jan Nepomucký, středověké formuláře, notáři-spisovatelé, notářské časopisy a sídlo Notářské komory České republiky. - ISBN: 978-80-260-5768-0 (Notářská komora ČR : váz.)

27556IV

Roman Fiala, Ljubomír Drápal a kol.

Občanský zákoník : komentář. IV. Dědické právo (§ 1475-1720)

V Praze : C.H. Beck, 2015, xi, 633 s.

Podrobný komentář § 1457-1720 zák. č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku. Hmotněprávní úprava dědění je obsažena v části třetí Absolutní majetková práva, hlava třetí. Ta obsahuje osm dílů, které se zabývají právem na pozůstalost, pořízením pro případ smrti, odkazem, zákonnou posloupností, povinným dílem, právem některých osob na zaopatření, přechodem pozůstalosti na dědice a zcizením dědictví. Text je doplněn odkazy na související ustanovení, předpisy, literaturu a judikaturu. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7400-570-1 (váz.)

28146

Petr Vít

Praktický právní průvodce pro neziskové organizace

Praha : Grada 2015, 157 s.

Právní úprava neziskových organizací podle nového občanského zákoníku, zejména jejich právní forma, pravomoce a odpovědnosti. Zakládání neziskových organizací a jejich orgánů. Právní úprava fundraisingových nástrojů. Právní vztahy a smlouvy se zaměstnanci, dobrovolníky, dárci, sponzory a třetími stranami. Výklad doprovází příklady a vzory smluv. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-247-5477-2 (brož.)

28170

editoři: Alexander J. Bělohlávek, Daniela Kovářová, Karel Havlíček

Rozhodčí řízení v teorii a aplikační praxi : stati a judikatura : Pražský právnícký podzim

Praha : Havlíček Brain Team 2015, 313 s.

Názory předních odborníků k problematice náhradních způsobů řešení sporů, které zazněly na konferenci Soudní a mimosoudní projednávání sporů, jež se konala 21.11.2014. Sborník obsahuje následující části: popis změn v zákoně o rozhodčím řízení účinných od 1.1.2014, jednotlivé příspěvky k problematice, které byly předneseny na konferenci a záznamy diskuse k nim, v další části jsou zařazeny doprovodné autorské materiály a vybraná judikatura českých soudů ve vztahu k rozhodčímu řízení z let 2013 a 2014 (anotace, rozborů a komentáře.). Názvy autorských příspěvků: Rozhodování

sporů v sektoru elektronických komunikací (M. Uříčář); Neplatnost rozhodčí smlouvy/ doložky; Jmenování rozhodců v řízení ad hoc dle řádu stálého rozhodčího soudce; Povaha rozhodčího řízení a odkaz na řád stálého rozhodčího soudce (A. Bělohávek); Kam kráčíš, rozhodčí řízení (A. Škrinář); Několik poznámek k nové právní úpravě rozhodčího řízení v Slovenské republice (P. Kubiček). - ISBN: 978-80-87109-60-1 (vázáno)

28169

Vít Makarius

Rozhodčí smlouvy v mezinárodním obchodě : prevence, plánování a řízení sporu v mezinárodním obchodě

V Praze C.H. Beck 2015, xx, 390 s.

Výklad procesu mezinárodního obchodního rozhodčího řízení je rozdělen do několika kapitol. První tři stručně objasňují, co je rozhodčí smlouva, jaký je její rozsah a co se vyžaduje k její platnosti, je vysvětlen pojem arbitrábilita a jakým právem se rozhodčí smlouva řídí. Každá z následujících kapitol se věnuje jedné z důležitých součástí rozhodčí smlouvy - místu rozhodčího řízení, rozhodčím pravidlům a úpravě vedení řízení, způsobu výběru a jmenování rozhodců, úpravě neveřejnosti a důvěrnosti řízení a nákladům řízení. Další kapitoly jsou věnovány možnosti zrušení, uznání a výkonu rozhodčího nálezu. V závěru práce jsou uvedeny praktické rady, jak při formulaci rozhodčí smlouvy postupovat. Přílohy jsou vzorové doložky a seznam vybraných stálých rozhodčích soudů. - Vyd. 1. - Částečně anglický text. - ISBN: 978-80-7400-295-3 (brož.)

28145

Jaroslav Fenyk, Dagmar Císařová, Tomáš Gřivna a kolektiv

Trestní právo procesní

Praha : Wolters Kluwer 2015, 927 s.

Po úvodním výkladu o pojmu a předmětu trestního práva následuje výklad jednotlivých částí trestního práva procesního a trestního řízení (základní zásady, soudy, procesní úkony, obviněný a obhájce, důkazy, rozhodnutí, stadia trestního řízení, mezinárodní justiční spolupráce atd.). Učebnice obsahuje řadu názorných příkladů a odpovídá právním předpisům účinným k 1.1.2015. - 6., aktualiz. vyd. - Terminologický slovník. - ISBN: 978-80-7478-750-8 (váz.)

28162

Pavel Rychetský, Tomáš Langášek, Tomáš Herc, Petr Mlsna a kolektiv

Ústava České republiky ; Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky : komentář

Praha : Wolters Kluwer 2015, xxv, 1196 s.

Kromě vlastní Ústavy ČR (zák. č. 1/1993 Sb., v platném znění) obsahuje svazek samostatný komentář k ústavnímu zákonu o bezpečnosti ČR (zák. č. 110/1998 Sb., v platném znění). Další ústavní zákony jsou v nezbytném rozsahu okomentovány v textech k obsahově souvisejícím článkům Ústavy. Komentář přehledně shrnuje dosavadní interpretační postupy při aplikaci Ústavy, je bohatě doplněn judikaturou mapující všechny podstatné kauzy, jakož i přehledem souvisejících zákonů a nepřijatých návrhů na změnu Ústavy. Presentovány jsou i významnější nálezy a soudní rozhodnutí výňatkem relevantní části odůvodnění. Právní stav publikace je k 1.8.2014. - Vyd. 1. - Soupis právních předpisů. - ISBN: 978-80-7478-809-3 (váz.)

28142

Josef Nuhlíček ; k vydání připravili a doplnili Ivan Hlaváček a Markéta Marková

Veřejní notáři v českých městech, zvláště v městech pražských až do husitské revoluce

Praha : Notářská komora ČR ; Scriptorium 2011, 391 s. : il. (některé barev.), faksim.

Historie notářství na českém území od jeho počátků až do doby husitského hnutí. Novodobé vydání disertace českého historika a archiváře Josefa Nuhlíčka (1910–1977), která vznikla na počátku druhé světové války. Práce se zabývá dějinami předhusitského veřejného notariátu v Čechách, převážně v pražských městech. Významnou součástí knihy představuje seznam pramenně doložených notářů působících v českých zemích v letech 1280–1435. Práce je doplněna výběrovou bibliografií k tématu a ilustrována reprodukcemi vybraných notářských znamení a notářských listin (instrumentů). - Vyd. 1. - Část. souběžný latinský text. - ISBN: 978-80-87271-41-4 (Scriptorium : váz.)

28163

Lukáš Vacek

Zákon o spotřebitelském úvěru : komentář

Praha : Wolters Kluwer 2015, xix, 427 s.

Komentované znění zák. č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 43/2013 Sb., novely zákona o spotřebitelském úvěru. Výklad paralelně zohledňuje jak právní režim nového občanského zákoníku (zák. č. 89/2012 Sb.), tak předchozí právní úpravu platnou do konce roku 2013, v jejímž režimu byly uzavřeny starší smlouvy o spotřebitelském úvěru. Pozornost je soustředěna na sporné a problematické situace a obsahuje řadu konkrétních příkladů. Vedle komentáře obsahuje též rozsáhlou judikaturu českých i evropských soudů, nejaktuálnější rozhodnutí finančního arbitra, klíčová výkladová stanoviska ČNB a v přílohách k zákonu vypsané povinné informace, postup pro výpočet roční procentní sazby nákladů na spotřebitelský úvěr a vzory formulářů. Právní stav publikace je k 1.4.2015. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7478-776-8 (váz.)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

27990/1092

Zahraniční obchod : redakční uzávěrka 1.6.2015

27990/1090

Předpisy související s novým občanským zákoníkem : veřejné rejstříky, úrok z prodlení, byty, nebytové prostory, nájemné, odpovědnost za škodu, mezinárodní právo soukromé : redakční uzávěrka 25.5.2015

Účetnictví

28165

Hana Březinová, lektorská spolupráce Danuše Prokůpková

Účetní souvztažnosti pro příspěvkové organizace 2015 : váš osobní pracovní rádce

Praha : Dashöfer, 2015, 222 s.

Legislativa pro vedení účetnictví příspěvkových organizací. České účetní standardy, směrná účtová osnova, tabulky cestovních náhrad, tabulky s minimální mzdou a minimálním odvodem zdravotního pojištění, přehled stupnic platových tarifů a daňových tabulek. Ucelený přehled účetních souvztažností k jednotlivým účtům příspěvkové organizace - účtová třída 0 až 9. Publikace obsahuje nejčastěji se vyskytující účetní případy a vychází ze stavu předpisů upravujících účetnictví příspěvkových organizací ke dni 5.1.2015. - 13. vyd. - Pracovní sešit v kroužkové vazbě.

Veřejná správa

28144

Petr Havlan, Jan Janeček a kolektiv

Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi

Praha : Leges 2014, 398 s.

Ucelené zpracování majetkoprávní problematiky českých územních samospráv, tj. obcí a krajů. Platná právní úprava ke dni 1.9. 2014 a judikatura včetně změn vyvolaných rekodifikací českého soukromého práva (účinné od 1.1.2014). Jednotlivé kapitoly popisují vlastnictví a jiná majetková práva územních samosprávných celků a jejich výkon, vykonavatele vlastnického práva, vymezení a nabývání majetku územních samosprávných celků, hospodaření a nakládání s ním, kontrolu dodržování povinností při hospodaření s tímto majetkem. Výklad je doplněn vzory vybraných úkonů (zřízení, nájemní smlouvy atd.) a přehledem nejdůležitějších ustanovení zákonů majících vztah k majetku obcí a krajů. - 2. aktualiz. a podstatně dopl. vyd. - ISBN: 978-80-7502-057-4 (brož.)

European Commission

Quality of public administration : a toolbox for practitioners [elektronický zdroj]

Kvalita veřejné správy : soubor nástrojů pro odborníky z praxe

Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2015, 483 s. : tab., grafy

Příručka si klade za cíl podpořit a provést ty, kteří chtějí budovat veřejnou správu vytvářející prosperující, poctivé a odolné společnosti. Má sloužit jako doporučení a zdroj informací, nikoliv jako nařízení či všelék. Ukazuje čtenářům existující politiku EU a mezinárodní praxi, ilustrovanou na téměř 170 případových studiích. - pdf dokument. - ISBN: 978-92-79-47451-4

Plný text dostupný z: <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=575&langId=en#toolbox>

Životní prostředí

28166

Milan K. Jermář

Globální změna : cesta ze světového chaosu do budoucnosti

V Praze : Aula 2011, 432 s. : il., mapy

Autor ve své knize postihuje příčiny, mechanismy, důsledky a možná východiska ze situace klimatických změn, které se výrazně projevují na naší planetě. Činí tak napříč mnoha obory. Kriticky hodnotí projevy globalizace, zvyšující se standardy spotřeby ve vyspělých státech a současné změny a devastace zemského povrchu apod. Jednotlivé kapitoly rozebírají souvislosti meteorologie a klimatologie s přírodou a vývojem společnosti, klimatický systém a energetickou bilanci a klimatické modely, atmosféru a její skleníkový efekt, cirkulaci světového oceánu a vzdušné proudění, změny klimatu, hydrologický cyklus, změny teploty atmosféry, projevy globálního oteplení, průmyslovou výrobu, energetiku, urbanizaci, dopravu, biosféru a lesy, zemědělství, odpadové hospodářství, vodní hospodářství a historii a současnost dohod o mezinárodní spolupráci. Při svém hodnocení jednotlivých oblastí se věnuje i situaci v ČR. V závěru autor nastiňuje prognózu globálního hospodářského rozvoje 21. století. Erudovaný výklad doprovázejí desítky grafických schémat, grafů, tabulek apod. - Vyd. 2., aktualiz. - ISBN: 978-80-86751-09-2 (brož.)

Ostatní

28148

Rastislav Tóth

Politologický slovník

Praha : Portál 2015, 159 s.

Výkladový slovník odborných termínů z politické vědy a politiky. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-262-0807-5 (váz.)

Odbor Personální Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfc.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfc.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfc.cz/oknihovne.php>